ANUL XXIII - Nr 10 APRILIE - MAI - JUNIE 1978

Carpații

Depósito legal: M. 8.137-1958.

Director: Aron Cotrus † REVISTA DE CULTURA SI ACTIUNE ROMANEASCA IN EXIL Redactor: Traian Popescu

BULLETIN D'INFORMATIONS POUR LES ROUMAINS EN EXIL

JUSTICE ET LIBERTE

B.I.R.E

BULETIN DE INFORMATIE PENTRU ROMANI IN EXIL

BI-MENSUEL INDEPENDANT DE LA DEMOCRATIE ROUMAINE | LA PLUS ANCIENNE DES PUBLICATIONS ROUMAINES

31-ème ANNEE._ N° 675.- 16 AVRIL 1978

STIRI • FAPTE

CUTIA CU SCRISORI

O SCISOARE A PREOTULUI VASILE BOLDEANU ADRESATA DOMNULUI NECULAE PENESCU

MULT Stimate Domnule Penescu,

Indurerat sufleteşte de ultimul atac la persoana d-stră din articolul "Constatări" publicat in revista "Carpaţi" d la Madrid, N° 8 -Ianuarie 1978, vă strâng mâna in numele Mişcării Legionare pentr Apelul Dv. "O datorie majoră" şi anume in numele Mişcării Legionare pe care am cunoscut-o şi o cunosc eu, nu aşa ca rezistenţii din "Carpaţii" dela Madrid. Mai adaug că la iniţiativa D-vstră in legătură cu constituirea unui Comitet Naţional Român, v'am promis in scris, ajutorul meu, în calitate de român, faţă se ignominia din "Carpati" dela Madrid, mă leg să ajut şi ca legionar cu mari răspunderi pe trecut, şi anume pe trecut, cu examenul trecut in faţa Tribunalului dela Paris in anii 1972-77 ("La Riposte" 1976).

In privinţa trecutului de realţii şi conlucrare ibtre partidele politice :N. Tărănesc, N. Liberal şi Mişcarea Legionară am multe lucruri bune de spus, incât nu e nevoie de certificatele celor care cunos trecutul din svon, din slogan, din vis sau din alergare după nălucă.

Al Dvstră, cu deosebită admiraţie pentru neobosita dorinţă de a face, ce se poate face pentru sărmanul popor român pus în lanţ şi sub jug.

Pr. VASILE BOLDEANU

Paris, 25 Martie 1978.

INSEMNARI PE RABOJ

de Faust Bradescu

CAND in răspunsul meu din CARPATII (*Constatari*) la articolul dlui Penescu (*O datorie majora*) am afirmat că legionarii care au accepat "*principiile*" aşa zise democratice, *impuse* pentru a se putea crea un Comitet National in exil S'AU DESFIINTAT MORAL, am atins un adevar pe care atitudinea parintelui V. Boldeanu il confirmă, in mod trist, in clipa de faţă. Printr'o scrisoare scurtă, dar plină de probleme grave pentru cei ce au un cuvânt de spus in privinţa fondului ideologic şi-a viitorului legionar, parintele Boldeanu aduce omagii dlui Penescu in numele Mişcării Legionare, vorbeşte ca şi cum ar fi mentorul exilului legionar şi da in tarbacă atat pe autor cât şi pe cei care nu vor să se supună părerilor *actuale* ale S. Sale.

Această scrisoare, manuscrisă şi cu siguranţă "*foarte personală*", a aparut totuşi in publicaţia B. I. R. E. din Paris, insoţită de un comentariu extrem de vulgar la adresa mea. Nu voi răspunde celui ce-a intocmit comentariul. Ar insemna să mă injosesc şi să cobor la nivelul celui care l'a gândit şi pus pe hârtie. Ii va veni rândul altădată, cu siguranţă.

Inainte de toate merită felicitari dl Penescu care n'a pierdut ocazia să-l bage la apă pe părintele Boldeanu. Publicarea unei astfel de scrisori — a gândit foarte bine cel ce o primese — nu putea decât să-i aducă servicii:

— lega şi mai mult pe părintele Boldeanu cauzei Dsale;
— demonstra vechea legătură, prin promisiuni scrise, dintre parintele Boldeanu şi Dsa;
— putea insulta pe legionari prin gura altui legionar;
— intărea zâzania;
— putea verifica gradul de supunere a fricţiunei disidente faţă de planurile politice ale Dsale.

Nu ştim dacă "*asentimentul*" preotului legionar la publicarea scrisorii contra camarazilor săi a fost dat cu bucurie sau sub presiune. Secretul e bine ţinut. In orice caz, indiferent de adevar, actul in sine constitue o victorie a dlui Penescu şi-o lamentabila capitulare a vechiului legionar.

* * *

Dar să revenim la scrisoarea cu pricina. Ea singura ne interesează, deoarece rândurile care urmează sunt adresate in mod special legionarilor vechi şi noi, mai activi şi mai puţin activi, dar toţi pătrunşi de sentimentul mândriei de a fi legionari şi de a crede in preceptele legionare.

Aşa cum se poate uşor verifica, am enumerat şi-am comentat numai pasagii scrise de dl Penescu, deci incontestabile, privite insă prin prisma legionară. Nu văd deci cu ce aşi fi putut supăra urechea sau sufletul vreunui legionar de bună credinţă!? Că pe dl Penescu sau alţi poli-

(*Urmează pag. 3.*)

DIN TRIBULATIILE PARINTELUI BOLDEANU

REPRODUCEM scrisoarea Prea Sinției Sale, publicată în B. I. R. E. din Paris, no. 675 din 16 Aprilie 1978, prin care își îngăduie să asunce anatema asupra robilor scrisului de la Revista CARPAȚII, din Madrid, sub pretextul: *"Indurerat sufletește de ultimul atac la persoana Dstră din articolul "Constatări", publicat în revista CARPAȚII dela Madrid No. 8 — Ianuarie 1978 —, vă strâng mâna în numele Mișcării Legionare pentru apelul Dvs. "O datorie majora" și anume în numele Mișcării Legionare pe care am cunoscut-o și o cunosc eu, nu așa ca rezistenții din CARPAȚII dela Madrid"*.

Insinuările abile, violența atacului împotriva CARPAȚII — lor, furia cu care o face și ditirambicile "îndurerări" ale Prea Sfinției Sale pentru "victima huliganismului rezistenților" dela CARPAȚII, pe cât de nejustificată pe atât de absurdă, ne face să credem că — fără s'o dorim-i-am stricat ceva din combinațiile politice plănuite cu Dl Nicolae Penescu și tragem concluzia că cel care-și crează trecutul "din svon, din slogan, din vis sau din alergarea după năluci", e însuși Prea Sfinția Sa.

Domnul Nicolae Penescu lansase ideia creării unui nou Comitet Național Românesc în exil, bineînțeles "trăgând spuza pe turta" Dsale, la care, entusiasmat, Părintele Boldeanu a aderat întâi în scris ca *Român* și a subscris după "ignominia" celor dela Madrid și ca *Legionar*. Nu știm în care Legiune străină este încadrat, dar credem că ierarhia bisericească la care a ajuns după atâta sbucium, îl oprește de a face "politică de partid lumesc".

E curios cum Prea Sfinția Sa Părintele Vasile Boldeanu uită că cele două comitete românești în exil-cel al Dlui Vișoianu cu fondurile Mareșalului Antonescu la dispoziție și cel în gestație de mai bine de un an al Dlui Nicolae Penescu, fără fonduri-suferă de acelaș păcat: 23 August 1944, stigmat pe fruntea lor ca participanți la trădarea de atunci și fier roșu de tortură pe trupul a milioane de Români, care nu pot uita.

Noi rămânem cu Guvernul dela Viena, de chintezență națională, singura forță românească anticomunistă în exil, căci a continuat lupta cu două divizii împotriva cutropirii sovietice a Țarii noastre după trădarea regelui și a ziselor partide istorice, la 23 August 1944 timp de opt luni. N'a fost desființat niciodată. In el pot intra toți Românii, atât legionari cât și nelegioari, care doresc sincer să lupte și să se sacrifice pentru bătălia cea mare: desrobirea Neamului.

Dacă Prea Sfinția Sa Părintele Boldeanu și unii dintre prietenii săi legionari, acceptă *Onoarea* pomenii dlui Nicolae Penescu-un locșor în Comitetul preconizat-, plătindu-l cu *Desonoarea* recunoașterii loviturii dela 23 August 1944, avalând-o și asumându-și răspunderea față de Neamul românesc, alături de noii tovarăși de drum, a dramei care sguduie de atunci Țara, e treaba Sfinției Sale și a prietenilor săi, dar nici decum -nici în glumă-nu-i este îngăduit a o face în numele Mișcării Legionare, al cărui exponent nu e și de care, ca Sfântul Petru, s'a lepadat, oridecâte ori nu i-a convenit manevrelor sale ambițioase.

Prea Sfinția Sa are un temperament ghiduș și ca atare, nestatornic, pretându-se cu dibăcie la jocul "uite popa, nue popa".

Acum câteva luni a venit la Madrid, la "rezistenții" dela CARPAȚII cerându-ne să-i facilităm o întrevedere cu Comandantul Horia Sima, cu intenția de a se reincorpora Mișcării cu un grup de circa 80 de legionari dizidenți, prieteni ai Sfinției Sale, conform discuțiilor avute în acest sens cu dl Georgel Demetrescu, la Paris.

Fericit de inițiativa Sfinției Sale, deoarece totdeauna am fost avocatul uitării a ce ne desparte și al unității în crezul comun al doctrinei Căpitanului, am organizat o masă la mine acasă, într'una din serile următoare. Intâmplarea sau destinul au făcut ca în acea zi să se declare greva controlorilor aerieni ai aeroporturilor spaniole, Comandantul neputând veni dela Barcelona, decât cu trenul în ziua următoare. Am luat masa în trei, Prea Sfințitul, eu și soția mea, rămânând ca ulterior să stabilim telefonic altă masă, pentru a ne întâlni.

Probabil că Prea Sfinția Sa s'a supărat, s'a răsgândit și a plecat fără să mai dea vreun semn de viață, căutând alte cobinații politice care l-au făcut să naufragieze în brațele dlui Nicolae Penescu.

Sigur că "Legiunea" pe care Sfinția Sa o oferă atât de grațios și generos Dlui Nicolae Penescu e acelas grup de 80 de prieteni legionari ai Prea Sfinției Sale, chibzuind Părintele că va avea mai multe avantaje astăzi cu cei dela 23 August 1944, decât cu Guvernul dela Viena, căruia, desi i s'a aliniat dela început și pe care l-a servit o vreme cu credință, astăzi îl reneagă.

Ca unii care am rămas neclintiți pe meterezele legionare — din 1932 Faust Bradescu și eu din 1933, camarazi de cuib — credem că putem da și certificate și verdicte, cu același competență ca și Sfinția Sa, dacă nu chiar mai mult, căci noi n'am schimbat niciodată de opinie pe parcurs, de atunci și până astăzi și nici nu umblăm cu "uite popa, nu e popa".

Personal îl iert, căci creștin fiind, trebuie să fac ce zice Popa din anvon și nu ce face Popa în afara lui.

6. I. 78

Mr. T. Popescu

Am primit articolul „Un episod...... referitor la lupta exilului românesc pentru apărarea Bis.-române din Țară.

Caldă mulțumire. cele cuvenite doamnei. La mulți ani! Cu frăție, [signature]

Mă mâhnește doar ușurința cu care-și reneagă propriile gânduri și sentimente mărturisite pe cartea de vizită a Prea Sfinției Sale, din 6 Ianuarie 1978, trimisă mie la Madrid.

TRAIAN POPESCU

ticieni români îi pot supăra aluziile sau duritatea expresiilor, asta îi privește. Când au ocazia nu se dau în lături să ne isbească și să ne insulte ca la ușa cortului. Dovada: sutele de epitete ce ne-au fost atribuite în acești 50 de ani de existență și, ultra-recent, comentariul din BIRE, impus și dictat de *"cineva"*, care gândește ca toți politicienii dinainte și de după răsboi.

Dar să supere cele spuse de mine, pe un *"Comandant legionar"*, pe un *"legionar cu mari răspunderi pe trecut"*, și poate și pe alții de aceeași calitate, asta devine deadreptul o anomalie!

Ce-am spus în acele *"Constatări"* nu putea decât să le umple sufletul de bucurie. Un legionar avea curajul, în mijlocul atâtor compromisuri și lașități, să aducă în circuitul politic și să insiste asupra anumitor adevăruri pe care democrații noștri le ascunseseră până acuma. Dar să vii tu legionar vechi, să dai cu parul în capul unui alt legionar PENTRUCA NU FACE POLITICA TA PERSONALA, și să *"strângi mâna în numele Miscarii Legionare"* unui om politic, în fond adversar, dovedește o formă de gândire incompatibilă cu conceptia legionară, o alunecare spre cu totul lașite din sfera noastră.

Scrisoarea părintelui Boldeanu întruchipează această abatere fundamentală dela demnitatea mișcarii, dela statornicia unui respect reciproc între legionari, chiar când nu sunt total de acord, și mai ales dela interesele imediate ale grupului pe care-l reprezintă.

1. Dela primul rând, S. Sa vorbește că-i *"îndurerat sufletește de ULTIMUL ATAC la persoana..."* dlui Penescu. Pentru S. Sa, a nu fi de acord cu propunerile unui om politic, a o spune deschis într'un articol, a te opune chiar acestor propuneri în numele unei alte concepții pe care o crezi justa, însemnează a ataca persoana cuiva!

Că dl Penescu a fost Ministru alături de o droaie de comuniști, e un ATAC? A fost și n'o poate nega.

Că dl Penescu a cunoscut toate atrocitățile comise împotriva legionarilor, toate minciunile și calomiile debitate contra Gărzii de Fier, etc. și n'a făcut un gest pentru a le combate, e un ATAC? Așa a fost, și asa s'a comportat.

Că dl Penescu a așteptat 40 de ani pentru a găsi Legiunea o forță națională, cinstită și... *"ne-nazistă"* (acum când are nevoie de ea) e un ATAC? Asa este și toată lumea o știe.

Si vine acuma părintele Boldeanu *"îndurerat sufletește"* să spună că adevărurile care au costat viața a mii de legionari și pe care noi le amintim numai, constitue un ATAC împotriva dlui Penescu! Deci, noi suntem niște ticaloși deoarece *atacăm* amintind curajos un trist adevăr al unei epoci în care și părintele Boldeanu a avut de suferit. Curioasă atitudine din partea unui legionar *"cu mari răspunderi pe trecut"*! Or, de acest trecut era vorba și'n cele amintite de noi. Sub ce formă înțelege S. Sa să-și îndeplinească aceste *răspunderi*, dacă nu apărând memoria celor căzuți pentru Legiune și stigmatizand pe cei care au contribuit la suferința și moartea lor!

Părintele Boldeanu comite un mare păcat când confundă argumentația și aluziile noastre cu un atac frontal împotriva unui om politic. Pe dl Penescu nu-l atacăm, ci îl combatem politic pentrucă noi avem alte principii decât ale Dsale. ATAT!

2. Erorile însă continua: *"Va strâng mâna în numele Mișcării Legionare... pe care am cunoscut-o eu, nu așa ca rezistenții din CARPATII"*.

S. Sa face abuz de autoritate și de mentalitate egocentrică. Eu știu ...eu cunosc... eu vă strâng mâna... S. a. m. d. Sunt expresii cunoscute în limbajul curent al unora care se cred atotștiutori și mai ales atotdominatori. E și cazul părintelui Boldeanu. Problemă de caracter și nimeni nu i-o poate contesta. S'a certat mai cu toată lumea a îndepartat de lângă el pe mulți din cauza acestui fel de a se comporta.

In cazul de față își dă din nou arama pe față. Strânge mâna cuiva în numele M. L. fără să fie mandatarul ei și fără să consulte măcar grupul din care face parte, oricât de supuși i-ar fi camarazii.

Din p. d. v. legionar faptul are mare importanță, deoarece ridică o problema capitală: l-au aprobat sau l-au dezaprobat camarazii din grup când au aflat de această scrisoare? Nuanță subtilă dar primordială. Nu se știe cum va evolua viitorul. Si într'o zi se va ține seama de atitudinea fiecăruia în acest exil și'n această lupta dusă de Mișcare. Dacă sunt de acord, tăcerea lor e o dovadă. Dar dacă nu sunt și n'au marturisit-o public, se vor găsi într'o situație foarte neplăcută. Trăim într'o epocă de definire și curaj. E singura cale ce ne poate salva ca oameni și ca legionari.

3. Cât ce priveste pe *"rezistenții dela Carpații"* e o fericire că aceștia nu au caracterul nestatornic al parintelui Boldeanu. Au și curaj și demnitate! S'au menținut și se mențin pe linia Mișcării apărând principile căpitănești, asumându-și răspunderea unei atitudini de demnitate națională și mândrie românească, pe care mulți o evită din motive de *"tactică"* imediată sau de *"strategie"* a viitorului. De 23 de ani publicația CARPATII, cu rezistenții ei bârfiți și hărtuiți din toate părțile, a menținut nestinsă flacăra legionară, în timp ce alți frați de gândire ideologica iși *"insușiau principii"* contrare Mișcării, din motive puțin laudabile. Așa că disprețul ascuns în denumirea dată acestor legionari nu-i atinge. Din contra, îi înalță! Intr'adevar, au fost și au rămas singurii REZISTENTI ai principiilor legionare.

4. Mai departe, S. Sa insistă: *"față de ignominia din "Carpații" dela Madrid, mă leg să ajut și ca legionar cu mari răspunderi pe trecut..."*

A trebuit să trăim și acest dureros moment ca un vechi legionar preot și Comandant în organizație, să califice de "IGNOMINIE" un articol în care e vorba de suferințele legionare, se combate un trecut fioros în care noi am fost victime, se pune la punct îndrăsneala anumitor politicieni care ne-au frânt oasele înainte de război și vor să ne încalece și acuma pe motiv că ei au relații cu democrațiile occidentale!!...

Aș ruga pe toti camarazii legionari, din orice grup ar face parte, să recitească cu atenție articolul *"Constatări"* și să-și mărturisească în suflet de ce parte se află ignominia. De partea autorului care pune în relief câteva adevăruri mărturisite deabia acuma de cei care le cunoșteau dar tăceau chitic, sau de partea celui care întrebuințează termenul cu vădită intenție să facă plăcere cuiva, fără să vadă consecințele acestei atitudini necugetate.

5. Precizează apoi părintele Boldeanu că va da concursul său *"și ca legionar"* întru realizarea operei idealizate de dl Penescu. Nimic de zis! Dar un legionar încadrat și care se consideră permanent mobilizat în lupta Legiunii nu se poate aranja pe din afară, după circumstanțe și pe cont propriu într'o întreprindere care vrea să-i impună norme incompatibile cu doctrina legionară! Poate că în anumite grupuri izolate, rupte de matcă, asemenea procedee sunt valabile. In Mișcarea Legionară pe care noi o servim, acest lucru nu e posibil. Noi reprezentăm o forță, cea mai curată doctrinar și cea mai activă în lupta pentru eliberarea neamului. De vom accepta vreodată să contribuim la constituirea unui Comitet Român în acest exil, va fi ca grupare politică naționalistă românească, cu doctrina și principiile ei, pe picior de egalitate cu toate formatiile ce-și vor da sprijinul întru salvarea neamului. Dar niciodata nu ne vom cobori până la acceptarea unor principii diferite. Le vom putea tolera, cu condiția să ni se accepte și ale noastre, până la întoarcerea în Tară, unde fiecare își va urma calea proprie.

Părintele Boldeanu și toți cei ce-l urmează pe acest drum, devin simple anexe ale unui Comitet care va voi să conducă politica exilului conform normelor celor ce l-au creat. Să nu se creadă nimeni mai dibaci ca politicienii cu care avem de-aface în acest exil. Numai grupul compact și solid în convingerile lui le poate impune. Individul izolat sau grupurile mici vor constitui o pradă ușoară. Vor fi întrebuințați, compromiși, înjosiți și apoi eliminați. Iată ce-i așteaptă pe toți cei care n'au intuit încă finalitatea acestei deschideri de colaborare și perspective politice.

6. In plus, părintele Boldeanu, este preocupat de marile sale *"răspunderi pe trecut"*. Deja expresia este bizară! Ce e aia răspundere pe trecut?... Inteleg o răspundere în curs sau o răspundere pentru viitorul M. L., al neamului, al Bisericii, etc. Probabil, cum viitorul M. L. îi scapă complet, încearca să se impună în jur prin aducerea continuu în discuție a acestor *"răspunderi pe trecut"*.

Nimeni nu-i contestă acest trecut de luptă, când a jucat un rol important în Mișcare. Ne doare însă că n'a rămas pe aceeași traiectorie, care într'adevar l-ar fi proiectat în viitor ca un mare șef legionar. Or, în lupta continuă a Mișcării ceeace o poate servi este răspunderea în prezent și angajarea pentru viitor cu toate riscurile. Nu se poate reclama respect și drept la conducere prin argumentul *"răspunderilor din trecut"*. Aceste răspunderi sunt istorie, respectabilă și importantă, dar nu mai mult. Politica și angajamentele politice sunt pentru viitor. Să fie lăsate celor ce știu să susțină principiile și interesele M. L.

Viitorul nu poate fi și nu este de partea celor ce se acomodează pentru a salva mici interese personale sau care văd lupta printr'o prismă timorată. Avem nevoie de energii și caractere puternice, nu de indivizi care, incapabili de a se menține pe poziția intransigentă a Legiunii și a înfrunta uraganul de ură ce o isbește în acest moment, fac apel la un trecut în care și-au îngropat viitorul.

7. Cu atat mai trist când leagă cu simpatie trecutul lor de trecutul unor partide care ne-au dușmănit, ne-au disprețuit și ne-au căsăpit. Mă întreb cu nedumerire care dintre legionari ar avea ca S. Sa, *"multe lucruri bune de spus"* despre aceste organizații politice!? A uitat oare părintele Boldeanu când cânta cu tot focul o anumită strofă

dintr'un cântec legionar, care le spunea pe nume tuturor terminând.

... "Tâlharilor, tâlharilor!..."

Cam astea sunt amintirile ce avem despre aceste partide pe care în clipa de față le stimează atât de mult S. Sa părintele Boldeanu, Comandant legionar și vechi luptător... Să nu ni se aducă în balanță *"Pactul cu Maniu"*! Alta era situația atunci, iar Căpitanul făcea o politica majoră în care impunea vederile M. L. Nu venea să *"adopte"* principii streine doctrinei noastre, nici să conlucreze umil cu membrii Partidului Liberal și ai Partidului Socialist (fie el și Democratic). Iar dl Penescu de azi nu poate fi comparat cu bătrânul Maniu de ieri, oricâte eforturi de bunăvoință am face pentru a-l tămâia cu atâtea ifose și a-l declara un *"nec plus ultra"* al exilului românesc. Toate atitudinile au o limită. Se pare că părintele Boldeanu nu are sensul acestor limite. Jonglează cu ele după cum bate vântul sau îi impun interesele.

8. Pentru a pune capac argumentației asupra celor scrise în *"Constatări"* S. Sa afirma că *"nu e nevoie de certificatele celor care cunosc trecutul din svon, din slogane, din vis sau din alergarea după nălucă"*.

Incă o frază nenorocită!

Sper că nu ne contestă și calitatea de legionari nouă, acestor *"rezistenți din "Carpatii!"* Cum însă noi n'am fost *"mari și vechi legionari"*, cum n'avem un trecut *"istoric"*, cum am fost simpli luptători la ordinul celor mari, disciplinați și cu urechile deschise ca să înregistram *"adevărurile"* spuse de cei vechi, ne-am îmbogățit cunoștințele politice dela mentorii noștri, adică dela părintele Vasile Boldeanu și altii ca S. Sa. Și-atunci, s'ar desprinde, în aceste condiții, un surprinzător adevăr: dacă cunoaștem trecutul din svonuri, slogane, vise și năluci, înseamnează ca acești mentori SUNT VINOVATI de proastele noastre cunoștinte istorice.

Pentru părintele Boldeanu ar fi numai SVONURI că dl Penescu a fost Ministru într'o formație guvernamentală plină de comuniști; SVONURI că n'a ridicat un deget pentru a apăra în 1938 elita legionară; SVONURI că a cunoscut toate calomniile svârlite asupra M. L. și n'a scos o vorbă; SVONURI că partidul Liberal, pe care-l apără acuma, ne-a ucis mii de legionari; SVONURI că neînsemnatul Partid Socialist ne-a dușmănit și ne duămănește și azi cu o ura de neînțeles; SVONURI că aceste partide politice democrate ne-au desființat, de mai multe ori, ne-au prigonit și-au dat o mână de ajutor — cu satisfacție — la lovitura de Stat a generalului Antonescu, etc.

Toate sunt svonuri! Adevărul nu-l cunoscut decât de Prea S. Sa. și se pare c'ar fi altul!! Tare am vrea să-l cunoaștem și noi!

Apoi, noi aceștia (după concepția părintelui Boldeabu APROAPE ne-legionari) dar care menținem Mișcarea pe linia de plutire și ne conformăm principiilor căpitanești de demnitate și sacrificiu, trăim din *"slogane"*!!... Deci, tot ce-am învățat și respectăm, toată doctrina și istoria legionară nu sunt decat SLOGANE!... Tot ce-au spus Căpitanul, Moța, Marin, Al. Cantacuzino și ceilalți înaintași cu privire la partidele politice și mentalitatea lor sunt SLOGANE!! Tot ce-am scris noi ca doctrină legionară — și care i-a servit așa de mult părintelui Boldeanu în procesul cu LICA — sunt deasemenea SLOGANE!!!

Câtă inconștiență și câtă perversiune! Numai cuvântul acesta în gura unui legionar, e o rușine. Legiunea și cei care cred în misiunea ei nu s'au condus și n'au întrebuințat NICIODATA sloganele. Dar sună prea frumos într'o scrisoare de desavuare a unor *"dușmani"* ai M. L. că noi și de periere a unui *"prieten"* al aceleiași organizații, ca dl Penescu, pentru a nu fi introdus în perfida enumerare.

Cât privește aluzia la *visuri* și *năluci*, după care alergăm noi, incapabili de a sesiza *realismul*. S. Sale, e tot atat de ne la locul ei ca și restul. Aceste visuri și naluci sunt toată speranță. M. L. și-a neamului în *victoria românismului*, în realizarea unei *justiții sociale*, în *eliminarea oligarhiei* ce ne-a adus în situația de azi, în *distrugerea comunismului* și'n *modificarea unei mentalități* oportuniste ca cea a Prea S. Sale. Ii urăm ca realismul de care face caz să-i aducă toate satisfacțiile lumești, politice și profesionale, pe care le urmărește. Și să ne lase pe noi să ducem mai departe o luptă în care S. Sa. nu mai crede. Să ne scutească de bunele-i intenții de a ne da lecții de constanță și capacitate de trăire legionară. Intreaga scrisoare e o negație a tot ce poate fi legionar!

9. *Autorul unei astfel de misive s'a desființat ca luptător și ca personalitate legionară.* A intrat în tagma oamenilor fără mândrie personală și fără tărie sufletească, capabilă să-l mențină la înaltimea misiunei ce-și arogă. Platitudinea frazei de încheiere *"Al Dstra cu deosebită admirație pentru neobosita dorință de a face ce se poate face..."* este o dovadă întristătoare. E stilul omului umil sau lingușitor ce se crede dibaci și diplomat.

In urma acestei scrisori, prost inspirată pentru autor, dar cu abilitate introdusă în circuitul exilului de către cel vizat, ne întrebăm cam ce cred camarazii Prea S. Sale, puși în fața faptului împlinit? Se vor solidariza ei cu afirmațiile făcute în scrisoarea care le deschide o dilemă cumplită? Se vor desolidariza de greșelile autorului sau, în ciuda unor evidențe strigătoare la cer, vor face bloc pentru a pune la punct *"îndrăsneala"* rezistenților dela CARPATII?

Aici e toata problema. De ea depinde o întreagă limpezire a situației în care ne găsim. Numai de ar da Dumnezeu ca mințile celor interesați să judece la rece, fără patimă și fără idei preconcepute.

De va fi nevoie, vom reveni.

Faust Brădescu.

RUGA LOGODNICEI

Doamne Adevărat:
Azi cu gând curat
în bine-am sperat;
după ce-am trudit,
cat la odihnit.

Doamne, vin la Tine
cu inima deschisă,
de nădejdi cuprinsă;
îmi fac cercetarea
și îmi spun rugarea.

Doamne, dă-mi putere:
să fiu sănătoasă
și mereu voioasă.
Tu ajută-mi firea,
să-mi ating menirea.

Doamne, fă un mare bine:
cel ce mi-e departe,
să aibă sănătate;
din mila Ta mare,
să fie-n bună stare!

Doamne, ascult'a mea rugă:
vreau c'a lui iubire
să n'aibă sfârșire
ș'a noastră fericire
s'ajungă la 'mpletire!

Doamne, Cel de Sus,
A toate Știutor:
să vii în ajutor
iubitului meu,
cum îi doresc eu!

Doamne, Tu cel Drept:
celui ce-l aștept
și îl țin la piept,
călăuzește-i soarta
și deschide-i poarta!

Doamne, Cel Puternic:
cu-a Ta bunătate,
isbește 'n răutate;
sparge oprelistea,
deschide priveliștea!

Doamne, ascultă-mi ruga:
de el cinstit cată
la mine să străbată,
sloboade-i umblarea,
lărgește-i cărarea!

Doamne 'Nțelegător:
fă tot cu putință
ca a mea dorință,
pe lume 'ndreptățită,
cu-a lui însoțită,

să se 'nfăptuiască,
mereu să trăiască!

S. GÂRLEANU

RELATIILE ROMANO RUSE
III
DIMITRIE CANTEMIR

de N. S. GOVORA

ORMAL, Petru cel Mare a domnit între 1682 și 1725, adică 43 de ani. In fapt el a domnit numai 36 de ani, între 1689 și 1725. Tot formal, el a avut un co-țar, pe fratele său Ivan, până la moartea acestuia în 1696. In realitate el a domnit singur între 1689 și 1725. Dela 1682 până la 1689 erau doi țari, cei doi frați, Petru și Ivan, dar cine a condus destinele Rusiei în acest timp a fost sora lor Sofia, în calitate de regentă, și amantul ei prințul Golițin.

In timpul regentei Sofiei, Petru, minor, a trăit mai mult sau mai puțin, în exil. Un exilat supraveghiat, asupra căruia s'au încercat câteva atentate, ambițioasa lui soră voind să-l îndepărteze și să conducă Rusia cu prințul Golitin, adică cu amantul. Deci timp de șapte ani, Pentru cel Mare a trăit îndepărtat de Moscova, cu mama lui, Natalia. A avut un profesor, Nikita Zotov, care l-a învățat să citească psaltirea, dar nu și ortografia. "La 17 ani, Petru nu știa încă să scrie corect și numai la această vârstă va învăța adunarea și scăderea, grație olandezului Timmerman" (Milioukov, I, 270).

Regenta da lui Petru și mamei lui atât de puțin, că Natalia era obligată să accepte ajutoarele date pe ascuns de către clerici. Copil fiind, Petru face cunoștință cu cartierul nemțesc al Moscovei, *"Nemețkaia Sloboda"*, căruia i se spune cartier nemțesc, dar în realitate era locuit mai mult de olandezi decât de nemți. Denumirea de "nemțesc" se datorește probabil faptului că Rușii au avut totdeauna față de nemți un complex de sentimente care s'ar putea reduce la doua principale: teamă și respect.

In acest cartier intră în contact cu tinerii olandezi și începe să înwețe ca un autodidact, fără profesori, Căci a învăța dela Zotov să citească psaltirea și de la Timmerman adunarea și scăderea, nu însemnează a avea profesori. E curios faptul că Nicolae Iorga, în cartea sa "Histoire des rélations russo-roumaines", pag. 97, îl face pe Nicolae Milescu profesor al lui Petru cel Mare. Dealtfel, în acest timp, între 10 și 17 ani, Petru era atras către lucruri practice și nu teoretice. El căuta să învețe și a învățat cum se construiesc bărcile și cum se conduc. Il preocupa arta militară și jocurile lui erau jocurile de-a soldații. Și-a făcut doua regimente, Semenowschi și Preobrajenski. Aceasta între 1690-1691. In 1692 nu-l mai interesa armata de uscat și se dedică total marinei, construindu-și o flotilă pe lacul Perejaslavil.

In 1694 organizează adevărate manevre în satul Kojukov, la care participă 30.000 de oameni. Pesiunea sa era războiul.

In 1689 devine țar după o luptă strânsă cu regenta și amantul ei, în care iese învingător. Dela jocurile de-a războiul înainte de a deveni țar și manevrele pe care el însuși le considera tot jocuri, trece la războiul adevărat. Petru ce Mare și-o consacrat viata întreagă "măririi gloriei rusești", cum a spus-o unul dintre prietenii copilăriei și mai târziu curteanul lui, elvețianul François Lefort. Această mărire a gloriei rusești o putea obține numai pe calea armelor. Care erau dușmanii Rusiei, pe care trebuia să-i atace? Turcii, Polonezii și Suedezii. Primii atacați sunt Turcii. In 1695-1696 are loc așa numita campanie a Azovului. Dându-și seama că nu va putea pătrunde prin strâmtoarea Perekopului, întreprindere în care eșuase cu câtiva ani mai înainte Golițin, Petru se îndreaptă spre cetatea Azovului. El considera această campanie o simplă plimbare, adică o continuare a jocului de-a soldații... "Acest joc duce la desastru. Tinerele trupe ale lui Petru se dovedesc incapabile de a lua parte la o luptă serioasă. Fortăreata Azovului respinge două asalturi succesive" (Milioukov, I, p. 278). Pentru a obține capitularea fortăreței, cetatea trebuie încercuită pe partea mării, pe unde se aproviziona. Dar vasele construite de el la Perejaslavil, nu sunt bune de nimic. Deacela decide să construiască o altă flotă pe lacul Voronej. Dar, "metodele de asediu rămân puerile; se irosesc lovituri de tun și fum, fără mari rezultate" (Milioukov, I, 279). Un alt autor, scrie: "Tânărul țar e prezent pretutindeni: comandă, încarcă tunurile, lansează bombe, înflăcărează soldații, dar asaltul contra Azovului nu este decât o întreprindere disperată de diletant: tunurile nu fiucționează, bombele explodează prea devreme, ucigând pe asaltanți în loc să distrugă zidurile fortăreței" (Caterina a II-a și timpul său, de M. Lovater-Sloman, p. 37-38). "Totuși Azovul sfârșește prin a capitula. Polonezii își bat joc de reprezentantul rusesc în țara lor, atribuind capitularea Azovului unui tratat și nu operațiilor militare. *In orice caz, e o victorie*" (Milioukov, I, p. 279). S'a vorbit și se vorbește de "geniul militar" al lui Petru cel Mare. Cititorii au un specimen. Le vom prezenta și altele.

După această victorie, Petru, sfătuit de curteanul lui, Lefort, consideră că a venit momentul să se arate Europei. O face tot în diletant. In 1697 întreprinde călătoria cu 200 de însoțitori. In această ambasadă, el figurează cu numele de Petru Mihailov, spune Milioukov, de "caporalul" Petru Mihailov, spune M. Lovater-Sloman. "Sunt un ucenic, în căutare de profesori", spunea el. Vizitează Königsbergul, Riga, Mitau și Libau. La Königsberg are o întrevedere cu Frederic al III-lea. In Hanovra, la Koopenbrugge, se întâlnește cu prințesele de Hanovra și de Brandenburg. Acestor femei le arată mâinile bătătorite și se laudă cu cele 15 meserii pe care le-a învățat în "Nemetkaia Sloboda". La 7 August sosește la Amsterdam și de acolo se duce la Saardam, dar jenat de curioșii care-l urmăreau, se întoarce la Amsterdam unde rămâne patru luni și jumătate, studiind construcția navală pe șantierele Companiei Indiilor olandeze. "Nu din necesitate, scrie el patriarhului Adrian, ci cu scopul de a cunoaște arta maritimă și de a putea la întoarcere, *să triumfez contra inamicilor lui Isus Christos și de a deveni, grație lui, liberatorul creștinilor"!!!* (Milioukov, I, p. 282). Pentru cel Mare a scris-o atunci, în 1697 ca un fanfaron, dar Milioukov, în 1932, adaogă fără să roșească: "Astfel, inițiindu-se în științele nautice, el nu încetează să aibă în vedere lupta contra Turcilor pe Marea Neagră și apărarea creștinilor oprimați"!!! (op. cit., I, p. 282-283). După cum se vede, așa se scrie Istoria. Găsind că Olandezii ignorează teoria construcției navale și că lucrează fără metodă, se duce în Anglia, unde e primit de regele Wilhelm. Rămâne patru luni la Woolwich și Depford, pentru a culege date asupra construcției navale. Când vizitează palatul Kensington, se interesează mai mult de instrumentele destinate observării direcției vânturilor decât de tablouri. La 27 Aprilie revine în Olanda și trei săptămâni mai târziu pleacă spre Viena prin Clèves, Bielefeld, Halle, Leipzig, Drezda și Praga. *"Pretutindeni, gazdele sale se arată foarte mulțumite de a scăpa de acest oaspete bizar și rău crescut"* (op. cit., p. 283).

La Viena are o întrevedere cu împăratul Leopold pe care nu poate să-l convingă de necesitatea continuării războiului contra Turcilor. La 19 Iunie e nevoit să plece repede spre Moscova. Se revoltaseră streleții. In drum se întâlnește cu regele Poloniei, căruia nu-i mai propune o alianță contra Turcilor, ci una contra Suediei. Uitase de Christos și de creștinii oprimați. Regele polonez August cade în cursă, mai ales că Petru îi propune o sumă importantă de bani ca preț al alianței (100.000 de ruble). Revolta streleților e înăbușită cu brutalitate rusească. "Intrerupându-și călătoria, sosește la 26 August la Moscova și ordonă o instrucție suplimentară, care este făcută cu ajutorul tuturor accesoriilor moscovite ale timpului: călăi, camere de tortură și anchete, aplicate cu cruzimea cea mai rafinată" (op. cit., p. 289). El, Petru, merge până acolo că invită pe străini să ajute pe călăi.

Odată ajuns acasă, uita total pe "creștinii oprimați" și se pregătește să atace pe Suedezi, în alianță cu Polonezii și Danezii. Mai mult, trimite la Constantinopol pe diacul Ukraincev, pentru a încheia pacea cu Turcii căci oricât de diletant era voia să-și aibă spatele asigurat. Cum tratativele se prelungesc, regii August al Poloniei și Frederic al Danemarcei sunt bătuți de Carol al XII și Petru cel Mare

nu se mișcă. Numai la 8 August 1700 îi sosește solul care-i anunța încheierea păcii cu Turcia și numai atunci își pornește și el armatele. Convins că regele suedez e ocupat cu Polonezii și Danezii, pleacă și la acest războiu tot ca la o plimbare. Incepe asediul Narvei, dar ca și Azovul, această fortăreață nu binevoiește să se predea. Și tot ca la Azov, constată că artileria lui nu valora nimic. Deodată află ca regele suedez va sosi la Narva în 24 de ore. *"Zăpăceala lui este atât de mare, încât părăsește câmpul de bătaie și lasă ordine contradictorii generalului De Croi, angajat de curând. Carol al XII-lea atacă cu* 8340 *de suedezi,* 40.000 *de ruși* (Milioukov, op. cit., p. 302-303). In jumătate de oră, bătălia e pierdută. In afară de regimentele de gardă, *toți soldații ruși fug.* După înfrângere. Pentru plânge, e cuprins de disperare și a gata să încheie pacea cu orice preț.

Se duce să-l întâlnească pe aliatul polonez la Birzi, la 26 Februarie 1701, unde au loc... chefuri omerice. Și în timp ce Carol al XII-lea urmărea pe polonezi dealungul și dealatul regatului, Petru își reconstituie o armată și reușește să cucerească litoralul golfului Finlandei și al Livoniei. Dar regele polonez încheie cu Carol al XII-lea pacea de la Altranstadtia, 5 Octombrie 1706. Și acuma urmează celebra bătălie de la Poltava, care a făcut din rus un "mare general". El adoptă atitudinea luată cu o sută de ani mai târziu de Kutusov, adică se retrage, se retrage, distrugând totul în urma lui. Numai că această tactică nu a fost inventată nici de Kutusov, nici de Petru cel Mare. Se grabiseră să o inventeze cu mulți ani înainte... sciții. Carol al XII-lea, atras de hatmanul Mazeppa în Ucraina, e nevoit să se oprească o lună la Moghilev. Acest han a dus dublu joc, înșelând și pe unul și pe altul, dar la urmă acest dublu joc a fost mai defavorabil suedezilor, desi Rușii îl consideră trădător și, ca razbunare, i-au scos și osemintele de la Brăila. La Moghilev, Carol al XII-lea se oprește o lună pentru a astepta pe generalul lui Loewenhaupt. Dar, acolo, boilie și foametea îi decimeaza armata. Atacă cetatea Poltava dar, ca o culme a nenorocului, Carol al XII-lea e rănit la picior. Petru cel Mare nu se grăbaște: știe că are doi aliați: timpul și spațiul. Regele suedez e bătut și fuge spre Sud, refugiindu-se la *"Bender, în Turcia"*, spune Milioukov, I, p. 345. Aceste puține cuvinte sunt foarte importante. *Bender, în Turcia"*. Deci eterna teză rusească: nu a existat Basarabia, parte integrantă a Moldovei. Era doar o regiune dintre Prut și Nistru, ce făcea parte din imperiul turcesc. Și încă, locuita de o populație slavă. Când au luat-o Rușii de la Turci în 1812, au luat o regiune a imperiului turcesc și nu o parte din corpul Moldovei. Exilații ruși, în 1932, susțineau tezele de totdeauna ale Matușkai Rossiia. Dar să veedem ce zic alții. C. Giurescu evită sa se pronunțe. Istoria Rominiei, III, p. 212, vorbește de Carol al XII-lea, "refugiat atunci la Varnița, în *raiaua Tighinei"*. Deci e vorba de o *raia*, adică de *o provincie turcească*. Nu ne puteam aștepta la altceva de la "Istoria" evreului Roller dar, mai mult decât surprinzător e faptul că în "Histoire des rélations russo-roumaines" de N. Iorga, citim la pag. 109: "Dar era aproape ziua în care înfrângerea de la Poltava avea să arunce pe Carol al XII-lea pe *teritoriul turcesc* aproape de fortăreața Benderului, smulsă în 1538 de Soliman Magnificul moldoveanului Petru Rares". E drept că N. Iorga spune ca aceasta fusese cetate moldovenească în 1538-dată cam îndepărtată-dar oricum, e vorba de *teritoriu turcesc* deci de o redactare, cel puțin nefericită. Scriam în prima parte a lucrării noastre că redactarea cărții lui N. Iorga a fost puțintel grăbită și ne menținem aprecierea.

După Poltava, Petru își reamintește de "oprimații" creștini și se pregătește de războiu contra Turciei. "In Aprilie 1711, la Iaroslavii, în Galiția, încheie un tratat cu *hospodarul Moldovei* Kantemir" (Mil, op. cit., p. 336). Deci la această pagină 336, Milioukov spune că Petru cel Mare a încheiat un tratat cu hospodarul Moldovei, deci exista o Moldovă, *una* și *întreagă*. Și totuși, la pag. 338, citim: "Turcia, susținută deasemeni de Franța, are contra ei toate populațiile creștine oprimate: *Români* (!!!), Sârbi, Bulgari, Greci, *Armeni*, care roagă Rusia să-i elibereze. Dar depărtarea eventualei lor protectoare, îi face pe creștini să se teamă de represaliile turcești în cazul în care Rusia ar întârzia sau chiar ar renunța de a-i ajuta și le dictează o politică de duplicitate, cateodată chiar *perfidă*: așa de exemplu politica șefilor creștini ai provinciilor dunărene Valahia și *o parte a Moldovei*, care antrenează pe Petru în campania de la Prut, dându-i o falsă speranță că ei, creștinii, se vor ridica în spatele armatei turcești" (Milioukov, I, p. 318). Lăsând la o parte faptul că exilații ruși vor să arunce vina desastrului de la Prut în spatele "perfizilor" moldoveni și valahi, e importantă *perfidia* lor, când, într'o lucrare istorică, nesocotesc istoria. Dovadă că o nesocotesc e faptul că vorbesc de *Moldova întreagă* la pagina 336 dar la 318 vorbesc doar de *o parte*, deci în tratatul din Galiția, Petru cel Mare a avut ca partener pe *hospodarul unei părți a Moldovei* și nu a întregei Moldove. Nu precizează, dar e fără îndoială că Milioukov vrea să insinuieze, *cu perfidie*, că e vorba doar de Moldova până la Prut. E vorba de exilații ruși de după primul războiu mondial, dar se pare că și cei de după al doilea războiu mondial, sunt tot atât de perfizi. Ar fi bine ca Românii ce fac parte din diferite comitete și comiții anticomuniste alături de Ruși, să lase la o parte Hai să dăm mână cu mână și să fie atenți la eterna perfidie rusească, rușii cu Dumnezeu își dau mana cu cei fără Dumnezeu când e vorba de interesele Matușkăi Rossiia.

Insfârșit, la Prut, Rușii sunt încercuiti și Petru cel Mare scapă numai datorită corupției turcești, cumpărând cu bani grei pe generalii turci. Prin tratatul de la Prut Rușii restituie cetatea Azovului, se obligă să dărâme fortărețele, se angajează să nu se mai amestece în treburile Poloniei și să lase în pace pe Cazaci. In plus își iau angajamentul să-l lase pe Carol al XII-lea să se întoarcă în țara lui. "Această *aventură* îi zdruncină prestigiul (lui Petru) în Europa și *chestiunea Orientului* este amânată până la venirea pe tron a Ecaterinei a II-a" (op. cit., p. 344). Chestiunea Orientului? Adica "eliberarea" creștinilor de sub jugul păgânilor, chestiune din cauza căreia Rușii n'au putut dormi liniștiți până în 1918, când au descoperit "alți oprimați", pe proletarii — de data aceasta din lumea intreaga —, pe care ei, cu acelaș *desinteres și mărinimie*, îi ajută cu toate mijloacele, în special cu cel specific rusesc, *perfidia*.

Rusia continuă războiul cu Suedia. Carol al XII-lea, rănit, înapoiat în Suedia, nu mai e acelaș. In afară de unele nemulțumiri produse în interior, el are contra lui Rusia, Polonia și Danemarca și de partea lui indiferența celorlați — Austria și Franta — și, în plus, o altă perfidie, aceia a Albionului. Uitând total de "oprimații creștini", Petru cel Mare *încheie în* 1720 *o pace perpetuă (!!!) cu Turcii*. Anglia singură, de teama nașterii unei noi puteri navale, susținea pe Suedezi, dar o făcea în felul ei de totdeauna, adică era gata să lupte până la... ultimul suedez. In 1721 se duceau tratative de pace între Ruși și Suedezi. Pentru a-i sprijini pe Suedezi, Englezii trimit o escadră în Baltica dar, *sub ochii amiralilor britanici care nu îndrăznesc să se opună, coastele suedeze sunt odată în plus devastate de generalul rus Lascy, care arde trei orașe și 506 sate* (op. cit., p. 358). Românii de la Londra ar trebui să mai citească puțină istorie.

Suedia e nevoita să semneze pacea de la Nystadt la 30 August 1721. Rusia primește "pentru totdeauna" Livonia, Estonia, Ingria, o partea a Kareliei cu Viborgul, insulele Oesel și Dagoe; ea lasă Suediei restul Finlandei și renunță *să intervină în afacerile ei interioare* (!!!); locuitorii provinciilor cedate Rusiei își vor păstra drepturile de care se bucurau sub regimul suedez și libertatea religioasă; *cei care au proprietăți și le vor putea păstra, cu condiția de a deveni supuși ruși!!!* Nu i se pare cititorului că întâlnește termeni de care a mai auzit în 1944? E clar că Rușii, de la Petru cel Mare, în materie de politică n'au inventat nimic: celace e curios e că ceilalți n'au priceput și continuă să nu priceapă nimic din învățămintele Istoriei.

Dar iată că dragostea pentru "creștinii oprimați" nu-l lasă din nou să doarmă. Cum pentru cei din Balcani nu mai putea face nimic, deoarece încheiase pace *eternă* cu sultanul, adică cu oprimatorul, a început să caute oprimați în altă parte. "In acelaș timp a intrat în relații cu Vakhtang, prințul Georgiei și s'a interesat pe unde trăiesc Armenii; *el știa că cele două națiuni sunt creștine și schițează deja planul unui protectorat"* (I, p. 360). Milioukov se înșela când la pagina 338 scria că printre ceilalți care se rugau de țarul Rusiei "să-i elibereze" se găseau și Armenii. Iată că la pagina 360 scrie că mult mai târziu Petru s'a interesat unde trăiesc Armenii, deci la 1710 nu puteau Armenii să-l roage să-i elibereze, deoarece țarul nu auzise încă de ei. Aceasta, spre norocul lor. Nenorocul începe atunci când Petru află de ei și, mai ales, află că sunt creștini, deci au nevoie de "protecția" lui. Și cum i-a găsit, a și început să-l mistuie flacăra creștinătății și începe războiu. Cu reprezentantul Persiei, țarul semnează în 1723, la Petersburg, un tratat prin care se angaja să dea ajutorul său militar noului șah al Persiei, Tahmasibe, cu condiția de *a i se da pe veci*, Derbent, Baku și provinciile Ghilan, Mazanderan și Astrabad. "Cucerirea pe care o inaugurase nu se va termina decât un secol și jumătate mai târziu" (I, p. 362). Milioukov uită să ne spună că această cucerire se făcea spre binele "oprimaților".

Istoria sau mai bine zis o anumită istorie, ne-a prezentat pe un alt Petru cel Mare, ca extraordinar organizator. E cunoscută tăierea bărbilor. Dar și aici a fost un diletant. Plan conceput? Doamne ferește. Inapoiat din prima călătorie în străinătate, Petru nu se duce la palat, la soția lui, ci în Nemețkaia Sloboda, la Ana Mons, metresa lui nemțoaică, care fusese odinioară metresă a prietenului lui, Lefort. El nu se oprește la Kremlin, nu se duce să se închine în fața icoanei Fecioarei Maria Tverskaia și nici la moaștele celorlalți sfinți moscoviți, ci petrece o parte a nopții chefuind rusește la Lefort iar cealaltă parte făcând acelaș lucru cu regimentele de gardă la Preobrajenskaia. In ziua următoare, în cursul primei recepții, ia foarfeca și începe să taie bărbile notabililor, printre alții pe aceia a generalisimului Șein și a printului Romodanovski care tocmai judecase în mod sever pe un ambasador pentrucă — și rasese barba" (I, p. 290). Iată un mare împărat, un mare general, un mare reformator, tăind bărbile supușilor, după o noapte de chef monstru! Dar cinci zile mai târziu, plictisit de a o face el însuși pe bărbierul, la generalisimul Șein acasă, însărcinează să o facă pe bărbierul pe *măscăriciul lui!!!*

Reformele lui administrative? Milioukov împarte domnia lui, din acest punct de vedere, în trei perioade: 1) Distrugerea, 2) *Haosul*, 3) Reconstrucția. In goană veșnică după bani-ca și alți oameni politici *geniali* plătea sume exorbitante în afara granițelor, regele polonez fiind unul dintre beneficiari-a recurs la toate trucurile posibile și imposibile. Celace s'ar numi azi planșa, adică tragerea fără socoteală a biletelor, a făcut-o "cu succes" Petru cel Mare, la vremea lui. Cum pe atunci nu erau bilete, Petru aduna monedele, le topea și le scotea din nou, cu aceiași valoare, dar cu o greutate, natural, sensibil scăzută. Ar fi multe de discutat și de studiat în această latură "genial organizatoare" a lui Petru cel Mare, dar editorul, ca un tiran, îmi spune: scurt, scurt, cât mai scurt.

Dar acest diletant pe toate planurile, merită totuși să fie numit Petru cel Mare. Pentrucă el este un punct de plecare; este punctul de plecare al actualei formidabile forte rusești care amenință lumea. El a dat Rușilor convingerea că sunt tari, că sunt mari, mai ales dacă știu să speculeze slăbiciunea și micimea celorlalți. Reprezintă Rușii o forță extraterestră, capabilă să *hipnotizeze* pe ceilalți? Era capabil Petru cel Mare să hipnotizeze pe regele polonez, pe sultanul turcesc, pe împăratul Austriei? Nici decum. Cu indiferenții — regele Franței, împaratul Austriei — nu-și pierdea timpul. Pe cei cărora le plăceau arginții — regele Poloniei, demnitarii Porții — îi cumpără. Pe ireductibili — Carol al XII-lea — îi combatea, cu ajutorul direct sau indirect al celorlalți. I-a hipnotizat Stalin pe Churchill și pe Roosevelt? Nici de cum. I-a subminat cu agenții introduși în anturaj. Dându-și seama de imensa forță pe care o reprezenta iudaismul, a atras-o în mrejele lui. Când s'a considerat destul de puternic, a devenit antisemit. Căci forța iudaică a contribuit în mare măsură la întărirea imperialismului moscovit inițiat de Petru cel Mare. Astăzi moscoviții hipnotizeaza zeci de milioane de cetățeni de pe glob, fluturând flamura roșie și înșelându-i pe toți cu pretinsa desinteresare rusească, cu veșnica înclinare moscovită de a apăra pe "oprimați". In fond toată această tragicomedie acoperă imperialismul rusesc inițiat de Petru cel Mare. Ursul se apropie de prisacă amenințător. Cei de departe — Franța, Austria — se gândeau că ursul nu prezintă nici un pericol pentru ei, grație distanței, Anglia, ca totdeauna, căuta să-l combată împingând pe alții să moară iar ceilalți, cei apropiați, erau ieruncile lui Dimitrie Canmir: lipsiți de cel mai elementar instinct de conservare. Cele mai teribile ierunci au fost Polonezii. Prisaca lor era cea mai apropiată, deci cea mai amenințată și totuși, nu numai că n-au combătut ursul, ci l-au ajutat. Sleahta poloneză, atât de deficientă în tot cursul istoriei lor, în timpul lui Petru cel Mare, s'a arătat sub orice critică. Nenorocirile, marile nenorociri ale Poloniei, își au punctul de plecare în epoca lui Petru cel Mare. Atât de inconștientă a fost conducerea poloneză în acele timpuri, încât ne întrebăm dacă Polonia nu și-a meritat soarta. Să fie o simplă coincidență faptul că Dimitrie Cantemir, în cartea, lui *Descriptio Moldaviae*, atunci când vorbește de această pasăre lipsită total de instinctul de conservare și care se cheamă ierunca, îi da pentru defectul surzeniei și traducera în poloneză, adica *glușca?*

De relațiile Țărilor Românești cu Petru cel Mare, Istoria Milioukov vorbește puțin, căutând doar să arunce vina desatrului de la Prut asupra celor doi domnitori, Constantin Brâncovanu și Dimitrie Cantemir. "In April 1711, la Iaroslavii, în Galiția, Petru încheie un tratat cu hospodarul Moldovei, Cantemir" (I, p. 336). "Apoi se duce la Prut în fruntea armatei sale și întâlnește pe hospodar la Iași" (I, p. 336). "In Balcani, raporturile lui Petru cu populațiile creștine și în special cu cele slave iau, de aici înainte, caracterul unei politici practice și directe. După fuga lui de pe câmpul de bătaie de la Poltava, Carol al XII-lea se refugiase la *Bender, în Turcia*, excitând ura contra Rusiei. In celace-l privește (pe Petru), în Aprilie 1711 încheie un *pact* cu Cantemir, hospodarul Moldovei. Printr'un *acord secret*, semnat puțin după aceia la Poltava, Brâncovanu, hospodar al Valahiei, se însărcinase, în cazul când țarul ar merge asupra Turciei, să rascoale pe Sârbi și pe Bulgari și să formeze o armată de circa 30.000 de oameni; în plus el promisese să aprovizioneze armata rusă; ca o contrapartida, Petru se angajase să proclame independența Valahiei, *sub protectoratul Rusiei*. Decis să rupă cu Turcia, țarul, într'o declarație publică, vorbește de jugul care apasă pe Greci, Bulgari, Sârbi, etc., și printr'un manifest special cheamă pe Muntenegreni la lupta contra Turcilor. Această prima manifestație practică a faimosului "panslavism" rus, îl obligă să dea asigurări Poloniei care se temea deja de planul țarului de a restabili imperiul Orientului" (I, p. 343). Iată ca din nou Milioukov e confuz, sau mai bine zis, vrea să fie confuz. In tot ce scrie de relațiile țarului cu Țările Românești, Milioukov nu spune despre ele nici că sunt, nici că nu sunt slave. Și iată că vine din nou cu insinuările. "In Balcani, raporturile lui Petru cu populațiile creștine și *în special cu cele slave*, iau de aici înainte, caracterul unei politici practice și directe". Ori din toată expunerea și din celace a fost în realitate, relațiile directe le-a luat numai cu Brâncovanu și Cantemir, care nu erau slavi. Atunci? Dar mai spune că pentru a răscula pe Sârbi și pe Bulgari, se angajase Constantin Brâncovanu, deci Rușii nu au avut cu ei relații nici practice și nici directe. Pentru cititorul străin neprevenit, reiese că Valahii și Moldovenii sunt slavi. Dar, repetăm, așa cum am aratat și în celelalte capitole, Istoria Milioukov nu afirmă, ci numai insinuiază. Cu afirmațiile precise s'a însarcinat, așa cum am arătat, Istoria Roller.

Petru îi scrie generalului Șeremetev că hospodarii îi fac cunoscut că de îndată ce armatele rusești vor fi în teritoriile lor, ei vor trece de partea rușilor și vor răscula numeroasele populații contra Turcilor. Ca urmare, Sârbii, Bulgarii și alți creștini se vor ridica la rândul lor contra Turcilor, unii venind alături de noi, alții răsculându-se în interiorul țării. In asemenea situație, vizirul nu va mai îndrăzni să treacă Dunărea, cea mai mare parte din trupele lui va intra în debandadă și se va răscula. Dar, *dacă întârziem, Turcii vor trece Dunărea și creștinii nu vor mai îndrăzni să ne urmeze"* (I, pp. 343-344).

In timp ce Șeremetev se găsește înca aproape de Iași, armata turcească trece Dunarea. Petru este încercuit cu armata sa de 30-40.000 de oameni, de o armată turcotătară de cinci ori mai puternică. Hospodarul Valahiei se abține de a-l urma și nu lasă să treacă pe cei 19.000 de Sârbi să vina în ajutorul Rușilor. Numai *grație corupției* și lipsei de încredere a Turcilor în propria lor armată, inamicul se mulțumește prin tratatul de la Prut (1711) să impună Rușilor condițiile arătate mai înainte. Petru *acceptă cu bucurie aceste condiții;* el era gata să dea tot, chiar să cedeze orașul Pskov, cu condiția să păstreze Ingria și Petersburgul. Natural, această *aventură* zdruncină prestigiul său în Europa și *chestia Orientală* este amânată până la venirea la tron a Ecaterinei a II-a (I, p. 344).

Și aceasta e tot sau aproape tot. Mai găsim la pagina 347 notația următoare: "După experiența de la Prut el (Petru) știe ce însemnează a încerca aventura cu ușurință și de a se încrede în aliați". Dar din aceste puține notații sunt date suficiente pentru a trage concluzii importante. Istoria Milioukov evită să fie clară în celace privește origina Țărilor Românești și în special a Moldovei. Carol al XII-lea se retrăsese la Bender, *în Turcia*. E constantă teza rusească că în 1812 Rușii au luat Basarabia de la Turci și nu de la Moldoveni. Am văzut că o mâna de ajutor îi întinde Istoria lui Roller și, din nefericire, în mai mică măsură, însuși N. Iorga. Istoria Milioukov evită să vorbească de clauzele tratatului încheiat de Petre și Cantemir. Vorbește numai de acele ale *acordului secret* încheiat între Brâncovanu și țarul rusesc, prin care se angaja să proclame independența Valahiei. Deci Milioukov evită să vorbească de independența Moldovei, căci ar fi însemnat să vorbească de Basarabia. Și deacela găsește mult mai prudent să treacă condițiile acestui tratat sub tăcere. Cititorul francez va fi indus în eroare de această tactică rusească.

S'ar putea crede că e vorba numai de trei volume de istorie care, deși redactate de o formidabilă echipă de profesori universitari ruși sau pro-ruși, nu vor avea nici o influență asupra *fraților* noștri francezi. Dar cititorul se înșeală. Dacă examinează reclama făcută de Editura Payot în cartea "Caterina a II-a și timpul său" de M. Lavater — Sloman, în 1952, va găsi 26 de cărți de istorie rusească. Și aceasta numai într'o editură! Desigur Rușii sunt niște înapoiați, se ocupă de probleme minore, de probleme istorice. Ah Filosofia! Românii? Câte cărți de istorie s'au scris, în care să se combată tezele false ale Molohului rusesc în România? Și câte s'au scris în exil? Afară de două volume intitulate "Aspect des rélatios russo-roumaines" publicate la Paris și redactate de o echipă de istorici improvizați, ce alte cărți s'au mai scris? Spunând "improvizați" nu vreau să scad meritele acestei echipe, vreau să spun că nu sunt istorici de meserie. Ca un omagiu le dau numele tuturor componenților acestei echipe: G.

Cioränescu; G. Filiti; R. Florescu; D. Ghermani; A. Gorjiu; M. Korne; N. Neculce; A. Misirliu; A. Şuga. Au mai scris cărţi de istorie doar Dnii Pamfil Şeicaru şi Ion Dumitru. Şi câte cărţi de filosofie? Cu toptanul. Cărti extraordinare, apreciate de străini, totul perfect. Dar cititorul străin graţie acestor *minori* scriitori ruşi sau proruşi, invată că Basarabia a fost luată de ruşi de la turci, că Românii sunt toţi slavi, în special Moldovenii şi, intr'o zi, când ruşii se vor hotări să ocupe, *intr'o primă etapă*, Moldova, Occidentalii vor strânge din umeri. De la *savanţii* români au aflat doar chestia logodnei scorpionilor. Şi toate publicaţiile româneşti — prin posturile de radio au aflat şi cei din Ţară chestia cu logodna scorpionilor — se întrec în osanale la adresa celor ce-i lămuresc pe Occidentali în misterele budismului şi şamanismului. Când cineva are curajul să protesteze, e considerat în cel mai fericit caz un iconoclast, un turburator al armoniei exilului, dacă nu deadreptul un nebun.

Dar să vedem acuma ce spune C. C. Giurescu şi, in special, Roller. La pagina 414 a cărţii citate de noi, citim: Prin tratatul de alianţă incheiat cu acest prilej la Luck (?), la 3 Aprilie, *Moldova urma să aibă hotarele de la Dunăre la Mare* (!!!); domnia devenea ereditară în familia lui Dimitrie Cantemir; ţarul trebuia sg dea soldă rusească pentru întreţinerea unei oşti moldovene de 10.000 de oameni şi *nu cerea tribut*. După cum se vede, nimic de Basarabia.

Istoria lui Roller? La pag. 215, III, citim: "In preambul, ţarul arăta că ia sub ocrotirea sa "poporul Moldovei", împreuna cu celelalte popoare creştine, a căror luptă antiotomană se angajează să o sprijine. Primele trei din cele 17 articole ale tratatului se referă la viitoarele relaţii dintre Moldova şi Rusia; domnul va jura credinţă ţarului, iar la intrarea armatei ruseşti el i se va alătura cu oştile sale în vederea luptei contra turcilor. Rusia se angajează să sprijine Moldova impotriva imperiului otoman. După izbindă şi eliberare, ţarul şi guvernul rusesc nu se vor amesteca în treburile interne ale ţării care va fi cirmuită de Dimitrie Cantemir şi de urmaşii lui. Ţarul va interveni numai în cazul cind unul dintre domnii Moldovei *s'ar îndepărta de Rusia şi de ortodoxie* (!!!). In articolul 5, ţarul declară că anulează orice alte făgăduieli ce ar fi făcut cu privire la tronul Moldovei. Articolul 4 precum şi articolele 6-9, ale tratatului asigură domnia ereditară în familia Cantemir şi garanteaza exercitarea nestinjenită a autorităţii domneşti. In lipsa urmaşilor direcţi în linia masculină, tronul va reveni ramurilor colaterale. Domnul Moldovei va avea "toată" puterea: boierii şi intregul popor sunt datori să asculte toate poruncile domneşti. Deasemenea se confirmă stăpînirea de către domnie a tuturor oraşelor şi satelor din jurul lor (ocoale). Intre atribuţiile domneşti era şi confirmarea privilegiilor boierilor, intre care nu se găsea dreptul de judecată, deoarece alt articol al tratatului prevedea că dreptul de judecată în toată ţara, îl va avea numai domnul. Boierii nu vor putea face apel la ţar; fără invoirea domnului Moldovei, nici un boier nu va putea căpăta de la ţar vreun privilegiu. Alte articole ale tratatului prevăd *retrocedarea cetăţilor şi teritoriilor cotropite de Turci în vremea lui Ştefan cel Mare şi Petru Rareş*". Precum se vede — şi e o amenda ornorabilă — Istoria Roller vorbeşte de retrocedarea cetăţilor şi teritoriilor cotropite, dar se fereşte să facă cea mai insignifiantă aluzie la Basarabia. In orice caz, şi e surprinzator, îl întrece pe C. C. Giurescu.

In celace priveşte tratatul în sine, cu toate că fusese redactat de Dimitrie Cantemir care era un savant al timpurilor sale, se vede că Ruşii işi băgasera acolo cuiul lui Pepelea: reiese că *Rusia putea interveni, atunci când unul dintre domnii Moldovei s'ar îndepărta de Rusia şi de ortodoxie*. Petru cel Mare, ca orice rus de atunci şi de mai târziu, ştia că nu va respecta tratatul, că nu-l semna pentru a-l respecta şi deaceia işi introdusese motivul pentru a-l putea călca: atunci când unul dintre domnii Moldovei s'ar îndepărta de Rusia şi de ortodoxie, Rusia putea interveni. Ce însemnează aceasta o pricepe desigur orice Român, o pricep chiar şi filosofii, dar cum o poate pricepe un American, care nu-i cunoaşte pe Ruşi? Ce pricepe un American despre Ruşi ne-a demonstrat-o Roosevelt la Teheran şi Yalta.

Dar iată că, spre stupoarea nu numai a Ruşilor ci şi a tuturor comuniştilor din lume, se descoperă nişte manuscrise ale lui Karl Marx. Şi iată ce scrie Karl Marx: "Legăturile diplomatice dintre Rusia şi Principate datează din 1710 când Petru cel Mare a încheiat un tratat cu Dimitrie Cantemir, domnul Moldovei:

Art. 1. Moldova va dobândi întreg teritoriul dintre Nistru şi Bugeac. Toate cetăţile aşezate pe malul stâng al Prutului vor aparţine de drept Moldovei.

Art. 2. Moldova nu va plăti nici un tribut Rusiei.

Art. 3. Domnul se obligă să ţină 10.000 de osteni, plata cărora va fi acoperită de Rusia.

Art. 4. Rusia nu se va amesetca în afacerile ţării şi nici unui rus nu-i va fi permis să se căsătorească şi să dobândească moşii în Moldova.

Art. 5. Titlul domnului va fi de Alteţa Sa domn şi singur stăpânitor al Moldovei, aliata Rusiei.

Dupa cum se vede, Karl Marx precizează că e vorba de Basarabia: *teritoriul dintre Nistru şi Bugeac* şi *toate cetăţile aşezate pe malul stâng al Prutului*, celace Istoria Roller, cum era normal, evită să pomenească. (Karl Marx, "Insemnări despre Români, cu un comentariu de Pamfil Şeicaru, Edit. Carpaţii", p. 97).

"*Moldova va dobândi întreg teritoriul dintre Nistru şi Bugeac*", este traducerea făcută de comisiunea reseristă, în frunte cu profesorul Andrei Oţetea. Dl Dionisie Ghermani, în "Aspect des rélations russo-roumaines", p. 225, traduce: "Moldova câştigă toată regiunea situată între Nistru şi Dunăre, denumită Bugeac". Aceasta este interpretarea dsale. Traducerea corectă, credem se găseşte în cartea editată de "Carpaţii", căci ea reproduce traducerea făcută de Oţetea. Textul englez al lui Marx zice: "Moldavia shall acquise all the territory situated between the Dniestr and the Budjak". Dl Ghermani dă o interpretare personală acestui pasagiu neclar al lui Marx. S'ar putea să fie cel just, dar oricum, chestia e controversată. Ar trebui ca istoricii noştri din exil să se aplece asupra acestei chestiuni şi s'o lămurească. S'ar putea interpreta că Bugeacul, în gandirea lui Marx, nu intra în teritoriile ce trebuiau să fie cedate Moldovei. Această interpretare este falsă de la început, pentrucă atunci când vorbeşte de cetăţi, Marx spune: "*All the* fortresses on the left bank of the Prut shall belong, as of right, to Moldavia". Deci e vorba de *toate* cetăţile. Şi la stânga Prutului, cele mai importante cetăţi Chilia şi Cetatea Alba, se găseau în Bugeac. Având în vedere importanţa lor, cu mult mai importante decât Tighina şi Hotinul-nu ar fi exclus ca Petru cel Mare să fi plănuit o păcălire a lui Dimitrie Cantemir. In orice caz, atât *toate* teritoriile cât şi *toate* cetăţile, arată că Dimitrie Cantemir care redactase tratatul, se gandise bine la toate, mai puţin doar la faptul că trata cu *Ruşii*, pe care nu-i cunoştea. Trăise mult timp la Constantinopol şi-i cunoştea bine pe Turci, dar nu-i cunoştea pe Ruşi. In celacei priveşte pe Ruşi, îi era necesar lui Cantemir instinctul de conservare pe care nu l-a avut. L-au avut însă unii boieri, în cap cu Iordache Rosetti, pe care, Contemir nu numai că nu l-a ascultat, dar l-a şi dat pe mana Ruşilor!!!

Şi acuma să vedem ce spune Nicolae Iorga. Marele nostru istoric socoteşte că Petru cel Mare nu se gândea deloc să se aventureze prin ţinuturile noastre!!! "Căci celace-i stătea lui mai mult la inimă era o altă cucerire, nu de teritorii locuite de *fraţii* săi ortodoxi şi slavi de la Dunăre şi din Peninsula balcanică: ci cucerirea trecutului moscovit însuşi în celace el avea de autocratic şi mongol, occidentalizarea intr'o formă germanică a provinciilor disparate care formau imperiul său" ("Histoire des rélations russo-roumaines", p. 98-99). Deci pe Petru cel Mare nu-l interesau cuceririle, sau în orice caz, îl interesau mai puţin decât organizarea, civilizarea, modernizarea, occidentalizarea intr'o formă germanică a provinciilor disparate care formau imperiul său. Deci un om pacific. Ori îl contrazic pe N. Iorga inşişi istoricii ruşi, inclusiv panegiriştii gen Milioukov, care afirmă toţi că Petru a avut un singur gând: *mărirea gloriei Rusiei*. Mărirea acestei glorii n'o putea obţine decât pe calea armelor. De la zece ani a început să se pregătească, la început jucându se dea soldaţii, formând apoi regimente. Abia instalat pe tron face o manevră la care participă 30.000 de oameni, cifră enormă pentru acele vremuri. La tăierea bărbilor, deci la occidentalizare, a trecut numai după ce făcuse campania Azovului. Şi în această călătorie în Europa, a căutat aliaţi pentru un războiu contra Turcilor. Negăsind aliaţi contra Turcilor, a căutat şi a găsit contra Suedezilor. *El voia razboiu cu orice chip, pentru mărirea gloriei Rusiei*.

"Fără cruciada contra Turcilor, continuă Iorga, începută în 1683, poate n'ar fi luptat niciodată contra ienicerilor sultanului şi fără atacul lui Carol al XII-lea şi complicaţiile poloneze n'ar fi coborit niciodată în aceste regiuni ale Niprului unde el a întâlnit, cu Carol al XII-lea în retragere, trădarea lui Mazeppa şi o stare de lucruri care-l invita la o nouă acţiune contra imperiului otoman pe care-şi făcea iluzia că-l va distruge dintr'o singură lovitură" (op. cit., p. 98).

Prin urmare, această cruciadă începuta în 1683 l-ar fi obligat la campania Azovului, dar ce l-a obligat să caute aliaţi şi să pornească cu războiu contra Suedezilor? In prima călătorie în Europa nu a căutat să studieze organizarea Olandei, Angliei, Austriei, etc., ci din contra, a studiat arta navală. Cu ce scop? Razboiul. Nici panegiriştii lui Petru cel Mare nu au gasit, de altfel nici nu au căutat, o fibră pacifistă. Şi iată că o găseşte marele nostru istoric!!! Pentru cel Mare a căutat toată viaţa sa razboiul cu lumânarea. Ca urmare a "studierii" organizaţiei Occiden-

tului, a tăiat doar bărbile notabililor imperiului. Pe Petru cel Mare, spune N. Iorga, nu-l interesau teritoriile locuite de fraţii săi creştini şi slavoni de la Dunare şi Balcani. Interpretarea lui N. Iorga este total eronată. Din prima călătorie în Europa, unde din punct de vedere organizatoric a studiat doar tăierea barbilor, scrie patriarhului Adrian că el studiază în Amsterdam arta navală, "nu din nevoie, ci pentru a cunoaşte arta maritimă şi de a putea la intoarcere să triumfez contra inamicilor lui Isus Christos şi de a deveni prin graţia sa, *liberatorul creştinilor*". De ce şi cum voia el să elibereze pe creştini o ştiu sau ar trebui cel puţin s'o stie toţi Românii ,după 12 invazii "pacifice şi protectoare".

Şi încă înainte de a încheia cu Suedezi pacea dela Nystadt, încă din 1715, el a trimis oamenii lui să studieze regiunile caspice şi caucaziene. Aflase că ar fi şi pe acolo nişte creştini care aveau nevoie de ajutorul lui. "In acelaş timp a intrat în relaţii cu Vakhtang, prinţul Georgiei şi s'a interesat să ştie unde trăiesc Armenii; *el ştie că cele doua naţiuni sunt creştine şi schiţează deja proiectul unui protectorat*." Să fi ştiut atât de puţin N. Iorga despre Petru cel Mare, cunoştinţele lui să se fi redus doar la cronica lui Neculce şi la lucrarea lui Silviu Dragomir "Contribuţii la relatiile Bisericii române cu Rusia în secolul XVII"? In toată lucrarea lui N. Iiorga "Histoire des rélations russo-roumaine" sunt citaţi doar Neculce şi ceilalţi cronicari, el însuşi şi în special Silviu Dragomir, pe care-l citează aproape la fiecare pagină. E mai probabilă ipoteza anterioară că e vorba de o redactare grăbită, voind să mai adaoge încă o carte la celelalte deja publicate. Dl Pamfil Şeicaru ne arată în lucrarea dsale "Nicolae Iorga" cum marele istoric a scris o Istorie a Armenilor în numai câteva săptămâni, făcând rareori apel la lucrările altora şi bazându-se doar pe formidabila sa memorie.

N. Iorga se întreabă: "A fost Pentru cel Mare iniţiatorul politicii care va fi mereu legată de numele lui şi a cărui puternică amintire, a impus pe falsificatorul ce a fost descoperit să fabrice acest pretins testament care recomanda succesorului său cucerirea Constantinopolului? Şi-a început el domnia, lung timp nesigură, ameninţat de intrigi militare şi civile de competiţii dinastice, prin a-şi face un program de acţiune cuceritoare în Orient, căreia şi-a dedicat viaţa întreagă? Trebuie datată din această epocă şi pornită din propria lui minte această împingere spre mările din Sud, care va fi de aici înainte caracterul principal al politicii moscovite, devenită, prin anexarea Kievului mai ales, acea a naţiunii ruseşti intreagă? (op. cit., p. 98). Acestea sunt întrebarile pe care şi le pune N. Iorga şi iată care e răspunsul: "Trebuie răspuns cu hotărire: nu!" (op. cit., p. 98). Vom reveni asupra acestei chestiuni. Deocamdata, răspunsul lui atât de categoric ni se pare cel puţin hazardat.

"Pentru a-şi îndrepta atenţia în această parte, a fost nevoie de intervenţia acestor naţiuni inşişi, spre care i se atribuie intenţia de a fi voit să le cucerească cu orice preţ contra voinţei lor" (op. cit., p. 99). Iată că N. Iorga ne prezintă pe Pentru cel Mare ca pe un rus foarte cumsecade.

In timpul domniei lui Antioh Cantemir, la 1700, Emil Voşniţin, primul ambasador rus care, plecând de la Azov, s'a dus la Constantinopol pe mare, la înapoiere a traversat Iaşii. In această trecere prin Iaşi, Neculce vede un plan rusesc, dar N. Iorga nu crede în el. Sub Constantin Duca, cneazul Dimitrie Goliţin, care se intorcea la fel dintr'o misiune la Constantinopol, botează pe un copil al domnitorului, motiv pentru care Duca şi-a pierdut tronul. Şi în acest caz, N. Iorga nu vede existenţa unui plan rusesc. Ori, trimiterea oamenilor lui în Caucaz şi la Caspică pentru a vedea unde trăiesc Armenii şi a schiţa un plan de protectorat, în indepărtatul Caucaz deci, ne face să credem că Neculce era cel care vedea just. Dacă nu putea dormi liniştit Petru cel Mare din cauza suferinţelor unor creştini de la îndepărtata Caspică, e clar că suferinţele creştinilor oprimaţi în apropiaţii Balcani şi în special cei şi mai apropiati de graniţele lui, adică Moldovenii şi Muntenii, îi prefăceau somnul într'un adevarat chin!!!

După N. Iorga, până la venirea în scaun a lui Dimitrie Cantemir, nu s'au stabilit relaţii între el şi Ţările româneşti pentrucă şi unii şi alţii doreau ca celălalt să facă primul pas, adică somnul lui Petru cel Mare era liniştit şi senin. Şi vine în scaun Dimitrie Cantemir. Acesta cunoştea pe Turci şi-i considera complet decăzuţi. El s'a prefăcut că-şi ia asupră-i misiunea de a prepara o acţiune contra lui Constantin Brâncovanu, suspect de a fi avut relaţii cu ţarul prin intermediul unor calugări vagabonzi. Se pretinde, spune N. Iorga, că Petru cel Mare ar fi trimis ca să se informeze pe medicul lui, grecul Policală. In orice caz, abia instalat, Dimitrie Cantemir trimite emisari ţarului. Aceşti emisari au fost Ilie Abaza şi Ioan Mirescul. Puţin după aceia a trimis pe căpitanul Procopie, cu depline puteri de a încheia un tratat. Clauzele acestui tratat, după N. Iorga, concordă cu cele arătate mai înainte: Ţarul se arăta dispus a elibera "acest bun popor moldovenesc" ca şi pe alte naţiuni creştine supuse la suferinţe barbare; promisiunea de a redobandi fortăreţele ocupate de Turci; menţinerea regimului politic şi financiar; completă autonomie; dinastie indigenă; cooperare militară susţinută de tezaurul imperial. Se distinge, spune N. Iorga, de la început până la sfârşit, concepţia dinastică şi autocratică pe care o avea Cantemir. Cu condiţia de a rămâne fidel ţarului şi ortodox, el va fi un suveran absolut, având oraşele ţării la dispoziţia sa; nobilii şi toţi cetăţenii Moldovei vor fi supuşi ordinelor sale, fără nici o opoziţie. Acesta, spune N. Iorga, era numai o ciornă, şi a trimis după aceia un nou ambasador, pe Ştefan Luca sau Luculencu, cumnatul cronicarului Neculce. Tratatul solemn trebuia să fie încheiat până la sfârşitul lunii Mai şi publicat numai după intrarea trupelor ruseşti în Moldova. Dar între timp, a isbucnit un conflict între domnitor şi boieri. Boierii au pus şi ei condiţiile lor, pe care domnitorul a fost nevoit să le accepte. Se încheiase recent şi un acord cu domnitorul muntean Constantin Brancovanu. Brancovanu şi-a instalat oştile la Urlaţi iar Cantemir lângă Iaşi, aproape de mănăstirea Frumoasa. Căpitanul Procopie însoţit de alt ofiţer s'a dus la generalul Şeremetev, care se găsea la Moghilev şi i-au cerut, în numele domnitorului, să trimită o gardă moscovită care să-l captureze, pentru a se degaja de răspunderea faţă de Turci. In Iunie, un corp de 3.000 de oameni, însoţiţi de 500 de călgreţi moldoveni de la Tigheci, au ajuns la Zagarancea, în apropierea Iaşilor. Cantemir le-a ieşit înainte şi două zile mai târziu, îi conducea în capitală. Domnitorul a facut o proclamaţie, anunţând sosirea armatei ruseşti şi cerând tuturor să se unească cu ţarul, ca mişte camarazi de arme, şi să se îndrepte repede spre Dunăre, pentru a opri asaltul tiraniei şi al invaziei turceşti. Contra celor care nu vor răspunde chemării, Cantemir anunţa măsuri severe.

Curând generalul Şeremetev trece Nistrul pe la Raşcov. Alte trupe ruseşti au trecut Nistrul sub comanda generalului Ianus. Dar înainte ca domnitorul moldovan să bănuiasca apropierea ţarului, acesta însoţit de moldovenii Savin Zmucilă şi Pavel Rugină, s'a prezentat la bariera Iaşilor. "Abia a avut timpul mitropolitul Ghedeon să alerge pentru a stropi cu aghiazmă pe cel ce venea în numele lui Christ liberatorul" (N. Iorga, op. cit., p. 120). Ţarul se duce imediat la palat şi vizită baia turcească, care data dela sfârşitul secolului XVI. La înapoiere găsi pe Cantemir aşteptându-l. Domnitorul îi *sărută mâna*, ţarul îl sărută pe frunte şi, ca să-şi arate puterea, îl ridică în aer numai cu o mână. A doua zi, însoţit numai de trei ofiţeri, vizitează bisericile oraşului, după care a avut loc un mare banchet la care au participat generalii ruşi Goliţin, Dolgoruchi, Rönne şi Weisbach, şi Sava Ragusanul trimis al lui Brâncovanu, precum şi Constantin Castriotul, tot muntean care dezertase în compania lui David Corbea cu drapelele valahe, pentru a le oferi ţarului. La banchet, iar sărutări de mâini şi de frunte.

"A doua zi Mitropolitul Ghedeon a primit pe ţar la biserica Trei Ierarhi unde Petru s'a dus să se închine la moaştele Sfintei Paraschiva. El a refuzat să ocupe scaunul domnesc şi a ascultat ca cel mai umil credincios, slujba făcută în cinstea sa" (op. cit., p. 122). Nu reiese deloc din redactarea lui N. Iorga că şi-ar fi dat seama că aceasta era o sinistră mascaradă. Petru cel Mare, nu numai că a dus toată viaţa o luptă făţişă contra clerului rusesc, dar işi bătea şi joc de cele sfinte. Am arătat cum după întoarcerea din prima călătorie în Europa, scandalizase poporul, ducându-se întâi la amanta sa şi apoi a chefuit toată noaptea la prietenul lui Lefort, şi în continuare cu regimentele de gardă, în loc să se ducă să se închine la icoana Sfintei Fecioare Maria Tverskaia şi la moaştele sfinţilor moscoviţi. Dar aceasta nu e nimic. Tot atunci organizează celebra procesiune în care obligă pe bătrânul său profesor Zotov să joace rolul "prea caraghiosului şi prea beţivului patriarh", având pe cap o mitră cu o efigie obscenă a lui Bachus. "El (Petru), participa la această procesiune pe cât de *grosolană* pe atât de *sacrilejă*, căreia îi da caracterul unui act politic şi va prelungi acest joc tot timpul domniei sale" (Milioukov, I, p. 408). Atragem atenţia cititorilor că aceste rânduri nu au fost scrise de nişte detractori ai ţarului rus, ci de nişte panegirişti ai lui. Deci Petru cel Mare îşi bătea joc de religie în mod *grosolan* la Moscova şi la Iaşi asculta slujba ca cel mai umil credincios! De unde să ştie bietul Cantemir de câtă ipocrizie era capabil "protectorul creştinilor!!!"

Dar se mai întâmplă ceva. Contra dorinţelor autocrate ale lui Cantemir se ridicaseră mai mulţi boieri, printre care cel mai îndârjit se arătase bătrânul Iordache Rosetti. *El a fost arestat de Rusi şi dus la Kiev*, unde a rămas vreme îndelungată, considerat trădător al domnitorului lui. Facem o remarcă: Iordachi Rosetti nu a fost arestat de domnitorul moldovan Dimitrie Cantemir, ci de generalul rus Golovkin, de faţă fiind domnitorul Moldovei!!!

Mult mai târziu se va petrece o scenă asemănătoare. In palatul regelui Mihai este arestat de trimisul sovieticilor dezertorul Bodnăraş, mareşalul Antonescu şi transportat la Lubianka. Nimic nou sub soare!

Şi a mai avut loc un banchet; acesta în mijlocul soldaţilor. S'au aşezat mesele pe marginea şanţurilor. Prezida ţarul: Cantemir era între generalii Golovkin şi Şeremetev. Printre invitaţi erau şi 15 boieri. S'a servit şampanie şi Moldovenii s'au îmbătat. Toată lumea dormea sub cerul liber, printre şi desigur şi pe sub mesele acoperite încă de resturile banchetului. Turcii se pregăteau să treacă Dunărea şi "marele general" Petru cel Mare chefuia... ruseşte. Dar încă ceva: asupra conţinutului tratatului s'au înţeles în timpul chefului. Acest tratat a fost publicat a doua zi.

Petru cel Mare voia să se îndrepte spre Focşani, pentru a face presiuni asupra lui Brâncovanu care se arăta nehotărît să deschidă calea armatelor ruseşti, mai ales că în Moldova recolta fusese proastă în timp ce Muntenia avusese o recoltă bună. Deja generalul Rönne se îndreptase spre Brăila, însoţit de boierul muntean Toma Cantacuzino. Ori acest Toma Cantacuzino râvnea să ia tronul Munteniei. Nemulţumit, Brâncovanu se grăbi să se întoarcă la Târgovişte, cu învoirea Turcilor, cărora le-a dat — după Stănileşti — toate proviziile destinate Ruşilor. Turcii, în timp ce "marele general" Petru cel Mare se ţinea de chefuri, trecuseră Dunărea. Petru a hotărît să dea lupta la Stănileşti, lângă Huşi. Sfârşitul se cunoaşte. Armata rusească a fost înconjurată şi "marele general" a scăpat numai mituind pe generalii turci. Cantemir a luat drumul exilului, unde a şi murit. Sfârşitul lui Constantin Brâncovanu, care s'a încrezut şi el în "marele eliberator al creştinilor", e şi el cunoscut. După cum am mai spus, istoricii ruşi au căutat şi caută să arunce vina desastrului asupra lui Brâncovanu şi Cantemir şi nu asupra *diletantismului* şi chefurilor lui Piotr Veliki.

Istoria noastră aureşte incapacitatea politică a lui Dimitrie Cantemir cu meritele lui... culturale. Ori adevărul crud trebuieşte spus fără înconjur: *Dimitrie Cantemir a fost o calamitate*. Câteodată soarta se însărcinează să corijeze erorile incapabililor. Căci desastrul de la Stănileşti a fost un noroc pentru Ţările româneşti. Chiar marele nenoroc cu întunericul dens adus de domniile fanariote este mai puţin, mult mai puţin grav decât marea nenorocire ce s'ar fi abătut asupra Ţărilor noastre dacă la Stănileşti ar fi fost învingători Ruşii şi nu Turcii. Astăzi se ştie ce înseamnează *protectorat rusesc*. In Caucaz unde în 1715 Petru cel Mare "schiţase" un proiect de protectorat, a venit peste o sută de ani stăpânirea rusească, care dăinuieşte şi astăzi. Unde Moscoviţii şi-au oferit protectoratul, a venit sclavajul. Cantemir, pentru a-şi satisface bolnavele lui ambiţii, prezenta plocon Moldova ghiarelor ruseşti. El care a descris aşa de bine acea pasere surdă şi proastă lipsită total de instinctul de conservare, s'a dovedit a fi mai ierunca decât toate ieruncile. Şi totuşi au fost câţiva boieri care au avut un robust instinct de conservare şi s'au opus ticăloşiei lui Cantemir. Cel mai important a fost Iordachi Rosetti. Acesta îi strigase domnitorului, fără teamă, în plin Divan: *"Te-i can grăbit, maria ta, cu chiematul Moscalilor"*. Aceasta o găsim în Istoria lui Roller, III, pagina 216, dar bineînţeles, bezbojnicii îl condamnă pe numitul boier, spunând că a făcut aceasta pentru a-şi păstra privilegiile. Şi, mai grav, Cantemir a acceptat ca acest boier să fie arestat în faţa lui de către ruşi şi trimis la Kiev. Sub negre auspicii îşi începea domnia Dimitrie Cantemir! Ce-ar fi fost capabili să facă "eliberatorii" mai târziu, dacă-şi permiteau să facă aceasta cu o zi înainte de publicarea tratatului de... protectorat!!!

Graţie "înţeleptei" lui politici-o alta ierunca — Titulescu, a obţinut ca Ruşii să ne restituie osemintele lui Dimitrie Cantemir: osemintele, dar nu şi sceptrul de argint al Moldovei, pe care numitul domnitor îl luase cu sine şi care — ne spune N. Iorga — trebuie să se găsească undeva prin Rusia. După câte ştim, osemintele acestui nedemn domnitor se găsesc astăzi la Iaşi, alături de ale lui Cuza Vodă. Când va veni ziua Dreptăţii, ele vor trebui scoase şi duse în altă parte, oriunde, dar nu alături de ale marelui domnitor Cuza Vodă.

Istoria noastră va trebui cândva, să fie revizuită.

După tratatul de la Aix-la — Chapelle, Ludovic al XV-lea s'a găsit într'o situaţie incomodă: nu mai avea nici un aliat. Şi trebuia găsit unul şi cât mai repede. Privirile s'au îndreptat spre Rusia, Franţa având întotdeauna o înclinare instinctivă spre această ţară. Pe vremea acela, în Rusia era nu un ţar ci o ţarină: Elisabeta. Această Elisabeta avusese o înclinare amoroasă spre Ludovic al XV-lea, dar fusese respinsă şi avea acuma, ca toate ţarinele, un amant. Şi mai avea un tratat cu Anglia, ambasadorul acestei ţări William Hambury, fiind atotputernic la Moscova. Franţa nu avea la curtea ţarinei nici un reprezentant şi orice francez care reuşea să pătrundă în Rusia era expulzat în mod barbar sa uaruncat în închisoare. Trebuia deci ajuns la Moscova cu orice preţ. S'au gândit francezii cum s'o păcălească pe Elisabeta, trimiţând o femeie în loc de un bărbat. Dar cum nu se putea încredinţa unei femei o asemenea dificilă misiune, au transformat un bărbat în femeie. Au găsit un tânăr de 27 de ani — cavalerul d'Eon —, cu trăsături femenine, care avea calităţile masculine necesare — curaj, îndrăzneală, tenacitate —, şi nu avea defectele masculine, adică nu-i plăceau nici femeile şi nici băutura. Cu riscul de a dezamăgi pe unii compatrioţi, trebuie să spunem că biografii acestui cavaler fantastic, afirmă că nu i-au plăcut nici bărbaţii, lucru curent în diplomaţie. Despre el, până în 1929, se publicaseră 48 de lucrări şi printre alţii, Voltaire, în corespondenţa sa, s'a ocupat de cavalerul d'Eon, spunând că viaţa lui va constitui o problemă interesantă pentru istorie.

Pătruns în Rusia ca femeie, ajunge repede în anturajul ţarinei, îi desvăluie secretul că era bărbat şi că fusese trimis la Moscova de către Ludovic al XV-lea pentru încheierea unui tratat între cele două ţări. Incă mai dinainte, d'Eon reuşise să câştige prietenia lui Ivan Ivanovici Şuvalov, amantul de moment al ţarinei, care avea sentimente de prietenie pentru Franţa. Cavalerul d'Eon devine lectorul ţarinei, în această calitate şi numai în această calitate rămâne în budoarul Elisabetei până la ore târzii din noapte, era inteligent, fin, cultivat, şi, în momentele de plictiseală, prezenţa francezului îi era mai mult decât agreabilă. Cu această înaltă protecţie şi cu inteligenţa deadreptul fantastică, a reuşit să pătrundă la arhivele secrete moscovite. Şi aici a găsit o copie de pe faimosul Testament al lui Petru cel Mare. Adus la Paris, în primul rând sfetnicii lui Ludovic al XV-lea nu-i acordă acestui testament nici o importanţă. Din tot cuprinsul testamentului, ceiace-l impresionase mai mult pe d'Eon, era soarta ce se pregătea Poloniei. Bolnav, de dimineaţa până seara d'Eon redacta şi adresa memorii abatelui de Bernis, marchizului de l'Hospital, contelui de Broglie, dar totul a rămas fără efect. Şi totuşi soarta Poloniei a fost decisă cu puţini ani mai târziu, sub domnia urmaşei la tron a ţarinei Elisabeta, exact cum se prevedea în *falsul* testament al lui Petru cel Mare. Şi cu toată această îndeplinire atât de rapidă a unui punct din *falsul* testament, toţi istoricii, toţi oamenii de Stat de atunci şi de mai târziu, s'au pus de acord: cavalerul d'Eon a comis un fals grosolan. Ce crede de exemplu marele nostru istoric N. Iorga, am arătat-o mai înainte. Şi totuşi îndeplinirea aproape a tuturor punctelor din acest *fals* testament, este cel puţin, turburătoare. Ultimul punct, al XIV-lea, rămas neîndeplinit, spune: "Dacă cei doi (Germanii şi Austriecii) refuză oferta Rusiei, ceiace este foarte improbabil, trebuie să producem conflicte ca astfel să se ruineze unii pe alţii. Atunci Rusia, profitând de un moment favorabil şi decisiv, va trimite contra Germaniei trupele sale, concentrate din timp.

In acelaş timp, două flote considerabile vor porni; una din Marea de Azov şi cealaltă din portul Arhangelsk, încărcate cu trupe asiatice şi se vor uni cu flotele din Mările de Azov şi Baltica. Forţa noastră navală va avansa, traversând Mediterana şi Oceanul şi va invada Franţa pe o parte şi Germania pe alta; odată cucerite aceste regiuni, restul Europei va trece, fără nici o greutate, sub controlul nostru". Acest ultim punct n'a fost realizat de urmaşii lui Petru cel Mare, dar...

Celace e curios, în cazul ca testamentul e fals, nu e faptul de a fi prevazut cuceririle ruseşti. Având în vedere colosala întindere a Rusiei în acea epocă, cu o imaginaţie fecundă, cavalerul d'Eon ar fi putut să creeze un roman ficţiune, dar ceiace e mai greu de priceput e faptul de a fi putut să-şi imagineze metodele, adică intriga, perfidia, rabdarea extraordinară, durata realizării planului. Se va putea obiecta că în materie de perfidie, Ruşii au un rival de temut: perfidul Albion. Şi totuşi, între perfidia unuia şi celalalt, e o mare desoebire. Ruşii ştiu să-şi păcălească partenerii şi *înainte*, şi *după*, fără să fie descoperiţi. Englezii sunt descoperiţi dupa comiterea actului. Churchill i-a păcălit de exemplu pe Polonezi, dar astăzi nu mai există nici un polonez care să n'o ştie şi să creadă în sinceritatea sau cel puţin în buna credinţă care ar fi fost înşelată de alţii, a lui Churchill. Mai există doar câţiva Români aciuaţi în Anglia, dar aceştia aparţin unei faune speciale. Ruşii, odată faptul consumat, continuă sa fie crezuţi. E deajuns să reamintim cum au fost crezuţi de Churchill şi Roosevelt, după încheiera tratatului cu Hitler. Intrebuinţând o comparaţie puţin academică, am putea spune că Rusia şi Anglia ar putea fi comparate cu două femei, să le zicem... frivole. Anglia este o asemenea femeie, dar de proastă calitate care, odată descoperită de bărbatul înşelat nu mai este crezută şi i se întoarce spatele, pe când Rusia este ca femeile să le zicem de... haute coûture care, şi după ce a fost descoperită, continuă să fi crezută de bărbătul încornorat, pe care-l convinge că e vorba de... calomnii. Trecând de la această comparaţie neacademică la planul politic, putem spune că această calitate de a-şi păcăli partenerii la infinit, este o calitate specific slavă, sau mai bine zis, slavo-mongolică.

Ori cavalerul d'Eon, cand s'a dus prima dată în Rusia avea numai 27 de ani şi a rămas în această ţară, cu întreruperi, numai 5 ani. Când s'a dus nu cunoştea un cuvânt din limba rusă şi nu a învatat această limbă până la sfârşit. De unde dar să poată descoperi cu atâta luciditate caracterul rus? Ar trebui admis atunci că acest fantastic cavaler d'Eon a fost un profet!!!

Dar lăsând la o parte *falsul* sau realul testament al lui Petru cel Mare, rămân alte probleme de desbătut. Ruşii au avut şi au o viziune mesianică. Şi ea nu porneşte de la Petru cel Mare. E vorba de ideia celei de *a treia Rome*. Această ideie nu s'a născut în mintea Ruşilor ci în a altor Slavi, Bulgarii. In timpul celui de al XIV-lea secol, în timpul luptelor dintre Bulgari şi Bizanţ, s'a născut în literatura bulgară ideia celei de a treia Rome, care trebuia să fie capitala lor, Târnova, şi care avea să substituie pe cea de a doua Romă, Constantinopolul. De la Bulgari, ideia a trecut la Ruşi. După căderea Constantinopolului în manile Turcilor, în 1453, călugărul rus Filofteiu în ale sale "Epistole" şi mitropolitul Zosima în al său "Canon pascal" (1492), spun: *"Două Rome au căzut, a treia Romă va fi Moscova şi nu va mai exista a patra"*.

Ivan al III-lea a mângaiat, se pare, această ideie şi, rămas văduv, se căsătoreşte cu o prinţesă bizantină, Zoe Paleologul, neopoată a ultimului împărat al Bizanţului şi adoptă insigne, etc. după moda bizantină şi fastul Curţii bizantine. Dar el era fricos dacă nu deadreptul laş. Am văzut cum în ultima lui luptă cu Tătarii (1480), nu are curajul să-i atace şi se întoarce acasă, bucuros desigur că şi şeful Tătarilor făcuse acelaş lucru iar, în ceiace priveşte celălalt inamic, Polonia, a uneltit toată viaţa contra lor, a ţesut alianţe dar, când unul dintre aliaţi, Ştefan cel Mare, a fost atacat de Polonezi, Ivan a rămas liniştit acasă, scuzându-se că... e prea departe. Au urmat împărati slabi, Boris Gudunov, impostorii, teribila Perioadă a Turburărilor, etc. şi ideia celei de a treia Rome a fost pusă la naftalină. Ideia nu a mai fost agitată din punct de vedere politic, dar ea a continuat să fie agitata ideologic. Astfel, în cursul celui de al XVII-lea secol, Ruşii se manifestă printr'o izolare totală de Europa. In acest timp, Ruşii considerau că e un pacat şi o profanare orice relaţie cu Occidentul. Ei se considerau superiori — ca şi acuma, ca totdeauna — tuturor celorlalte popoare. Astfel, la Moscova, în timpul recepţiei ambasadorilor străini, se punea alături de ţar, un lighen şi un prosop şi ţarul se grăbea să se spele pe mâini, după ce strânsese mâna ambasadorilor străini!!!

Diplomaţii ruşi nu vor să se supună obiceiurilor străine şi îi contrariază înadins pe străini, *socotind că prin aceasta îşi menţin prestigiul şi îşi arată superioritatea culturii lor!!!*

"Grosolănia moscovită devenise proverbială. Ambasadorii ruşi distrug apartamentele, fărâma mobilele, lăsând în urma lor un miros insuportabil şi o murdărie de necrezut... Când apar pe stradă, îmbrăcaţi în caftanele lor colorate, cu căciulile lor de blană, cu cismele de culori stridente şi cu hainele cu mâneci lungi de douăsprezece arşine (o arşină e o măsură de 0,711 m.), *mulţimea râde şi îi priveşte cu curiozitate, ca pe nişte sălbateci"* (Mil., I, p. 229).

Intre 1646 şi 1657 trăieşte la Moscova vălugărul croat Krijanic. El venise să propage unirea Bisericilor şi sfârşeste prin a predica panslavismul. Temându-se ca Slavii să nu fie desnationalizaţi, el propagă desnaţionalizarea celorlalti de către Slavi. Se ridică contra Germanilor, considerând că aceştia reprezintă un viitor periculos şi contra Grecilor, considerând că aceştia reprezintă un trecut demodat. Intre ei sunt Slavii care trebuie să reprezinte un progres rezonabil ce nu rupe cu tradiţiile ceiace nu prezintă un pericol de desnaţionalizare. După cum se vede, nu e vorba de un pericol de desnaţionalizare a *Ruşilor*, ci a *slavilor*. Pentru Krijanic, inamicii cei mai de temut sunt Germanii, din cauza superiorităţii civilizaţiei şi talentelor lor. El escontra ideiei celei de a treia Rome, spunând că acestea sunt fabule şi istorii ale adulatorilor greci. Dar în expunerea ideilor sale, Krijanic se contrazice, lucru ce îl scoate în evidenţă şi Istoria Milioukov. Căci Krijanic are o *credinţă nestrămutata într'o misiune specială a Rusiei faţă de Slavi. "Ceilalţi Slavi n'au patrie, spune el, ţarul singur va putea să reunească toată această masă slavă risipita"* (Mil. I, p. 237).

Deci el nu e pentru a treia Romă, dar este pentru o reunire a tuturor Slavilor sub sceptrul Rusiei!!! Rusia nu avea la acea vreme frontieră comună cu unii Slavi, printre care cei mai importanţi erau Sârbii şi Bulgarii. Propunea deci să-i unească cu Rusia, dar pentru a se uni cu Bulgarii, trebuia să se treacă peste Ţările româneşti care nu sunt slave. Ori prin unirea cu Bulgarii se ajungea la Constantinopol, deci la a treia Romă!!!

Ideia celei de a treia Rome nu murise, dar trăia numai ca un vis îndepărtat dacă nu irealizabil, în subconştientul rusesc. Şi iată că vine Petru cel Mare care, prin războaiele lui, prin acapararea de imense teritorii, le arată Ruşilor ca acest vis mesianic nu numai că nu e irealizabil dar el nici măcar nu e îndepărtat. E probabil că Petru cel Mare începe fără a avea un plan precis. Era un diletant. Visul lui era doar "mărirea gloriei ruseşti". Incepe prin a ataca pe Turci la fortăreaţa Azovului, trece la Suedezi şi se înapoiază la Turci. După desastrul de la Stănileşti îşi îndreaptă ochii spre Caspica şi Caucaz. El creiază acest casus belli contra Turcilor: apărarea creştinilor "oprimaţi", ideie ce nu va fi părăsită de Ruşi până la iscodirea alteia: "apărarea proletariatului universal".

Când vine la Iaşi, într'o proclamaţie, vorbeşte de "jugul cu care barbarii apasă pe Greci, pe Bulgari şi pe Sârbi, iar într'un manifest special se adreseaza Muntenegrenilor. *Este vorba de o prima manifestaţie practică a faimosului penslavism rus*, e nevoit să recunoasca "Istoria Milioukov", I, p. 343. Dar cu aceasta, implicit, mai recunoaşte ceva: recunoaşte că "apararea creştinilor oprimaţi" era doar o perdea de fum, dacă nu o adevărată mascaradă. Iar pagina următoare, aceiaşi Istorie, după tratatul de la Prut, spune: "Natural, această aventură sdruncină prestigiul său (al lui Petru) şi *Chestiunea Orientului* este amânată până la venirea pe tron a Ecaterinei a II-a". Deci chestiunea Orientului ia naştere odată cu Petru cel Mare şi continuă până la Nicolae al II-lea. Cucerirea Constantinopolului rămâne o *constantă* a politicii ruseşti şi ea va reisbucni oridecâte ori la Moscova urcă pe tron un bărbat sau o femeie ambiţioasă. Cu sau fără acest testament al lui Petru cel Mare, cucerirea Constantinopolului e încercată de Ecaterina a II-a, Alexandru I, Nicolae I, Alexandru al II-lea şi Nicolae al II-lea. Pretextul a fost totdeauna acelas: apărarea creştinilor oprimaţi. Pentru a ajunge însă la Constantinopol, Ruşii trebuiau să treacă peste trupul unor ţări neslave, Ţările Româneşti, ceiace constituia pentru noi un inamic *natural*, aşa cum l-a numit mai târziu Take Ionescu.

Ruşii se feresc să vorbească de latinitatea sau nelatinitatea noastră, lăsând-o în suspensie, sau trec la insinuări. Aceasta pentru trecut. După al doilea războiu mondial se trece la o nouă fază, la aceia a dovedirii existenţei unei naţii aparte, şi anume naţia *moldovenească*, care ar fi mai veche decât... Tracii. Astfel în cartea "La Grande Thrace", care se găseşte sub tipar în Editura "Carpaţii" din Madrid, de prof. Al. Boldur, cititorul va descoperi cu stupoare că a existat o limbă moldovenească extrem de veche, înainte de cea tracică, pe care, un pretins istoric sovietic, o consideră inexistentă. Existând o limbă moldovenească, însemnează implicit că a existat o populaţie ce vorbea această limbă. Această populaţie cu o limbă moldovenească s'a slavizat după aceia şi cum există deja o republică moldovenească în U. R. S. S., nimic mai logic decât necesitatea unirii acestei populaţii cu sora ei sovietică, mai ales că aceasta populaţie moldovenească rătăcită nu are nimic comun cu latinitatea. Aceasta ca o prima etapa. Ulterior s'ar descoperi că această limbă moldovenească sovietică are curioase asemănări cu limba Muntenilor şi a Transilvanenilor, şi cum nici ei nu au nimic comun cu latinitatea, logica va interveni din nou şi va cere unirea lor cu *"sora"* sovietică.

A existat şi există aceasta ideie mesianică rusească de superioritate a rasei slave, rasă tânără, viguroasă, care va distruge rasele îmbătrânite europene. Considerând că slavismul ca ideie a îmbătrânit, Ruşii au lansat una nouă, aceia a *eurasianismului*. Ea se datoreşte exilaţilor ruşi de după primul războiu mondial. Ei se numesc *eurasieni*. Principalii membri au fost prinţul N. S. Trubeţkoi, P. N. Saviski, L. P. Karsavin, P. P. Suvcinski, etc. Aceştia au adoptat mai întâi ideile slavofile ale lui Danilevski dar apoi, considerând că elementul slav este prea pătruns de idei europene, decie şi el îmbătrânit, l-au substituit cu elementul asiatic. Imperiul rusesc, aşa cum îl concep ei, este imperiul lui Gengish Han!!! Primii eurasieni considerau că acest imperiu trebuia să fie ortodox şi să aibă un ţar, dar o parte dintre ei, de *stânga*, s'au desprins şi admit o Rusie sovietică, care li se pare a fi *începutul* imperiului asiatic!!!

Atragem atenţia cititorului că aceasta ideie *eurasiană* a fost concepută de un grup de *exilaţi*. Şi noi facem filosofia statului într'un picior!!!

In toată această tragedie, Petru cel Mare este doar punctul de plecare, din punct de vedere politic. El a arătat că visul mesianic este posibil. Pentru aceasta, pentru Ruşi desigur, merită să fie socotit şi denumit cel Mare. Dar totul a fost posibil gratie *micimii* celorlalţi. Şi cel mai mici

LA CORONA DE SAN ESTEBAN

por Trajano Popesco

Hace unos meses, el 7 de enero de 1978, el secretario de Estado norteamericano, el señor Cyrus Vance, en nombre del Gobierno de los Estados Unidos, siguiendo instrucciones del presidente Carter, devolvió al Gobierno comunista maghyar de Janos Kadar en Budapest la corona de oro, el cetro y las demás insignias reales, reliquias del rey San Esteban, fundador de Hungría.

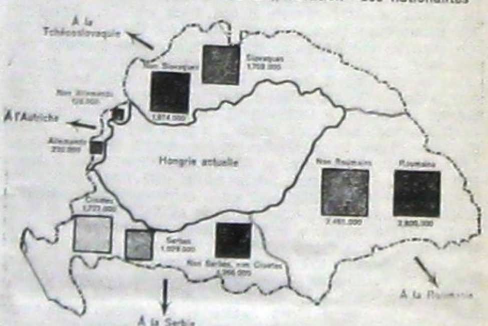
Salvadas de las garras del comunismo triunfante, el régimen húngaro del almirante Horthy vencido, los había entregado en custodia a los norteamericanos, los cuales las depositaron en el Fort Knox-Kenntucky.

El hecho pasó casi inadvertido a pesar de sus graves consecuencias el día de mañana en el centro de Europa.

Para los americanos y sus conceptos democráticos fue un acto de justicia y un gesto de amistad el de devolver al pueblo húngaro el tesoro custodiado, pero para el régimen totalitario del país y para los pueblos circundantes de Hungría significaba —según las tradiciones guerreras de los antepasados americanos, los indios— desenterrar el "hacha de guerra" entre los húngaros y sus vecinos.

La Corona de San Esteban no era una pieza de museo extraviada por la guerra, ni "símbolo de la nacionalidad húngara y cristiana", sino, al contrario, símbolo del despotismo absolutista y del imperialismo maghiar en la Europa Central.

Le traité de Trianon et la „libération" des nationalités

El presidente norteamericano Wilson eliminó este imperialismo por los tratados de paz de Versalles y Trianón, después de la primera guerra mundial, los cuales liberaron de la esclavitud austro-húngara a masivas poblaciones de eslovacos, rumanos, croatas, servios, que habían sido dominados por la fuerza durante siglos o por las intrigas, imperialismo que el presidente norteamericano Carter, con su gesto, lo reaviva hoy con ingenuidad.

Desatar el revanchismo maghyar, después de casi sesenta años, es más que un error político, es un desprecio total a los principios de libertad y justicia, implantados por la humanidad con tantos sacrificios y sangre en dos guerras mundiales: el de la "libertad de las nacionalidades oprimidas", que libres deben realizar su destino —surgido de Versalles después de la primera guerra mundial y el de los "derechos del hombre", planteados en Postdam, después de la segunda guerra mundial y todavía no confirmado, a pesar de los treinta y tres años de guerra fría entre los vencedores.

Los húngaros, maestros en las intrigas políticas, aprovecharán, sin duda, la oportunidad que les brinda el regreso de las "reliquias imperiales", intentarán con sus maniobras revisionistas provocar la revisión del Tratado de Trianón.

Por su parte, los soviéticos, dueños ocultos de la Europa del Este, excitaran a los rumanos y a los húngaros, sabiendo cómo utilizar para sus fines estas pugnas territoriales.

Ya, antes y después de la devolución de las "santas reliquias", los húngaros del mundo libre, como los del Este, se han manifestado violentamente contra los rumanos. ¿Coincidencia u obra maestra del revisionismo?

Inclinamos a considerar la última premisa.

Los que sufren allá —de verdad— son los rumanos.

Las minorías, debido al régimen fraterno comunista, son privilegiadas.

Lo que falta en la Europa del Este no son guerras y reivindicaciones territoriales, sino un acercamiento sincero de los pueblos y la oposición de una Confederación Europea en plan de igualdad nacional contra los intentos de aniquilar al viejo continente de los soviéticos.

Ayer, en Budapest

VANCE ENTREGO LA CORONA DE SAN ESTEBAN

(Europa Press)

Esta es la Corona de San Esteban, símbolo cristiano de la independencia y de la nacionalidad de Hungría. El secretario norteamericano de Estado, Cyrus Vance, la entregó ayer al gobierno comunista húngaro

Budapest (Hungría) (Efe).—El secretario de Estado norteamericano, Cyrus Vance, entregó ayer la más preciada reliquia nacional de Hungría, la Corona de oro de San Esteban, en una ceremonia que puso fin a un litigio de 30 años entre los dos países.

Al dirigirse Vance al gobierno comunista húngaro en el Parlamento, indicó que la entrega de la corona refleja una mejoría de las relaciones entre Budapest y Washington.

«Este tesoro histórico y religioso, que durante casi 1.000 años ha representado un papel central en la historia de la nación debía estar en Hungría para que lo disfrutara su pueblo», declaró.

Guardias uniformados se mantenían vigilantes ante la pequeña corona incrustada de joyas y los demás símbolos reales que fueron depositados en cojines de terciopelo en la Cámara circular.

La corona, reverenciada por los húngaros como símbolo de su nacionalidad y tradición cristiana, fue guardada desde el final de la Segunda Guerra Mundial en las cámaras acorazadas de Fort Knox, (Kentucky), Estados Unidos.

Vance, haciendo pausas al hablar para que se pudiera traducir sus palabras al húngaro, recordó cómo había sido llevada de Hungría la corona durante los días de la guerra, y cómo fue entregada al Ejército norteamericano para ser salvaguardada de las fuerzas soviéticas que habían tomado Budapest.

El secretario de Estado norteamericano llegó ayer a Budapest para hacer entrega de la reliquia húngara.

El ministro húngaro de Asuntos Exteriores, Frigyes Puja acudió al aeropuerto para recibir a Vance, el cual llegó en un avión especial procedente de París. Vance acompañó al presidente Carter en una gira por diversos países de Europa y de Oriente Medio.

Salió ayer de París con destino a la capital húngara, despidiéndose del presidente UNA en el aeropuerto de Orly.

EL ALCÁZAR

*3

AÑO XL.—Número 12.934. 7 — ENERO — 1978

SECOLUL RUSINEI

de Romeo A. CORUSAN

Epocă modernă...
Cu a ei viață ternă,
Fără bucurie...
Ca intr-un spital
De psichiatrie.

Totu-i sub buton
In ordinatoare
State de salarii
Aer, apă, soare
Alpha și Omega
Napoleon și Wega.

Para-psichopații
Avocați ai crimei
Și dușmani ai rimei
Iși omoară frații
Promovând bandiții
Și pe toți smintiții.

Pâinea ca și vinul
Orice aliment
Are o rețetă
Poart-o etichetă
Un simbol... sau puncte.

Vieți-i corespunde
In ordinator
O imensă cruce
Pe care nici el
N-o mai poate duce.

Totul e-n formulă
Infinit sau nulă
Ca niște ecuații
Fără pic de grații
Cu a lor derivate
Parțiale
Goale.
Și deteriorate
Ca-n apocalips
Ingeri ca și demoni
Stau femei de ghips.

Crima se răsfață
Iar eroi, mișeii
Pilula e-n floare
Drept copii - cățeii
Specie superioară
Sigur patrupezii

Inferiori...bipezii
Om și-umanitate
Credințe nedemne
Ca'n ordinator
Nu le corespund semne

Tot ce a fost sfânt
Este la pământ
Nu mai e trecut
Și nici viitor
Iar prezentul este
Tot stăpânitor.

Technica la braț
Plimbă isteria
Și-n suflete goale
Suflă nebunia.

Arta nu e artă
Prostituata muză
Cu bortul la gură
Ca o pantahuză
A căzut lehuză
Iar criticii-n poartă
O țin beată moartă
Slută... și mofluză.

Muzica e ropot
De copite tropot
Zgomot, zgomot, zgomot
Muzica e top
Pop, zero sau stop

Lovituri de oale
Și tingere goale
In ulcele, crătiți
Lovituri in fiare
Scârțiit de osii
Frâne de motoare

Creere-n rugină...
Gânduri cu morfină
L. S. D., Hașis
Totu-i pe bacșiș
Pe furat sau șiș.

Popi fără chemare
Fără duh și sare
Pasteurizați...
Mâscârind credința
Și bunacuvința.

Și pe ici pe colo
Arhangelii solo
Palide lumini
Cătând sub măslini
Pacea lui Christos.

Martiri fără vină
Când lumea se-nchină
La vițelul-taur

Sută-n sută aur.
Lumea n'are timp
Să privească cerul
Unde e misterul
Dincolo de sputnici
Și de galaxii.

Ea nu are timp
Să cate'n Olimp
Sau pe-acest pământ
La restriști de vreme
Vreun mucenic sfânt
Ori vreun arhanghel
Rătăcit in goluri
Și neimplinit.

Vremea va veni
Noaptea numai știe
Când are să vie
Și cum o să fie.

Totu-i la mezat
Estul ca și Vestul
Declarații mioape
Cu clipiri din pleoape
Ca tratate șchioape
Pe spinări de țoape
Praf in ochi de lume
Aer pentru spume.

Pentru — un ciot de țară
Se fac de ocară
Ți se ia la trântă
"Globul" se frământă
Și-apoi pentr-un pic
De pace.
Ce-nseamnă nimic
Se cântă solfegiul
Iar pentru cortegiul
De-alte nedreptăți
Nu știu cum se face
Că definitiv
Se tace...

Occident cu URSS
Ca dup'n concurs
Iși dau acolade
Premii Nobel, grande
Iară gravitatea
E că libertatea
Lucru cel mai sfânt
Atâtea popoare
O așteaptă încă
Pe acest pământ.

Unde e morala
E la inchisoare
Iar majoritatea
Ce tace din gură
Și iși cată treaba
Toți conducătorii
De orice culoare
O privesc cu ură
Ca pe o scursură.

Și-n atâtea "isme"
Ce iși zic dușmane
Domnii și tovarăși
Ce iși imprumută
Sub diverse "falsuri"
Comportarea slută
Bietul om se'ntreabă
Nu se dumirește
Dacă-n comunism
Ori capitalism
Viața și-o trăiește.

Toamnă, toamnă, toamnă
Plină de culori
Venerată Doamnă
Ți-ai intins mantia
Și-ai cuprins câmpia
Muntele și marea
Veștedă-i cărarea
Lunii făr' cunună
Expropiate
Proletarizate.
Și pe-a ei cărare
Trupu-mi de "moroi"
Proectat pe lună
Sufletu-mi in lacrămi
Călcat in noroi
Dup-atâtea patimi
Pustiit și gol
Ca un trist "simbol".

Multe-ar fi de spus
Despre Răsărit
Sau despre Apus
Dar cum noaptea bate
Dulce pe la gene
N'am să cat zadarnic
Să descopăr "oameni".
Cu bun simț și ton
Intr-o lume care...
Este de "carton".

Romeo A. CORUSAN

LA GRANDE THRACE

par Prof. Alex BOLDUR

d'une culture matérielle. Ce caractère peut être décelé à l'aide de la linguistique, de l'ethnologie et de l'histoire.

L'archéologie a des limites incontestables. Des tribus différentes, mais vivant dans les mêmes conditions naturelles, peuvent produire les mêmes utils de travail et les mêmes objets nécessaires à l'existence matérielle, bien que ces tribus soient distinctes du point de vue ethnique. Des tribus ayant des origines ethniques distinctes peuvent présenter des cultures similaires ou même identiques. Outre cela, il faut tenir compte de l'imitation, des emprunts culturels tellement habituels dans le milieu culturel assez pauvre des peuplades primitives. Très souvent, la culture du conquérant —n'importe si elle est supérieure ou inférieure— s'impose à la population vaincue et occupée.

Toutes ces limites quant au rôle scientifique de l'archéologie sont ignorées par archéologue P. N. Trétiakov.

En voilà l'opinion de L. Niederle en ce qui concerne l'archéologie Nous citons :

"De nos jours, l'archéologie n'est pas capable de suivre l'évolution de la culture slave, à partir des premiers temps de l'histoire jusqu'à l'époque de la formation des peuplades slaves. Dans l'archéologie, le chapitre consacré aux antiquités slaves antérieures au V-e siècle se caractérise par un total chaos. Toutes les tentatives pour prouver le caractère slave de la culture lusacienne et des champs à urnes de la Silésie ont été, jusqu'à présent infructueuses (60).

La source la plus sure pour déterminer la présence d'une population quelconque dans un certain lieu est constituée par la toponymie et la hydronymie sciences que H. Krahe, M. Vasmer, K. Buga, V. N. Toporov, O. N. Trubacev et beacoup d'autres ont utilisées avec succès.

La conception de *F. P. Filin* se distingue par ses qualités scientifiques : l'auteur est toujours circonspect, il ne se hâte pas quand il tire des conclusions, pour soutenir son opinion, il fournit un grand nombre d'arguments linguistiques.

On doit faire la remarque suivante : Jordains, malgré les renseignements confus qu'il nous fournit, pourtant il nous apprend quelque chose de très important quant au caractère des établissements du peuple slave, lorsqu'il écrit qu'au lieu d' avoir des villes, les Slaves possèdent des marais et des forêts.

Si c'était une caractéristique de leur vie dans une période avancée de l'histoire (VI-e siècle n.è.), d'autant plus on peut affirmer la même chose pour la préhistoire et la protohistoire. La linguistique confirme cette constatation. F. P. Filin lance les prémisses dont on doit tenir compte quand on veut formuler une hypothèse initiale des Slaves (61).

Le slave commun est très pauvre quand aux mots caractérisant le paysage montagneux. Le mot slave trè fréquent est "gora" qui n'a pas un sens bien déterminé : il est "*nom*", signifiant "coline" et "montagne", "berge", "garde-forestier", etc., mais il est aussi "*adverbe*" signifiant "en haut". En slave commun, l'expression "chaîne de montagnes" n'existe pas.

Le slave commun ne possédait pas de nom pour désigner les animaux marins, les poissons marins, la flore marine ; cela veut dire que les Slaves vivaient loin de la mer.

Le mot "more" (mer) du slave commun a des correspondants en Lituanien ("mares"), en letton ("mare"), en vieux prussien ("mary"). Mais le lituanien "mares" désigne le golfe de la Courlande et le vieux prussien "mary" signifie également "golfe". En germanique, les radicaux "mari", "mora" désigne à l'origine une eau stagnante, un marais. En slave commun, aucun mot pour "mer" proprement dite n'existe pas. Le phénomène est confirmé par le fait que les noms des poissons marins, d'animaux et plantes marins y manquent également.

Le nom "ostrov", en slave, a le sens de "petite île" dans une rivière, pas dans le mer. C'est évident donc que les anciens *Slaves n'habitaient pas au bord de la mer* (62).

Une autre notion qui n'est pas exprimée en slave commun est la steppe. On a employé le mot "pole", c'est-à-dire champ. Par conséquent la zone de steppe doit être également exclue parmi les régions où on pourrait situer la patrie des anciens Slaves.

En échange, le slave commun est très riche quand aux noms qui expriment les notions de "lacs", "marais", "forêts". On conclut donc que la patrie des anciens slaves pourrait être dans une zone de forêts, riche en lacs et marais.

Après ces constatations, l'auteur devrait ajouter d'autres arguments convaincants pour lui donner le droit de placer la patrie primitive des Slaves dans une zone boisée, à lacs et marais. Mais au lieu d'insister sur cette argumentation préalable, d'une manière inatendue, l'auteur déclare que cette patrie a été "quelque part, entre l'Elba, l'Oder et la Desna". Sentant pourtant que cette conclusion a été tirée sans trop réfléchir, Filin se demande : "existerait-il des données plus concrètes qui nous permettent de préciser les frontières de l'unité géographique que nous cherchons? "Et c'est lui-même qui répond : "Il existe, *bien que ces données soient insuffisantes pour une conclusion* finale et définitive. Voillà une réponse qui rend inopérante la localisation de la patrie slave, telle que l'auteur nous la propose.

D'ailleurs, nous pourrions proposer une autre localisation, dans une autre région géographique, également riche en forêts, lacs et marais. Il s'agit d'un territoire situé dans le voisinage des lacs Ilmen, Ladoga et Onega et près de la rivière Volhov — La restrospective historique, ainsi que les peuplades voisine nous recommandent ce territoire en tant que la patrie primitive des Slaves.

A la différence de T. Lehr-Slawinski qui affirme que les anciens slaves habitaient à l'est des peuplades baltiques, F. P. Filin est l'auteur d'une hypothèse selon laquelle les Slaves se trouvaient *aux sud des groupes baltiques*, les peuplades protobaltiques étaient plus près des peuplades proto-germaniques que des groupes proto-slaves. Notre hypothèse les place *au nord et à l'est des peuplades baltiques*.

La région galicienne, située au nord des Carpathes, ayant un caractère montagneux, est pourtant repoussée comme incompatible. La Volhynie doit être également exclue, quoique d'habitude, une tribu slave (les Drevlenes) soit placés dans cette contrée, mais cette information apparaît dans le tard, chez un chroniquer russe du XII-e siècle et la toponymie nous détermine à reconnaitre que dans la préhistoire et dans l'histoire, la Volhynie a été un pays thrace, et pas du tout slave.

En général, le territoire galicio-volhynien ne peut pas être invoqué comme une partie intégrante de la patrie des Slaves.

C'est à peine à la veille du X-e siècle n.è. que la Volhynie, la Galicie et en partie la Podolie ont été peuplées par les tribus slaves.

Lorsque les Slaves commencèrent à se déplacer, du cours supérieur du Dniepr vers le sud-ouest, pour occuper l'espace que les Goths avaient quitté au II-e siècle n.è. aux bouches de la Vistule, c'est seulement alors que les Slaves, migraient vers leur nouvelle patrie, par le territoire des peuplades baltiques.

La région galicio-volhynienne a été l'établissement permanent des tribus thraces. Elles y ont créé la culture connue sous le nom de Cucuteni-Tripolie et liée à cette culture est apparue, à l'âge du bronze précoce (1.500 - 1.300 a.n.è.), la culture Comorovo, créée également par les Thraces (63).

D'autres tribus appartenant aux diverses origines ethniques habitaient ce territoire, mais aucune tribu slave n'a été signalée.

L'invasion de la région galicio-vohynienne par les Celtes a déterminé de profondes influences dans l'évolution ultérieure de la contrée. La partie méridionale a été appelée la Galicie, et la ville la plus importante fut nommée *Galitch*, nom qui rappelle la Gaule et tout ce qui est gallique.

Quand les vagues de l'invasion celte dans cette région ont diminué et quand les Celtes se sont retirés vers les territoires devenus ultérieurement l'Espagne et la France, ils ont donné le même nom —la Galicie— à une province située au nord de l'Espagne.

Le même radical celtique est à l'origine du nom de la ville roumaine située sur le Danube —Galatz— qui apparaît dans les sources historiques russes sous le nom de "la petite Galitch".

Ainsi que nous l'avons déjà dit, le nom de la Volhynie est d'origine celtique.

"Volokhes est une appellation donnée par les Goths aux Celtes ; ce nom passa plus tard aux Thraces, de même que le nom de la tribue celtique —les Routhènes— passa aux habitants de la partie méridionale de la région galicio-volhynienne (64).

Jusqu'au X-e siècle n.è, la région galicio-volhynienne fut toujours peuplée par son ancienne population sédentaire les Thraces. Mais ceux-là se mélangèrent avec les éléments appartenant aux peuplades des envahisseurs — les Celtes, les Gothsles Sarmates, notamment avec ceux l'"union volhynienne représentait un ensemble indépendant". Pourtant il a émis l'hypothèse selon laquelle les Volhyniens se sont alliés aux Velètes, peuplade que Ptolémée place au bord de la Mer Baltique. Le même auteur soutient qu'à l'embouchure de l'Oder était le territoire des Volhyniens (Volygernes). L'hypothèse de l'alliance des Volhyniens avec les Velestes est sans fondement.

Si les "Volyganes", ainsi qu'on le suppose, sont les Volhyniens (la carte géographique de la page 378), alors on doit considérer que cette tribue représente une branche détachée du tronc volhynien, de même que les Oboricès des environs de la Mer Baltique ont une branche desqui préféraient se fixer parmi les autochtones et ne pas continuer leur marche vers d'autres contrées.

Les Slaves vivaient au nord des sources du Dniepr, dans les districts de Novgorod et de Ladoga, entre la Dvine occidentale et la Volga, dans le voisinage des tribus finno-ougriennes.

Après que les Goths aient quitté les bouches de la Vistule et se soient dirigés vers la région galicio-volhynienne, les Slaves ont occupé le territoire arrosé par les bouches de la Vistule et avancèrent vers le littoral de la Mer Baltique.

Ian Brankack a rendu dans une esquisse les sièges des tribus slaves vivant entre l'Elbe, l'Oder et la Vistule au IX-e siècle n.è. Parmi celles-là les principales sont : les Obodrices, les Wilzenes les sorbes. Il a tracé même les frontières des territoires occupées par chacune de ces tribus. En même temps, l'auteur a remarqué le manque d'informations quant aux rapports entre les tribus slaves et les Volhyniens (65).

Cette collection d'article comprend également une étude signée par Vl. Prohaska. L'auteur reconnaît que cendue vers le Sud, laquelle, selon l'opinion de Hynek Bulin et Lowmianski, était installé à l'embouchure de la Tisa (Theiss), pas loin de la rivière Maros (66).

Et par dessus le marché, la branche détachée a gardé probablement son caractère ethnique celtique, tandis que la grande majorité des Volhyniens ont été assimilés par les Thraces.

On doit souligner à cette occasion que Vl. Prohaska garde une réserve quand à ces Volhyniens des rivages de la Mer Baltique et il écrit : "S'ils avaient été vraiment d'origine volhynienne, ils auraient représenté le seul élément étranger parmi les autres Slaves d'entre l'Elbe et la Baltique (67).

Habitant au nord et à l'est des groupes baltiques, les anciens Slaves sont venus peu à peu en contact avec les tribus Finno-ougriennes. Au nord des Slaves, ont apparu les peuplades Ciud, Vod, Ves, à l'est, dans la haute vallée de la Volga, Merea, Muroma, Mescera, Mordva, Ceremsi. Les tribus finno-ougriennes venues de l'Asie, ont occupé peu à peu le nord de l'Europe orientale.

Les Baltes, refoulés par les Slaves, ont été obligés à se déplacer vers l'occident, occupant la basse vallée des rivières Dvina occidentale et Niémen, jusqu'à leurs embouchures, par conséquent les localités occupées jusqu' alors par les Finno-Ougriens. Sous la pression des peuplades baltiques, les Finno-Ougriens ont dû céder la place et avancer vers le golfe de la Finlande.

Un grand nombre de Slaves, se dirigèrent vers le sud-ouest et traversant le cours inférieur du Boug Occidental, s' installèrent aux embouchures de la Vistule et de l'Oder. C'est la branche occidentale des Slaves, les "Sclavins" de l'histoire. Cet événement a eu lieu à la fin du II-e siècle n.è., à l'époque où les Germains ont quitté ces territoires, migrant vers le sud-est.

Mais en dehors de ces Slaves qui ont migré vers le sud-ouest, les autres n'ont pas bougé de leur établissement permanent de la région du lac Ilmen, de la rivière Volhov, des lacs Ladoga et Onega — à Beloozero. Cette branche a formé, ultérieurement, sous l'influence des Varègues, un état varégo-russe.

L'autre branche son expansion vers l'est l'est.

Le centre slavo-russe —situé au nord—, ainsi que les

(60) Ap. F. P. Filin, *Oeuvre citée*, p. 68.
(61) F. P. Filin, *Oeuvre citée*, pp. 117-122.

(62) *Oeuvre citée*, p. 123.

(63) T. Lehr-Splawinski, *Oeuvre citée*, p. 102.
(64) I. Caesar, *De bello gallico*, Buc., 1964, V, 45, VII, 5, 7, 64, 90, 106, 239 sq. *Bellum civile*, I, 54, p. 393. Les Celtes vivaient également en Podolie. Ils y ont construit des villes, que F. Braun identifie : Eractum près d'Ananiev, Vibratarium aux environs de Balta, Mactonius serait Moghilev, sur le Dniestr, Karodunum = Kamenetz-Podolsc. L'auteur ne donne pas les arguments qui l'ont déterminé a ces identifications (F. Braun, *Ouvre citée*, p. 207).

(65) La collection d'articles : *L'Europe aux IX-e et XI-e siècles. Aux origines des Etats nationaux*, Varsovie, 1968, pp. 392-393 et 398.
(66) Hynek Bulin, *Origines des formations étatiques des Slaves du moyen Danube*, p. 103 ; H. Lowmianski, *Poczatki Polski*, t. II, pp. 69-78.
(67) *L'Europe aux IX-e et XI-e siècle*, p. 376.

Slaves qui migraient vers l'est ont représenté la branche orientale des Slaves (les Russes).

Au cours de leur migration vers l'est et de là, vers le sud, les peuplades slaves acquirent un caractère de mélange, de métissage. Ce n'était plus une population pure slave. C'est probablement cette population mélangée à la suite de leur vie en commun avec les Finno-Ougriens et plus tard avec les Scythes et les Sarmates qui est connue par les Allanes sous le nom d'Antes.

La brusque disparation des Antes des sources historiques s'explique facilement : les auteurs de l'Antiquité n'étaient plus préoccupés par les Antes, mais par les Avares qui représentaient à l'époque un danger immédiat pour la Grèce et pour Rome.

Une remarque critique à l'égard de cette conception a été adressée par F. P. Filin qui écrit : "Il n'y a aucun argument qui puisse nous déterminer à parler d'une alliance ante, c'est-à-dire d'une alliance réunissant les diverses tribus slaves sous la direction des Antes et d'autant moins d'une certaine formation d'état due aux Antes (68). C'est ainsi que l'auteur a enterré une conception fantaisiste sur les Antes, conception appartenant à quelques-uns des plus importants historiens slaves et russes, tel P. I. Schafarik, S. M. Sploviev, I. I. Sreznevski, B. D. Grecov, V. V. Mavrodin.

C'est regrettable que ni l'archéologie russe, ni l'archéologie soviétique, ne peuvent avoir une contribution essentielle quant à une meilleure connaissance de ces mouvel ments.

Pourtant pour ne pas avoir l'air d'ignorer les conclusions de cette science, nous offrons un abrégé sur l'archéologie des Slaves de l'Est.

Nous guidons d'après *L'Esquisse de l'archéologie préhistoriques de la Russie*, par L. Niederle (69).

Pour la période néolithique, l'auteur constate : "Nous ne sommes pas en présence d'un peuple unique et d'une civilisation partout la même". Il distingue à cette époque la culture Fatjanovo, au III-e millénaire, dans la région de la Volga, propagée jusqu'à la "Novgorod —la— Grande", cette culture n'est pas slave, mais finnoise.

Au Sud, il ne voit pas un seul peuple, ayant une seule origine ethnique. La civilisation Tripolie (dans les parages de de Kiev), avec sa céramique d'une superbe tecehnique, avec ses "énigmatiques ossuaires" — tout çe est encore d'une origine ethnique "douteuse".

A l'âge du bronze, la civilisation Fatjanovo existe encore, mais cette fois-ci, les métaux s'y mèlent abondamment.

Aux XIV-e et XIII-e siècles a.n.è., dans la vallée du Seim, on constate une culture. A Galitch, on a découvert un trésor, datant des siècles X — VIII, mais A. Talgren considère que ce trésor doit être attribuer aux XIV-e XI-e siècles.

Dans la vallée de la Volga, on constate la civilisation Ananino (les VII-e, II-e siècles). Il affirme qu'à l'âge du bronze, ont évolué deux groupes ethniques ; les autochtones (?) et les "invadateurs des kourganes". Dans la Russie méridionale, on trouve des objets importés de la Hongrie, de l'Orient, de l'Oural.

A l'âge du fer — au cours du I-er millénaire, a eu lieu l'invasion des Cimmériens, "*peuple inconnu d'origine thrace*", *dont les kourganes sont répandus entre le Don et le Dniestr* ; après se sont les Scythes qui suivent. Ceux-là cèdent la place aux Sarmates. Mais en même temps, à partir du VII-e siècle, on constate une influence grecque très accentuée.

Plus loin, l'auteur remarque, dans les régions de Kiev, de Jchernigov et de Poltava, une population autochtone (?) soumise par les nomades. A partir du II-e siècle n.è., la civilisation romaine pénètre en Russie. A la fin du II-e siècle et à la veille du III-e siècle, apparaît l' *Etat Goth*. Les Goths ont conquis les Finno-Ougriens, les Lituaniens et les Slaves qui étaient les voisins de ces peuplades. Dès l'années 250, les colonies grecques sont dans les mains des Goths. Les stations archéologiques gothiques sont à Tcherniakhovo et à Romaski. Dans l'archéologie russe le problème des Goths est encore confus.

(68) F. P. Filin, *Ouvre citée*, p. 62.
(69) P. Milioukov, Ch. Seignibos et L. Eisenmann, *Histoire de la Russie*. Paris, t. I, 1935, pp. 60-80.

Après ces brefs renseignements, l'auteur fait un exposé sur l'époque slave (pp. 75-80). Mais ces pages qui, à juste raison, pourraient être considérées les plus intéressantes, sont précédées par une mention décourageante : *c'est vraisemblable* que les Slaves aient eu leur berceau européen entre la Vistule et le Dniepr" et qui ils y aient vécu plusieurs siècles a.n.è., mais *ce n'est qu'une hypothèse*. Les identifications relatives au I-er millénaire sont bien vagues.

Plus loin, on peut lire : "Nos connaissances quant aux stations et aux tombes de cette époque sont tellement imparfaites qu'un exposé sur les antiquités de la civilisation slave d'alors paraît aujourd'hui prématuré" (p. 76).

Mais *l'ensemble* des cultures slaves est bien connu, selon l'opinion de l'auteur.

Les tombeaux les plus riches se trouvent lous le voisinage des centres commerciaux, dans les vallées du Dniepr, de l'Oka, chex les Viatitches, aux environs de Smolensk, chez les Krivitches et chez les Sévériens (ou Sévérianes), près de Tchernigov. On y constate des influences scandinaves, byzantines, orientales.

Les milliers de "gorodiçte", c'est-à-dire les lieux fortifiés ont été rarement l'objet de recherches scientifiques.

Nous avons fait un compte-rendu sur les aspects essentiels de l'archéologie des Slaves pauvre. Les Slaves sont plus renseignés sur les cultures étrangères que sur leurs propres cultures slaves.

Je ne donne pas des détails concernant certaine opinions des archéologues —tel B. A. Ribakof— qui considère que la culture matérielle Tcherniahovo appartient aux Slaves de l'Est, en desaccord avec les caractéristiques de cette culture qui la recommandent comme gotho-sarmato-carpienne (pontique), selon les archéologues roumains (70) et selon l'opinion de P. N. Tretiakov alors qu'il indique la culture matérielle Zarubinetz comme absolument slave, opinion qui d'ailleurs a été critiquée par F. P. Filin (71).

A la question : quand et par où ont migré les Slaves de leur patrie primitive, pour apparaître, au VII-e siècle n.e., dans la presqu'île balkanique? I. Verner répond d'une manière tout-à-fait différente que nous mêmes. En Voilà les idées qui l'ont guidé (72).

Selon son opinion, la patrie initiale des Slaves a été à l'Est du territoire occupé par les Baltes, dans la haute vallée du Dniepr, dans les vallées de la Desna et de la Bérézine et au nord de la culture Tcherneahovo.

Vu que les représentants de la culture Tcherneahovo on été refoulés par les huns en 400, vers l'années 500, les Slaves sont descendus au Sud, occupant les territoires quittés par les premiers.

L'auteur est du même avis que I. I. Leapuskin, dans les zones de l'expansion de la culture Tcherneahovo en Ukraine et en Roumanie, un radical changement de poplation a eu lieu, car à la place des Goths, se sont installés les Sclavins et les Antes.

(70) *L'Histoire des Roumains*, Ieer tome.
(71) F. P. Filin, *Oeuvre citée*, p. 72.
(72) I. Verner, *Sur l'origine et l'expansion des Antes et des Sclavins*, dans "Actes du VIII-e Congrès International des Sciences préhistoriques et protohistoriques", Beograd, 1971, t. I, pp. 243-252. Nous citons de la version russe parue dans la "Sovietscaia Arhéologhia", 1972, Nr. 4, pp. 107-115.

La culture *Ipotesti-Gîndesti*, datant du VI-e siècle et ayant comme zone d'expansion la région d'entre le Boug et le Pruth serait une culture due aux *Sclavins et aux Antes*, parce que, dans les tombeaux de ces localités, on a trouvé des traces d'incinération, de même qu'à Balta-Verde et à Sarata-Montoru (Roumanie).

Outre cela, sur le territoire de l'Ukraine, on a trouvé des fibules à doigts (Bugelfibelns), d'une mantille féminine et ces fibules "sont génétiquement liées aux fibules des Goths de la Crimée".

L'essai de Verner est fondé presque exclusivement sur l'archéologie.

L'hypothèse de l'auteur n'est pas satisfaisante sur beaucoup de points de vue.

La patrie primitive des Slaves, ainsi que nous l'avons montré, était au nord et à l'est de la patrie des peuplades baltiques et ne se trouvait pas dans le voisinage de la culture méridionale de Tcherneahovo.

Si on admet que les Slaves ont occupé les territoires possédés avant par les Goths dans la vallée de la Vistule et que ceux-ci ont quittés, pour se déplacer vers le sud, passant par la Volhynie, alors on ne comprend pas, comment pourraient descendre les Slaves vers le Sud, vers les lieux quittés par les représentants de la culture Tcherneahovo? Il est bien logique de considérer que les Slaves habitant sur la Vistule se sont dispersés vers l'ouest, occupant la région de l'Oder, et vers le Sud, au-delà des monts Tatra et c'est ainsi qu'ils sont arrivés dans la vallée du Danube et dans la presqu'île Balkanique.

Certes, pas tous les Slaves ont quitté leur patrie pour se diriger vers la Vistule. Quelques-uns n'ont pas quitté l'établissement d'origine. C'est de là que quelques éléments sont partis vers l'est. L'association entre les Slaves et les Antes, qui apparaît en permanence chez l'auteur est une erreur. Les Antes représentent la branche éminemment orientale des Slaves. Se déplaçant vers l'est, vers les vallées de la Volga, du Don et du Donets, ils on formé un mélange avec les Finno-Ougriens et d'autres éléments ethniques et ils sont apparus sur les rivages de la Mer Noire, d'où, en alliance avec d'autres barbares (les Bulgares et les Coutrigures) ils ont attaqué la Byzance.

Par conséquent, on distingue trois branches slaves, durant leur migration du II-e siècle n.è. : 1) la branche occidentale — les Sclavins migrant vers la Vistule ; 2) la branche orientale — les Antes migrant vers la Volga, le Don et le Donets ; 3) la branche qui pour le moment resta sur place, mais qui, plus tard est descendue vers la ville de Kiev, pour fonder, sous la direction des Varègues, la principauté kievéenne.

La cérémonie d'enterrement n'a pas été constante chez les tribus daco-géto-thraces. Elle changeait parfois sous l'influences des peuplades voisines. Et les fibules doigtées on été, vraisemblablement, gothiques, vestiges de la cohabitation entre les Goths et les Daco-Géto-Thraces, sur le territoire roumain et en Ukraine.

L'hypothèse de Verner part de la prémisse suivante : un lieu libéré par une population doit être faute occupé par une autre population. Ca arrive, mais pas toujours. Aux âges de notre ère, la vide démographique n'existait plus. La population pouvait être plus ou moins dense. Pourquoi nous imaginer qu'une fois les représentants de la culture Tcherneahovo émigrés, leur place a été occupée par les Slaves? Il se peut que les choses se soient passées ainsi, mais il est également possible qu'elles ne se soient pas passer de cette manière. On doit *prouver* l'occupation d'un territoire. Les arguments fondés sur le rite d'enterrement et la forme des fibules ne sont pas suffisants.

DUPLICITATE COMUNISTA

de George BICNITIU

AM stat de vorbă cu o serie de "*turişti*" români sosiţi în Occident, după ani şi ani de cereri, intervenţii, dovezi de lealitate fată de regim, pentru a obtine paşaportul şi nenorocita viză de ieşire, lucruri care se primesc în orice ţară liberă, în 48 de ore.

I-am privit cu drag, că doar erau sânge, sânge ca al meu. Dar mi s'a strâns inima de durere văzându-i în ce hal ajunseseră prin părţile acestea ale globului. Si nu era vorba de... "*refugiaţi*", fugiţi într'o rochie şi'ntr'un costum, ci de fericiţi "*privilegiaţi*", de TURIŞTI veniţi să se bucure şi ei de frumuseţile ţărilor libere.

Ii priveam cu interes şi nu-mi venea să cred! Tăcuţi, bănuitori, fără nicio spontaneitate, aproape timizi... Nimic din veselia caracteristică Românului! Provinciali, susceptibili şi fără o leţcaie... Poate că sunt şi din cei cu bani suficienţi pentru o şedere în străinătate, trimişi pe socoteala statului. Dar toţi cei cu care am vorbit n'aveau nici cu ce să-şi plătească un hotel. Unii veniseră cu câte un sac de dormit şi-şi odihneau oasele prin grădinile publice. Alţii, mai a cătării, veniseră cu maşina şi dormeau în ea. Cei mai mulţi sperau să aibă ajutorul celor mai vechi, rude, cunoştinţe sau simpli compatrioţi binevoitori.

Dar ceeace m'a isbit mai mult a fost faptul că mai toţi aveau cu ei două geamantane speciale. Unul era plin cu diferite produse ale artizanatului naţional, bluze, şerveţele, feţe de masă, păpuşele în costum naţional, obiecte pirogravate, câteo icoană, etc., constituind "*fondul de întreţinere*". Prin vinderea acestor obiecte — de care piaţa occidentală este supraîncărcată — se spera obţinerea de *bani grei*, cu care să trăiască şi să poată cumpăra şi ceva lucruri scumpe de dus în ţară. ILUZII DE OAMENI DESPERATI!...

Al doilea geamantan era şi el plin, dar de altfel de articole: conserve, salam şi slănină (unii aveau şi pâine), socotite ştiinţific pentru a le ajunge exact cele 10, 15 sau 20 de zile cât gândiseră să rămână în străinătate. Acest geamantan constituia "*fondul de hrană*", dat fiind (aşa cum li se spusese în ţară) posibilitatea lipsurilor sau a tichetelor de mâncare în Occidentul sărac şi supus capitalismului hrăpăreţ. PREVEDERI DE OAMENI CONDITIONATI!...

Condiţionaţi de-altfel până'n fundul sufletului şi transformaţi în repetitori de lozinci, de ţi-era mai mare tristeţea să-i asculţi. La întrebarea logică şi simplă: "Dece nu vi se dă, ca turişti, o sumă de devize suficientă să puteţi trăi modest în timpul călătoriei, cum se petrece în toate ţările civilizate?", răspunsul vine imediat, fără nicio ezitare: "Ah! Nu-i cu putinţă! NOI SUNTEM O TARA SARACA! Nu ne putem permite să cheltuim devizele ţării în plimbări!".

Rămâi năuc! Atâta candoare numai în basme se mai poate întâlni. Li s'au băgat în cap aceste noţiuni, cu atâta ferocitate, că bietul român, considerat odinioară inteligent şi lucid, nici nu-şi mai dă seama de enormităţile pe care le îndrugă. Dar dece mai pleci, nene, să te plimbi, dacă nu ţi se acordă nici o para sau ţi se dă câteva zeci de franci ca o pomană?...

Si-apoi, istoria cu "*România, ţără săracă*" devine de pomină.

Aici se precizează duplicitatea regimului. Pe de o parte, când e vorba de propaganda oficială, nu se vorbeşte decât de "*bogăţiile naturale*" care fac din România una din ţările CELE MAI BOGATE DIN LUME. Sub mâna capabilă a regimului comunist, aceste bogăţii devin pe an ce trece gloria Statului şi fericirea naţiunei române. Prosperitatea domneşte, standardul de viaţă creşte, poporul huzureşte în bine şi-n belşug...

Când e voba însă ca această prosperitate să folosească şi celor care o produc, tonul e altul: "SUNTEM O TARA SARACA CE NU-SI POATE PERMITE LUXUL SA..." Si bietul cetăţean bâţâie din cap convins de adevărul celor spuse şi-şi face planuri de călătorie "*pe ce-o să i se dea*

prin lume" pentru cele câteva ii fabricate în serii și reduse la cea mai simplă expresie de artă și culori.

Pe nenorocitul de turist român, prost îmbrăcat și fără o para în bruzunar, poate nu-l mai frământă gândul "*răsvrătit*" al curiozității. Scăparea pentru câteva zile din ocna reseristă estompează orice dorința de a cunoaște adevărul. Cu orice risc, el vrea să vadă **OCCIDENTUL!** Cu bani sau fără bani, el vrea să pipăie **LUMEA!** Si pleacă așa, haihui, fără să-și mai pună întrebări răscolitoare.

Pe noi însă, cei care privim această dramă din perspectiva omului liber, asemenea procedee, nu ne conving. Din contră, ne revoltă atâta cruzime și atâta cinism!

După statisticile oficiale, România prosperează ca un trandafir semănat în pământ roditor. Tractoarele, mașinile, chimicalele, vapoarele, etc., se scurg spre zările lumii, aducând în schimb devize cu duiumul. Turismul ospedează în fiece an, peste 2 milioane de oameni, ce aruncă aur în visteria Statului. Nu mai vorbesc de mândria sutelor de camioane ce împânzesc autostrăzile europene, ducând peste tot fel și chip de mărfuri rare. In curând vom fabrica și avioane "Fokker", din care mai mult de jumătate pentru export. Si așa mai departe...

Apoi, în mintea oricui naște imperios întrebarea: "*Unde merg, Doamne, sutele acestea de milioane de dolari?!...*". E o întrebare la care numai noi, cei liberi, putem răspunde răspicat, deoarece numai noi ne putem sustrage ferocei represiuni ce s'ar abate asupra celor din Tară dac-ar îndrăsni să murmure numai adevăratele cauza ale presupusei "*sărăcii românești*". Nu le putem înșirui pe toate, dar cele expuse sunt suficiente pentru a se înțelege sensul exact al cinismului comunist.

Dacă suntem "*o țară săracă*" și dacă nu-i cu putință să se dee un "*minimum de supraviețuire*" celor ce-ar dori să facă și ei măcar **UN SINGUR DRUM** prin lume, e că grosul rezervelor în devize au fost sustrase rolului lor natural de a satisface cerințele și nevoile națiunei, pentru a fi puse la dispoziția scopurilor pur politice ale comunismului internațional:

Sute de milioane de dolari iau drumul subversiunei mondiale dirijată de Moscova, în ajutoare pentru guerillas în țările subdesvoltate, în ajutoare pentru partidele comuniste din țările occidentale (cazul cu Partidul Comunist portughez).

Alte sute de milioane de dolari intră în material de răsboi sau în trupe speciale expediate în țările ce pregătesc revoluții în Africa (cazul cu tankiștii români din Angola).

Alte sute de milioane de dolari sunt svârliți în circuitul subversiunii mondiale prin supapa neobosită a spionajului, ce-a devenit o specialitate a comuniștilor români (cazul Caroman și altele) precum și'n "*educarea*", marxistă bine'nțeles, a sute și sute de negri aduși din toată Africa în România și unde aceștia își pot permite, în toată liniștea, să mai "disece" prin pădurile din jurul Capitalei câteo "*burgheza*" recalcitrantă.

De unde să mai rămână un pic și pentru bieții Români dornici să se plimbe și ei prin străinătate!...

De-altfel, ar fi "*impatriotic*" din partea lor să nu înțeleagă cerințele vremii și greutățile prin care trece România pentru a face față obligațiilor internaționale care-i impun: *Să se considere, stoic, săracă*, când e vorba de bună starea și fericirea Românilor, dar să se arate *darnică și bogată* când e vorba de subversiune, propogandă marxistă și alte cheltueli nebunești care seacă națiunea română!

In lume însă, și relele au un sfârșit!

George BICNIȚIU

OLTUL

Ion Tolescu

Saltă Oltu'n valuri repezi
Mijloc strâns în brâu de steiuri,
Saltă'n toance printre lespezi,
Hodinind pe fund de cheiuri...

Pe sub peșteri, greu se'nclină...
Fără preget și răgaz
Dă să iasă la lumină
Prins cu stânca de grumaz...

Saltă Oltul din vâltori,
Răsucit în răgălie,
Spadă'n mâini de domnitori,
Chiot lung de haiducie...

Ochii zimbrului din steme,
Frunza codrului pe buze,
Ducă'n volbura de vreme
Chip de Sarmisegetuze.

FRANCOIS DUPRAT

de Cătălin NITESCU

AMBĂTĂ 18 Martie 1978, în jurul orei 8 și 45 de minute, pe șoseaua națională 182 între comuna Trait și localitatea Caudebec - en - Caux (Seine - Maritime), moare în urma unui odios atentat unul din liderii naționalismului francez, **FRANCOIS DUPRAT**.

Născut la 24 Octombrie 1940, la Ajaccio (Corsica), François DUPRAT dispare la numai 37 de ani în plină activitate și maturitate intelectuală. Căsătorit și tată a doi copii, François DUPRAT era profesor la Colegiul privat de învățământ general din localitatea Caudebec-en-Caux.

De mai multe ori victimă a unor atentate, fie împotriva locuinței sale din împrejurimile Parisului, fie împotriva persoanei sale la facultatea din Vincennes, el se știa amenințat deoarece numărul celora ce au fost și se simțeau vizați de această inteligență puțin comună, era important.

La începutul activități sale politice, François DUPRAT se interesează câtva timp de elementele extremei-stângi franceze de coloratură troțkistă. Dându-și seama de "valoarea politică" a acestor idei cu care intrase în contact, revine și devine unul dintre cei mai tenaci luptători naționaliști.

Inceputurile și le face în rândurile organizației "Jeune Nation" (Tânăra Națiune). Apoi, fiind secretarul și colaboratorul scriitorului Maurice BARDACHE, François DUPRAT ia poziție hotărâtă pentru ca Algeria să rămână franceză, ceeace îi atrage multe neplăceri, făcând chiar câteva luni de închisoare. Devine apoi unul dintre responsabilii mișcării "*Occident*", pe care o părăsește după câtva timp, când constată că mișcarea se îndepărtează de țelurile sale inițiale și se apropie de tezele guvernului epocii.

După aceia, începe să militeze printre membri lui "Ordre Nouveau" (Noua Ordine), devenind unul din principalii ei animatori, până la dizolvarea ei în Iunie 1973.

Aderă în continuare, la "*Front National*" (Frontul National) condus de către Jean-Marie le PEN, devenind în scurtă vreme unul din principalii colaboratori ai acestuia în Biroul Politic al mișcării. Militant deosebit, reușind să implanteze Frontul National în Normandie, ca al cărui candidat se prezintă la alegerile legislative din 12 Martie 1978, și teoretician al mișcări, dotat de o remarcabilă forță de pătrundere a evenimentelor epocii actuale și de o memorie fenomenală, François DUPRAT lasă în urma lui mai multe lucrări și articole de o calitate deosebită.

Iși începe activitatea jurnalistică în paginile ziarului "RIVAROL", asumându-și rubrica săptămânală "Les "Nouvelles du Front" (Noutățile Frontului), unde intuiția sa ascuțită prevede evenimentele și mișcările studențești de la Paris din Mai 1968, sub incitarea lui Daniel Cohn-Bendit și a amicilor săi din așa numitul "22 Martie" maoist.

Pasiunea lui pentru istorie și puterea sa de pătrundere a evenimentelor internaționale contemporane se concretizează prin mai multe lucrări și articole. Sub numele de François **MASSA**, publică în 1972 în editura Alain Mareau o remarcabilă lucrare asupra Bengalului: "*Histoire d'un conflit*" (Istoria unui conflict). Deasemeni dovedeste o cunoaștere profundă a evenimentelor din America latină, și mai ales din Africa unde, în 1964, la numai 24 de ani, dirijează serviciile de propagandă ale lui Moise Tschombe la Radio-Congo.

Datorită legăturilor sale din tinerețe și a apropierii ce începuse cu mișcările de extremă-stângă franceze, François **DUPRAT** devine unul dintre specialiști naționalismului francez în privința acestora. Lucrările sale ca "*Les journées de Mai 68 ou les dessous d'une révolution*" (Zilele lui Mai 68 sau dedesubtirile unei revoluții) și mai ales "*L'internationale etudiante révolutionnaire*" (Internaționala revoluționară studențească) ca și articolele din "*Cahiers Europene*), al cărui director era, ilustrează acest lucru.

Prin dispariția lui François **DUPRAT**, naționalismul francez ca și cel internațional suferă o mare și grea pierdere. Omagiul tăcut adus, atât la biserica Saint-Nicolas-du-Chardonnet, în timpul oficiului religios, pe tot parcursul cortegiului cât și în clipa inhumării, de către tot naționalismul francez și de toate organizațiile și mișcările naționaliste din lume scoate în evidență și mai mult puternica personalitate a celui dispărut și aprecierea unanimă de care se bucura.

Alături de familia îndurerată și de prietenii și camarazii săi de luptă îndoliați, aducem și noi simpatia și omagiul nostru, putând spune: "*Fii sigur François DUPRAT că nici noi nu te vom uita*".

Cătălin NIȚESCU

CINE ESTE PAUL GOMA?

CONFERINTA DE PRESA
(dl GOMA la Paris)

La 24 Noembrie 1977 a avut loc la Paris, în sala "Auditorium" a librăriei **FNAC**-Montparnasse, conferința de presă a scriitorului Paul **GOMA**.

Nu am luat parte la prea multe conferințe de presă, însă totdeauna am fost cucerit de "*duelul*" dintre cei ce pun întrebări și cel ce răspunde, precum și de abilitatea cu care se formulează întrebările și răspunsurile atunci când se dorește obținerea sau ocolirea unor probleme mai delicate.

Dela această conferință am plecat total desamăgit, cu sufletul gol, ca după o seară petrecută într'o sală de teatru unde s'a jucat o piesă anodină, a cărei punere în scenă și calitatea actorilor fac ca spectatorii — și așa puțini — să plece unul câte unul.

Pentrucă efectiv, la un fel de "*teatru*" am asistat! In centrul micei estrade, actorul principal, cu aerul desabusat al omului obișnuit să piardă multe ore pe scaunele "*Capșei*", "*Berlinului*" sau "*Colonadelor*" bucureștene. Aspectul său exterior este departe de a reflecta "*suferințele*" pe care le-ar fi indurat în țară și foarte îndepărtat de aspectul celor care suferă cu adevărat în țară opresiunea comunistă.

Vorbește în românește, însă maniera de a forma frazele agramatismul și vulgaritatea desfășurată au impresiunat neplăcut asistența, cu toate că o "*anumită presă*", a doua zi, era încântată de "*jocul de cuvinte*" realizat de "*maestru*". In dreapta sa, dl Herșcovici-Paruit, ca traductător, face eforturi disperate pentru a traduce într'o franceză decentă vulgaritățile spuse de dl Paul GOMA. Nu pierde ocazia însă să facă precizări interesate atunci când i se pare necesar, dând definiții ca "*Mișcarea Legionară este fascismul românesc*", fapt ce demonstrează că are "*cunoștințe*" vaste în problemele naționalismului românesc.

In sală, reporteri ai diverselor ziare, amestecați cu diverși "*români*" ce pot fi ușor recunoscuți de valahii neaoși datorită accentului lor deosebit. Printre reporteri, unii puneau întrebări în limba franceză dar luau notițe în limba română. Ceilalți își exprimau extazul chiar înainte ca dl GOMA să-și termine frazele. O plăcere de conferință de presă!...

Un român stabilit de 30 de ani în Franța și care cunoaște bine exilul românesc dela Paris, îmi șoptește: "*Cred că am greșit sala!*". In dreapta estradei, "*clanul*" parizian al gomiștilor, în frunte cu Ierunca-Lovinescu, cu fețele numai zâmbete, savurează răspunsurile "*supraomului*" de pe estradă. Nu mă pot abține să-i privesc compătimitor pe acești "*creatori*" care, în neobrăzarea lor, critică un Eminescu, un Iorga, un Pârvan, etc. dar ridică în slăvi pe "*idolul*" lor, GOMA, a cărei exprimare amintește de cea uzitată la "*Calul bălan*"...

Atmosfera din sală, felul cum se pun întrebările, reamintește de ceeace se întâmpla în Sărindar, în perioada postbelică, acea pagină murdară și înstrăinată a ziaristicei românești.

Din cele discutate cu această ocazie câteva probleme sunt de importanță majoră și trebuesc amintite:

Intrebat "*Când vă veți întoarce în România?*", dl GOMA răspunde "*Nu mă voi întoarce în România decât atunci când cuplul Ceaușescu va dispare. Dacă la putere ar veni un Verdeț, Burtică sau un altul, mă voi întoarce imediat. Dacă însă vreunul din ei va căuta să-și facă un sceptru, un tron, un palat, un imn, voi pleca din nou*".

Ce denotă acest răspuns? Este clar că dl Paul GOMA nu are nimic contra regimului comunist instaurat în țară. **EL NU ESTE ANTI-COMUNIST!** Singurul reproș: el nu este de acord cu felul în care conduce cuplul Ceaușescu acest sistem. Dacă aceștia dispar fără a dispare regimul care i-a cocoțat la conducere, atunci nimic de zis, ar accepta regimul. El are probleme de ordin personal, justificate oarecum, gândindu-ne că bietul om a fost, ca și alții scriitori, îndepărtat dela bucate.

Face parte din categoria celor cunoscuți în Occident sub numele de "*comuniști cu fața umană*". Dispărând însă Ceaușescu, s'ar putea reîmpărți "*ciolanul de ros*" și-n acest caz dece n'ar reveni în țară! Dacă bucata obținută e bună, poate chiar să revină la poziția avută înainte — aceea de membru de partid. Treceri meschine de pe o baricadă pe alta, în funcție de acantajul material oferit, fără nici un ideal, fără nicio conștiință și nimic mai mult. Dealtfel, acestea mai reese și din următorul răspuns:

Intrebare — "*Sunteți un disident sau un oposant?*". Răspuns — "*Nici eu nu mai știu ce mai sunt! Nu știu ce mai sunt sau cel puțin **ACUM** nu vă pot spune. Am fost condamnat politic, apoi **MEMBRU DE PARTID**, apoi scriitor, am renunțat de a mai face parte din Asociația Scriitorilor, etc...*".

Dl **GOMA** a trecut prea ușor dela o extremitate la alta și asta de mai multe ori. E normal ca acum să nu mai știe cine și ce este. Faptul că declară că momentan nu ne poate spune cine este mă face să gândesc că așteaptă din nou vreo "*propunere*", sprijinită copios financiar. Si în funcție de aceasta ne va desvălui mai târziu noua sa poziție. Sau poate, această poziție a fost **DEJA** stabilită de alții, în cercuri care numai interesele neamului românesc nu reprezintă, dar nu vrea să ne-o spună cu speranța că va mai induce în eroare pe cineva.

Inţelegând cele de mai sus, restul declaraţiilor mi-a fost uşor să le pricep:

"Nu are proecte literare" pentrucă nu pentru asta a venit aici. Nu *"pana"* lui Goma vor să fie folosită, ci acţiunile de subminare şi intoxicare a adevăratei lupte româneşti.

"Am fost bătut de Ministrul adjunct de Interne" se plânge *"martirul"*. Domnule GOMA, vă rog să-mi permiteţi să vă spun: Sunteţi prea MARE! Aveţi probleme cu cuplul prezidenţial, discutaţi cu Miniştrii plini, sunteţi bătut de Miniştrii adjuncţi... Iar după aceste *"audienţe"* in care aceşti Miniştri vă smulg fire din barbă, plecaţi acasă cu maşina... ministrului...

Hai să fin serioşi! Lăsaţi "CIRCUL" care, singur declaraţi, s'a făcut in jurul persoanei DV. Intinaţi memoria celor care au suferit zeci de ani de inchisoare şi care nici măcar n'au ştiut pentruce erau arestaţi. Sunt destui criminali specializaţi in torturi, până să se ajungă la ministru, care să bată un deţinut, chiar dacă acesta este un Paul GOMA.

După această semnificativă conferinţă de presă, pe străzile Parisului, imi reveneau in minte câteva amănunte:

Dl Paul GOMA a fost arestat in România ceauşistă de azi la SIMPLA INTERVENTIE a soţiei sale a fost lăsat in pace. Oare, reprezentanta cărei forţe suprastatale este soţia sa de a reuşit ca, printr'o neinsemnată intervenţie, să-şi libereze soţul? Mă gândesc la sutele de mii de mame şi soţii romănce care ar fi vrut să intervină şi ele pentru copii şi soţii lor, dar nu le-a fost dat niciodată s'o facă şi mare parte dintre ele n'au mai avut nici măcar bucuria să-i mai revadă...

Mă gândeam deasemenea la un refugiat politic român pe care l-am intâlnit cu o zi inainte şi care, cu candoarea caracteristică sufletului românesc, se intreba *"Am auzit că a venit Paul Goma! Unde se va culca? Ce va mânca? Cred că o să-i fie greu la inceput fiind cu intreaga familie"*. Cand apoi a aflat că pentru "inceput" dl Paul GOMA a primit dela *"moşie"* /Europa Liberă/ suma de 41.220 dolari, a ridicat ochii spre cer implorând *"Doamne când se vor termina toate acestea!"*.

In incheiere, dl GOMA ar face mai bine să nu mai pomenească cele trei capete de acuzare pentru care ar fi fost arestat = legionar — complotist — pederast. In primul rând, el este foarte departe de ceeace insemnează *"a fi legionar"*, ca să impieteze in vreun fel memoria zecilor de mii de legionari care au luptat şi murit in credinţa lor. Apoi, complotist, nici când, pentrucă astăzi nu ar fi la Paris. Iar in ce priveşte a treia *"calitate"* ce i s'a oferit, ar trebui să ştie că se află intr'o ţară liberă unde poate face tot ce doreşte. Si dacă tot o repetă va stârni zâmbete subinţelese chiar şi in săli pline de *"fideli"*.

Reluând declaraţia dlui GOMA "Nici nu mai ştiu ce sunt şi cine sunt", orice om care judecă corect fapte, situaţii, declaraţii şi atitudine, il poate scoate uşor din dilemă:

DOMNUL GOMA ESTE UN NIMIC, atât in mâna celor care il manevrează din umbră cât şi in ochii marei majorităţi a Românilor din exil.

Ionel NIŢESCU

PE MARGINEA CARTILOR

TALMACIRI DIN LIRICA AMERINDIANA, de NICOLAE NOVAC. Colecţia Apoziţia, München, 1977.

Intr'o elegantă prezentare a apărut in "Colecţia Apoziţia" de la München, o culegere de poezii amerindiene, in traducerea Dlui Nicolae Novac.

Cititorul rămâne perplex constatând că pentru a găsi poezie adevărată, trebuie să facă apel la pieile roşii. Căci poezia e cuvântul care se adresează inimii. Acest cuvânt poate trece prin creer, dar la sfârşit trebuie să ajungă la inimă. Dacă se opreşte in drum, nu mai e poezie. Desigur, Dl Novac, care nu e polemist, nu s'a gândit să facă polemică traducând şi publicând aceste poezii dar, cu discreţia care-l caracterizează, pare să spună: Inapoi la poezie.

Sunt multe bucăţi in această carte care ar putea fi date exemplu de poezie adevărată care se adresează şi care ajunge la inimă, care predispune spre visare:

LUNA ŞI ANUL

Luna şi anul
vin şi se duc;
la fel,
ziua şi vântul.

Şi tot astfel se duce şi carnea
spre locul veşnicei odihne (pag. 45).

ASTFEL A GRAIT TRIBUNUL SEATTLE

"Când ultimele Piei Roşii n'or mai fi decât un mit
printre
albi
când copiii-copiilor voştri se vor crede singuri
in câmp, in prăvălii, pe drum sau in
pădurile fără poteci,
ei nu vor fi singuri.

Noaptea, când străzile oraşelor voastre vor fi tăcute
iar voi
le veti crede goale,
ele vor tremura sub paşii celor ce cândva
le umpleau
şi incă umplu această iubită ţară.

Nu, omul alb, nu va fi niciodată singur aici.

Să fie deci drept şi prietenos cu poporul meu
căci morţii
nu sunt neputincioşi.

Morţii-am spus?
Nu există moarte. Numai schimbare de lumi" (pp. 26-27).

Da, aici e multă filozofie. Omul piele-roşie ii spune omului-alb că a fost criminal, că l-a exterminat, dar el omul piele-roşie va rămâne mereu aici, pe pământul strămoşilor lui, dacă nu altfel, va rămâne prin *morţii* lui, morţi ce nu-l vor lasa niciodată singur pe omul alb şi-i vor aminti mereu crima pe care a comis-o. Iată cuvinte ce cuprind adâncă filosofie, dar care se adresează inimii, adică obiectivului poeziei adevărate.

★ ★ ★

MON CALVAIRE ROUMAIN, de MICHEL SOLOMON. Les Editions de l'Homme, Montreal, 390 pagini.

Intr'o noapte, in trenul Iaşi-Chişinău, printre călătorii unui compartiment, era şi unul cu figura tipic semită. Când s'a luminat, trenul era pe la Bârnova. Evreul s'a dus la toaletă, a revenit, a căutat in valiză şi apoi, vizibil incurcat, s'a adresat unui român, rugându-l să-i imprumute un prosop. Nu prea incântat, Românul şi-a deschis valiza şi i-a intins obiectul cerut. Dar după un minut, Evreul a revenit şi i-a cerut un săpun. După alt minut i-a cerut pasta şi, insfârşit, i-a cerut peria de dinţi. La acest ultim obiect, Românul a refuzat să-i satisfacă cererea. Până la Iaşi, călătoria a continuat intr'o atmosferă de jenă. Insfârşit, la această staţie, Evreul şi-a luat valiza şi a coborit, vizibil supărat. Pe peron il aştepta toată familia. Imbrăţişări, etc. Soţia il intreabă dacă a călătorit bine, la care Evreul nostru i-a răspuns: "Nu prea. In compartiment era aşa un antisemit, cum n'am intâlnit in viaţa mea"!

Morala acestei anecdote a că Evreul nu admite jumătăţi de măsură; ori ii accepţi totul, ori te transformi intr'un teribil antisemit. Un axemplu l-am avut in exilul românesc. La Paris apare o gazetă B.I.R.E. care a fost şi rămâne cea mai filosemită foaie românească. Atât de filosemită este această gazeţă că acum 15-20 de ani, un confrate de peste ocean a spus că B.I.R.E. insemnează Buletinul Izraeliţilor de Rit Elen. Şi iată că, spre stupoarea tuturor Românilor, inclusiv a Directorului acestei foi, intr'o gazetă de limbă românească dela Tel Aviv, a apărut un articol in care René Theo, e taxat, nici mai mult nici mai puţin, decât de... legionar. A fost suficient ca această gazetă să ia in ultimul timp partea unor Români pe care Evreii nu-i iartă niciodată, adică B.I.R.E. să laude ce critica altădată şi incă, să critice şi pe Noel Bernard, pentruca René Theo să se transforme intr'un infam huligan. Da, aceasta e situaţia, aşa sunt Evreii şi n'o să-i putem schimba noi. René Theo a refuzat să le dea şi peria de dinţi.

Am citit cartea "Mon Calvaire Roumain" de Michel Solomon şi m'a incântat, cau mai bine zis, m'a entusiasmat. Hotărindu-mă să-mi spun părerile despre ea, am ştiut de la inceput că orice şi oricum aşi scrie, nu-l voiu satisface pe autor care este Evreu, Evreu din România. Michel Solomon a scris două cărţi, una intitulată "Magadan", in care-şi povesteşte jalnica tragodie din Siberia şi a doua, cu titlul "Mon Calvaire Roumain" in care povesteşte ce a suferit in România. Pe prima, cu toate eforturile, nu mi-am putut-o procura. Mă voiu ocupa de a doua. E pur şi simplu pe linie marilor cărţi româneşti "Piteşti", "Intoarcerea din Infern" şi "Fără paşaport prin U.R.S.S.". Autorul, Evreu, prin 1940 considera că situaţia din România a devenit intolerantă şi părăseşte Ţara pentruca, din altă parte, să contribuie la schimbarea situaţiei. Se inrolează in armata britanică, fără să se gândească că indirect se inrola in acea sovietică şi că, cu propriile lui mâini işi fabrica cheia care avea să-i deschidă uşile inchisorilor comuniste. Dar cum am putea noi să-i aducem vreun reproş pentru aceasta, când acelaş lucru l-au făcut şi alţii care erau Români-Români şi nu Români-Evrei?

După "victorie", Michel Solomon se intoarce la Bucureşti, unde trebuia să fie raiul adevărat şi nu iadul de dinainte de răzoiu. Şi se pare că era aşa de sigur de sine, atât de necunoscător al Sovieticilor, că ia atitudini agresive, ieşind pe stradă in uniformă britanică. Şi e arestat, dar nu de Români, ci de Sovietici. E judecat la Constanţa, in România, dar nu de judecători români, ci de judecători sovietici. E condamnat la 25 de ani şi trimis să-şi ispăşească pedeapsa nu in România, ci in Siberia. I se intâmplă ca boierului moldovan Iordachi Rosetti care, la 1711, e arestat in Moldova, nu de Moldoveni, ci de Ruşi, şi trimis la inchisoare la Kiev. E probabil că Iordachi Rosetti nu şi-a considerat soarta prea tragică, deoarece el, efectiv, luase poziţie antimoscovită. Cred că nu la fel putea să judece situaţia Michel Solomon, deoarece el nu se opusese Ruşilor ci, din contra, ii ajutase, atât cât putuse, ca să ocupe România. Şi Ruşii nu glumesc. I-au dat 25 de ani de puşcărie, pentrucă era... spion anglo-american. Din acel moment, familia lui Solomon nu a mai ştiut de el 17 ani! Pe timpul lui Antonescu Evreii, deşi prigoniţi, puteau fi ajutaţi, se putea interveni pentru ei. Dacă tragedia lui Solomon ar fi avut loc pe timpul lui Antonescu, ar fi intervenit doctorul Filderman sau chiar Eugen Lovinescu, care ne povesteşte intr'una din cărţile sale cum a intervenit — şi cu succes — pentru ca să scape pe un scriitor evreu dela deportare.

Şi e curios că se puteau intampla aceste lucruri Evreilor, când neamul lor era la putere! Ana Pauker, Iosif şi Liuba Kişinevski, etc., tăiau şi spânzurau in Ţara dela Dnăre, iar Evreii de rând deveniseră extrem de obraznici. Acestea s'au putut intâmpla pentrucă atât Michel Solomon cât şi coreligionarii lui nu aveau habar de ce este comunismul, nu ştiau că a fi comunist insemnează a fi bestie. De aceasta Michel Solomon şi-a dat seama numai când a intrat in maşină, adica atunci când era prea târziu. Prin inchisorile prin care a trecut, a intâlnit numai bestii cu chip de om. Că erau maiori ca Goiciu, locotenenţi ca Rusu, colonei, generali, etc., erau bestii, bestii, bestii. Cred că a rămas surprins autorul acestei minunate cărţi, constatând că Românul acela blând pe care-l cunoscuse inainte de "eliberare", se transformase dintr'odată intr'un câine turbat. Cine-l schimbase? Trebuie să acceptăm că dintre toţi acei care s'au scăldat in apele comuniste, Michel Solomon e singurul care recunoaşte fără reticenţe că doctrina pentru care luptase era criminală. In toată cartea nu se găseşte nici o frază in care autorul să incerce să se scuze, să caute explicaţii.

După 9 ani in "dulcea Siberie", Solomon e trecut Prutul şi e predat comuniştilor români. Ajuns pe teritoriul *Ţării lui*, credea că va fi rejudecat, că bezbojnicii români vor repara eroarea comisă. Acuma Evreul Solomon avea să-şi dea seama că doctrina pentru care luptase, transformase pe blândul român de altădată in fiară sălbatică. Proces? Ce-i aia proces? Se intrebau parcă *judecătorii populari*, procurorii şi chiar avocaţii. Şi după 9 ani petrecuţi in Siberia, Michel Solomon mai petrece aproape tot atâţia in inchisorile bezbojnicilor români. Asistăm la scene asemănătoare celor descrise de ceilalţi trei scriitori români citaţi: bestialitate fără limite. Dar celace e curios e faptul că pagini lui par scrise de un Român-Român şi nu de un Evreu-Român.

"In timpul acestor trei zile sângeroase, nici o ambulanţă nu şi-a făcut apariţia, nici un ofiţer nu a venit să deschidă o anchetă. Sarabanda infernală continuase cu gardienii care, beţi, deschideau porţile celulelor, scoteau pe deţinuţi şi-i maltratau cu bastoane de fier. Bătrâni care participaseră la *trei* războaie, zăceau acuma pe duşumeaua insângerată a sălii de intrare" (p. 63). Am subliniat cuvântul trei. Şi l-am subliniat pentrucă intâlnim aici un lucru destul de curios. Pentru *Evreul* Michel Solomon, in cele *trei* războiae intră şi cel dus contra Rusiei sovietice şi nimic nu lasă să se intrevadă că el l-ar considera criminal sau cel puţin eronat, nici măcar pe cel dus dincolo de Nistru. Şi când ne gândim cum privesc lucrurile alţi Români!!!

"Chiar cei mai optimişti inţelegeau că viaţa in România nu mai avea nici o valoare, că noi eram la dispoziţia unor fiinţe fără lege şi credinţă, care nu respectau nici justiţia şi nici viaţa umană" (p. 63).

Nişte cuvinte asemănătoare, foarte asemănătoare, pronunţase generalul Rădescu, la 5 Martie 1945.

Ca Român-Român, rămân inmărmurit citind, scrisă de un Evreu-Evreu, la pagina 123, fraza următoare: "... *pentru a semna actul de armistiţiu intervenit intre Rusia şi o Românie care, fără să fie invinsă pe câmpul de bătaie, intorsese armele contra Germanilor*".

"După trei iuni de ocupaţie sovietică şi in timp ce soldaţi români mureau cu miile, ţăranii mureau literalmente de foame şi cadavrele lor zăceau dealungul căilor ferate care străbat Ţara de la Nord la Sud" (p. 124). Cititorul român nu-şi poate crede ochilor. Iată un Evreu, repet, un Evreu, care afirmă categoric că ocupaţia rusească a inceput la 23 August 1944 şi nu prin '45 sau '46, cum au scris ieruncile rezistenţialiste.

"Tot ce se ştia de zarka sub regimul comunist de după 1944 (Evreul acesta revine cu 1944 spre a le strica pasenţa rezistenţialiştilor noştri) era că acest loc reprezenta tot celace istoria modernă a imaginat ca mai crud. Tribunalele poporului, organe administrative revoluţionare, care ţineau locul tribunalelor ordinare, condamnaseră la zarka pe toţi inalţii demnitari ai Ţării, civili şi militari, ai regimului dictaturii mareşalului Antonescu ca ş pe anumite personalităţi ale lumii politice şi intelectuale, pe care comuniştii le urau in mod particular şi a căror influenţă asupra maselor populare o temeau. *Şefii mai mari ai Gărzii de Fier se găseau acolo*, in timp ce legionarii de rând se găseau la Aiud" (p. 143).

Iată că un *Evreu* vine şi spune că şefii Gărzii de Fier se găseau la zarka, *locul cel mai crud pe care istoria modernă a putut să-l imagineze*, in timp ce o "anumită presă" şi "anumiţi oameni politici" cărora li s'a raliat in ultimul timp Raţiu Bibicistul, vor să ne convingă că legionarii se găseau dacă nu la dreapta sau la stânga Anei Pauker, in orice caz in locuri foarte apropiate. *Evreul* Michel Solomon nu aruncă cu noroi nici peste filozoful Vulcănescu de la "Gândirea", nici peste Lucian Blaga şi nici peste Mircea Eliade care, intre noi fie zis, a făcut şi el un mic stagiu printre "huligani". Şi o ştia, totuşi vorbeşte cu simpatie şi chiar cu respect despre ei.

"*Perversitatea comunistă* voia ca un nom. din momentul in care a fost arestat, să inceteze de a mai exista pentru familia sa" "p. 222). "In această perspectivă, a dejuca planul *satanic* al autorităţilor, aducând la cunoştinţa familiei că tatăl sau soţul trăiau incă, era un afront criminal adus ordinei comuniste" (p. 222). Michel Solomon, *Evreul* Michel Solomon, intrebuinţează cuvantul *satanic*. Atunci când mai era timp să se ia măsurile necesare, un *Român* l-a intrebuinţat, spunând că *dacă Rusia va intra in România, o va sataniza*. E foarte probabil că Michel Solomon nu cunoştea nici fraza şi nici pe Românul care o formulase, dar nu-i putem reproşa unui Evreu că n'a cunoscut-o, când sunt atâţia Români care au cunoscut-o dar şi-au bătut joc de acest tragic şi profetic avertisment.

Ca şi alt Evreu, Raul Rubsel, Michel Solomon nu vorbeşte in cartea lui numai despre suferinţele Evreilor din inchisorile Piteşti, Dej şi Gherla, ci de suferinţele tuturor, *Români* şi *Evrei*, amestecaţi, căci impreună sufereau urmările satanizării Ţării dela Dunăre. Ba are cuvinte frumoase la adresa "huliganilor". Astfel, pe Toma Vladescu, redactor principal la "Porunca Vremii" (la Porunca Vremii şi nu la Buna Vestire), il descrie in culori frumoase. Să fi inţeles oare Evreul Michel Solomon că in acele momente era mai frate, frate de suferinţă, cu Toma Vlădescu decât cu Ana Pauker sau Liuba Kişinevski? Nu avem nici un motiv să credem contrariul.

Insfârşit, autorul e pus in libertate. In tren, un *Român* il invită in vagonul restaurant, iar la sfârşit ii dă 20 de lei. "Am rămas o jumătate de oră singur, *reflectând asupra inimii bune a poporului român*, pe care violenţa şi minciunile oficiale, nu reuşiseră s'o schimbe" (pp. 357-358).

In Gara de Nord, ia un taxi. Şofeurul ii intinde o ţigară. şi-l intreaba:

"—Veniţi de departe?

Evită să-mi spună domn sau tovarăş.

—De la Polul Nord, i-am răspuns, jumătate serios, jumătate in glumă.

Fără să clipească, şofeurul răspunse:

—Şi mai sunt incă mulţi *dintr'ai noştri* acolo?

Prin oglindă am remarcat că un surâs discret *ii ilumina faţa*.

—Nu mulţi, se vor intoarce toţi.

—Cu atât mai bine" (pp. 361-362).

Acest şofeur a refuzat să-i primească banii pentru cursă. Putea acesta sa fie un Naţional-Ţărănist, un Liberal sau un Legionar. Şi de ce nu? In orice caz, *sigur*, era un anti-comunist *de totdeauna*, nu de dată recentă, care nu primise cu flori armatele bezbojnice, care nu crezuse că *Ruşii s'au schimbat* şi nici că Churchill şi Roosevelt nu vor face nimic in spaţiul românesc fără aprobarea lui Iuliu Maniu. Chiar dacă nu era legionar, *sigur*, acest şofeur crezuse fraza celuilalt Român care spusese că intrată in România, Rusia nu se va retrage până când nu o va sataniza.

Nu am de unde şti dacă Michel Solomon are o figură semită sau nu, fotografia de pe carte nu e concludentă, dar oricum ar fi, Evreii au ceva specific care face să fie recunoscuţi. E mai mult decât probabil deci că atât Românul din tren cât şi şofeurul şi-au dat seama că au deaface cu un Evreu. Şi totuşi i-au intins mâna şi şi-au deschis inima. După 20 de ani de satanizare, diferenţele dispăruseră, urile se topiseră, şi unii şi alţii se simţeau fraţi. Din fraza şofeurului dealtfel, relese că acesta il considera pe Evreul Solomon "dintr'ai noştri", adică dintre acei care fuseseră fărâmaţi de tăvălugul bezbojnic.

Citisem cartea Evreului Michel Solomon acum câteva luni, dar când m'am hotărit să scriu despre ea, am recitit-o. Şi recunosc că paginile *Evreului* Solomon mi-au stors lacrimi. M'au mişcat in special umanele pagini ale intoarcerii şi cele de după intoarcere. După mai bine de 17 ani, tatăl lui murise, mama ii emigrase in Izrael, soţia, care fusese minţită de autorităţi că el murise, se măritase. A găsit numai nişte rude. Moritz, Mina, Yolanda, sunt nume care mi-au devenit familiare. Am văzut in aceste nume pe tata, pe mama, soţia.

Michel Solomon se găseşte astăzi in Canada. Se mai gândeşte la posibilitatea intoarcerii in Ţara cu bunul popor românesc? Din paginile cărţii transpiră răspunsul negativ. Dar nu are importanţă. Pentru cartea lui, de aici, i-aşi trimite o caldă strângere de mână. Şi totuşi n'o fac. Ceva ma opreşte. E anecdota cu peria de dinţi.

N. S. G.

NOTE CU LEXIC POTOLIT

• Pentru ca un copil să vadă lumina zilei, are nevoie de o gestaţie de 9 luni. Câteodată această gestaţie se reduce la 7 luni şi copiilor astfel născuţi li se spune in România şeptilici. A existat insă un copil minune-caz unic in Ţara noastră-care s'a născut numai după 6 luni. Şi o comisie medicală a declarat că naşterea a fost normală şi că ea s'a produs după 6 luni de gestaţie. Numai că Mitică din Obor nu s'a aratat satisfăcut de explicaţia medicilor, a strâns din umeri, a făcut cu ochiul şi a exclamat: "asta s'o creadă ei", adică medicii. Iar copilului minune i-a spus: Mihai Viteză.

Sunt insă cazuri când unii copii depăşesc cele 9 luni normale şi pot ajunge chiar până la 10 luni. Cel puţin aşa stabilea Dreptul din Ţara de la Dunăre, dinainte de potop. Copilul care se năştea la mai mult de 10 luni după decesul soţului mamei lui, era exclus de la moştenire, adică nu era considerat fiu al decedatului ci al unui tată de pripas.

Iată insă că există in exilul românesc un copil care a depăşit cele 10 luni de gestaţie, şi incă cu mult, şi nu vrea să iasă la lumină. E vorba de faimosul Comitet Naţional Român.

Când o familie aşteaptă un copil, se gândeşte la două lucruri: la moaşă şi la popă; la moaşă pentru naştere şi la popă pentru botez. Cum insă acest copil minune care a depăşit cele 10 luni fatidice refuză să iasă la lumină, tatăl copilului, dl Nicolae Penescu, spre surprinderea generală, in loc să cheme moaşa, a chemat pe popă. Şi Mitică din Obor a făcut din nou cu ochiul. Şi-a amintit că a văzut un film intitulat "Irma la Douce". In acest film era un personagiu, care se chema Constantinescu. Şi Constantinescu ştia să facă de toate. Spectatorul filmului rămâne perplex când, la sfârşit, vede cum Constantinescu, pe lângă atâtea altele, se pricepea şi la moşit. Şi Mitică se intreabă: nu cumva Părintele se pricepe *şi* la moşit?

• Şi se pare că intr'adevăr Părintele se pricepe *şi* la moşit. Intr'o scrisoare adresată nefericitului tată care vede cu disperare că acest copil când se va naşte-dacă se va naşte-va fi socotit născut dintr'un tată de pripas, il incurajează şi-i dă sfaturi. Ii spune că in acest Comitet Naţional trebuie să intre Naţional-Ţărăniştii şi Naţional-Liberalii. Dar există Liberalii in exil? se intreabă Mitică. Dl Manzatti, dacă nu mă inşel, recunoştea existenţa *sigură* a 2 (doi) liberalii: unul era *bătrânul* Fărcăşanu ca şef al *Tineretului* liberal şi celălt era *tânărul* Vintilică Brătianu, ca şef al *bătrânilor* liberali. Dar despre dl Fărcăşanu nu se mai aude nimic de vreme indelungată iar dl Vintilică Brătianu, după ce a fugit din Ţară, a trecut ca un fulger prin Paris şi a aterizat in America, unde s'a desinteresat total de partid, probabil din lipsă de partizani. Mai ştiam eu unul despre care se spunea că ar fi fost liberal, Nae Furlungeanu, dar nici despre el nu se mai aude nimic. Atunci care's liberalii care ar putea figura in Comitet? Nu să taie buricul copilului, căci de aceasta se va ocupa moaşa, adică faimusul Constantinescu, ci pentru a fi vicepreşedinte sau membru. Chiar in vremurile bune liberalii erau aşa de puţini in lumea liberă incât, atunci când işi ţineau congresul anual, nu aveau nevoie să inchirieze o sală şi se mulţumeau cu o cabină telefonică. Poate e vorba de fraţii Brătianu de la Paris? Dar acestia sunt fiii lui Gheorghe Brătianu care era un *dizident* al Partidului Liberal!

Cu Naţional-Ţărăniştii se schimbă socoteala. Aceştia sunt mai mulţi şi pot infiinţa nu unul ci chiar două comitete. Celace intr'adevar vor să şi facă. Dar Naţional-Ţărăniştii sunt impărţiţi in mai multe tabere: una e aceia a dlui Penescu, nefericitul tată de care vorbeam, alta e a dlui Raţiu de la BBC, alta e condusă de dl Caraghiaur care afirmă că este şeful Tineretului Naţional-Ţărănesc şi insfârsit una-nu ştim dacă e ultima-e condusă de dl Făget, care până acuma nu s'a decis să se pronunţe pentru unii sau alţii. Se pare că dsa stă in expectativă.

Şi iată că dl Raţiu-BBC a venit cu o bombă. In organul dsale FRP, afirmă că el e şeful Naţional-Ţărăniştilor din exil, aceasta cu aprobarea Partidului din Ţară. Susţine că tot celace a făcut şi face, are totala aprobare a Partidului din Ţară. N'o spune, dar e logic că el il consideră pe dl Penescu un *dizident*. Deci, alt *dizident*. Şi atunci intrebarea pe care şi-o pune Mitică este: Vrea oare Părintele să moşească un Comitet Naţional al *dizidenţilor?*

• Spuneam in altă parte că dl Penescu trebuie să-şi publice memoriile. Revin: *e obligat* să-şi publice memoriile. Pentru a salva pe Iuliu Maniu. Şi el nu poate fi salvat nici cu articole de gazetă şi nici cu discursuri la Free Europe. Spuneam şi *mentin*: Iuliu Maniu a dat dovadă de infantilism politic. La 1 August 1944 a isbucnit răscoala din Varşovia, condusă de generalul Bor Komorovski. Ruşii se găseau la 10 kim de Varşovia şi de acolo nu s'au mişcat până când răsculaţii nu au fost masacraţi de către Germani, adică după 63 de zile!!! S'ar putea afirma de către un strateg gen Basil Raţiu (alt Raţiu) că Ruşii au oprit ofensiva din Polonia pentru a o incepe pe aceia de la Iaşi, pentru a "elibera" şi pe "bieţii" români, dar intervine o pălmuitoare desminţire. Aliaţii nu au putut ajuta cu aviaţia pe răsculaţii din Varşovia din cauza pierderilor prea mari; aveau nevoie de baze apropiate. *Şi au cerut Ruşilor să le permită ca avioanele lor să aterizeze in Polonia natural ca ALIAŢI, in teritoriile "eliberate" deja, dar ALIATUL (?) rus a refuzat să dea această permisie!!!*

Şi intre 1 şi 23 August, Iiuliu Maniu pregătea *marele act politic* de la 23 August. Şi *minţea* Ţara. Ii spunea să fie liniştită căci *Ruşii s'au schimbat* şi să aiba incredere in el(căci *Roosevelt şi Churchill nu vor face nimic in spaţiul românesc fără să-i ceară avizul, adică aprobarea!!!* Aceasta in *timp* ce Polonezii erau masacraţi in Varşovia, *in timp* ce Ruşii nu permiteau ca avioanele anglo-americane să aterizeze in Polonia şi, *in timp* ce *Stalin işi bătea joc de intervenţiile lui Churchill* ca să permită să fie ajutată Polonia, care nu luptase dincolo de Nistru!!!

La o reuniune in Madrid, o Româncă povestea că a băut şampanie in seara de 23 August. Spunându-i că a săvârşit o eroare şi că e vinovată, mi-a răspuns: "Fugi dle de aici, eu sunt o femeie care n'am făcut niciodată politică. Soţul meu făcea, era manist. Şi seful lui, Dl Maniu, il asigurase că totul va fi bine, ca *totul e aranjat*".

Iuliu Maniu nu ştia ce se petrecea in Anglia şi nici ce gândeşte Cruhchill, dar oamenii lui o ştiau, adică Viorel Tilea şi celelalte caracude bibiciste. Ei ştiau, *trebuiau să ştie* că Polonia fusese dată cu mâinile şi picioarele legate molohului rusesc. Nu era nevoie de făcut spionaj, deşi-l făceau, ci de fapte publice. Churchill declarase in Camera Comunelor că Anglia nu şi-a luat niciodata angajamentul să garanteze frontiera de Est a Poloniei!!! Atunci ce garantase? De ce-o impinsese la războiu? Nu pentru integritatea Poloniei? Caracudele ştiau deci, dar nu-i spuneau nimic lui Maniu. Aveau legătură nu zilnică, ci *permanentă*, din chiar interiorul palatului lui Mihai Vitează. La 4 Aprilie regimentul meu a fost imbarcat la Turnu Măgurele şi a plecat pe Dunare cu direcţia Galaţi. In aceiaşi seară caracudele de la BBC anunţau această imbarcare. Până aici informaţia era justă, dar adăogau că vasele au fost scufundate, celace era probabil doar o dorinţă a lor, din fericire neimplinită. Informaţiile care plecau din interiorul palatului lui Mihai Viteză la Londra, se intorceau imediat pe calea undelor şi se opreau la Moscova. Deci lui Iuliu Maniu i se ascundea adevărul şi i se serveau gogoşi pe care la rândul lui le servea Ţării.

Dl Penescu a fost un apropiat al lui Iuliu Maniu. El cunoaşte *sigur* aceste fapte, are date precise, şi *e obligat* să le desvăluie pentru Istorie, să arate cine sunt vinovaţii. Iuliu Maniu trebuieşte salvat in faţa Istoriei, el *a fost inşelat, a fost minţit*, şi numai dl Penescu poate s'o facă. Şi repet: *e obligat* s'o facă.

• Dintr'o publicaţie românească din Paris, aflăm că mai multe societăţi franco-anglo-americane sau cam aşa ceva, i-au acordat unui oarecare Beza o medalie pentru servicii de spionaj in favoarea **ALIAŢILOR**. Şi numita publicaţie se bucură de distincţia acordată numitului român. Dar zisa publicaţie nu se gândeşte că printre **ALIAŢI** era şi **RUSIA SOVIETICĂ?** Şi nu se gândeşte că fructul acestei activităţi il culegea *direct* şi *exclusiv* această Rusie sovietică? Şi rezultatul? Nu-l suportă şi numitul Beza şi Directorul publicaţiei de la Paris şi noi, şi, mai ales, Ţara intreagă? Admiţând că acest Beza ar fi fost de bună credinţă, in faţa rezultatului desastruos ar trebui să-şi pună cenuşă pe cap şi nu să se laude că a ajutat Rusia să ne inghită. I s'a dat o medalie? De ce se uită că lui Mihai Viteză i-a dat Stalin insuşi, o decoraţie. O *decoraţie* şi nu o simplă *medalie*. Şi pentru motive similare: ajutorul dat molohului ca să ne inghită. Numita publicaţie numeşte *tinichele* decoraţiile ce-şi acordă tovii intre ei sau le primesc de la marele **ALIAT**, pe care Beza i-a servit atunci când avea nevoie de serviciile lui. Publicaţia a evitat să se pronunţe până acuma asupra decoraţiei primită de Mihai Viteză. Este sau nu o tinichea? Şi dacă aceia primită de Mihai iVteză e tinichea, ce nume merită medalia primită de acest Bezä, pentru servicii similare?

Nu doresc să intru in polemică cu publicaţia dela Paris, dar sunt lucruri care trebuiesc puse la punct.

• La pagina 15 din cartea "Derrota en la Victoria", de Jan Ciecanavski, citim: "Spuneţi armatei dvs in Franţa că suntem camarazi pe viaţă şi moarte. Vom invinge impreună sau vom muri impreună". După lichidarea Poloniei de către Germania şi viitorul aliat "democrat" Rusia sovietică, Polonezii au constituit la Paris un guvern prezidat de generalul Sicorski şi o armată care lupta alături de francezi. Când Franţa a incheiat armistiţiul, atât guvernul cât şi armata poloneză, s'au refugiat in Anglia. Generalului Sicorski i s'a făcut onoarea de a fi primit de insuşi Churchill, care i-a adresat cuvintele dintre ghilimele. Cum şi-a ţinut cuvântul, presupun că au aflat-o toţi BBC-iştii Bezii şi Co.

• Tot in numita carte, la pagina 162, Jan Ciecanovski care a fost ministrul Poloniei in Statele Unite in timpul războiului, ne spune că a comunicat lordului Halifax, conversaţia unui militar aliat cu unul din membrii Misiunii militare sovietice, la Washington. Aceasta se intâmpla după un chef la toartă, cu multă vodka. Şi iată care erau obiectivele de războiu ale Rusiei sovietice, conform afirmaţiilor citatului militar rus: "Trebuie să stăpânim Europa orientală şi centrală. *Petru cel Mare a urmărit deja acest obiectiv*. Vom controla Dardanelele, pentrucă Strâmtorile au fost o axiomă a politicii ruseşti de 200 de ani. In Orientul mijlociu vom pune mâna pe Golful persic şi-i vom expulza pe englezi din India. In Extremul orient voim să revenim la frontierele din 1904, inainte de războiul ruso-japonez"!!!

Aşi voi să mi se arate ce anume punct din planurile ruseşti a rămas incă neimplinit? Şi, mai ales, să ne spuna Beza şi Co. In ce mod s'au opus Churchill şi Roosevelt, pentruca aceste planuri să nu devină realitate? Şi in ce lumină rămân afirmaţiile lui Iuliu Maniu că Ruşii s'au schimbat şi că nimic nu se va intampla in spaţiul românesc fără aprobarea lui?

N. S. G.

ECOURI

• Dl Franz Schuttack, redactorul gazetei "Der Donauschwabe", a fost decorat de către Preşedintele Republicii Federale Germane, Dl Scheel, cu "Verdienst Kreuz am Bande des Verdienstordens der Bundesrepublik Deutschland".

Am mai vorbit şi altădată de compatriotul nostru Franz Schuttack. Adăogăm acuma că acest cuvânt "compatriot" nu este o măgulire lipsită de temei. In Ţara de departe, Franz Schuttak a frecventat şcoli româneşti deşi nu era obligat s'o facă, iar in adolescenţă cei mai buni prieteni i-au fost Românii, iar baza culturii sale poartă pecete românească. "Deci a fost şi este normal-ne spune el intr'o scrisoare-să port Românilor simpatie sinceră şi nesdruncinată". Credem că nu e vorba numai de simpatie, ci de adevărată dragoste. Cu aceiaşi dragoste ii spunem, de aici dela "Carpaţii", că ne bucură şi ne mândreşte distincţia-meritată fără indoială-cu care l-a onorat Preşedintele Republicii Federale Germane.

EPIGRAME

Vrem COMITET de luptă dârză
Ca'n vremurile cu Tătarii.
Dar ca s'avem cine să lupte,
Hai să chemăm şi... legionarii.

"Comitet de anvergură"
Intonează toţi in cor,
De la Brutus la Penescu.
De la Raţiu pân la "For".

LUI PAUL GOMA

Ieri, comunist; azi, dizident.
Marxismu-i calea ce-am ales.
Pot spune toţi că's "rezistent",
Eu voi rămâne cela ce-s...

ACELUIAŞI

"Am terminat cu clanul lui Ceauşu,
O jur pe barba mea marxistă!
Sunt *Dizident!* Dar asta nu m'obligă,
Să părăsesc şi barca comunistă"!

ŞI, TOT LUI

Chiar de scapi de Ceauşescu,
Trebuie să-ţi dai obolul.
Că-i Verdet, că e Burtică,
Cum e Turcul şi pistolul!

Ilarion ALBU PETRICAN

REDACTIONALE

A APARUT

VINTILA HORIA

DUMNEZEU S'A NASCUT IN EXIL

Roman

Premiu Goncourt 1960

EDITURA CARPATII
TRAIAN POPESCU
Calle Conde de Peñalver, 82, 4.°
Madrid - 6

Au trecut optesprezece ani dela decernarea Premiului Goncourt romanului compatriotului nostru Vintilă Horia «Dumnezeu s'a născut în exil».

Optesprezece ani de glorie pentru geniul literar românesc şi de consacrare a autorului.

Scrisă original în l. franceza, lucrarea a fost tradusă de atunci în 14 limbi streine.

Editura Românească «CARPATII» dela Madrid, are acuma plăcerea de a oferi publicului românesc din afara Ţării, prima versiune în limba română — coincidenţă sau confirmare — apărută tot în exil, dar cu speranţa repatrierii ei curând în locurile unde Ovidiu a cunoscut amarul exilului, pe care Românii de azi i-l împărtăşesc în propria lor Ţară.

CARPATII

*
* *

Amintim cititorilor şi abonaţilor în restanţă, că lipsesc numai două numere pentru a încheia şi anul al doilea de apariţie al «CARPATII»-lor în noul format, astfel că ne permitem a insista să ni se trimită de urgenţă abonamentul sau contribuţia benevolă, contrar fiind obligaţi a suspenda trimiterea Revistei.

REDACTIA

EPIGRAME

Cui suferă de doctrină,
Leonid îi dă chinină.
Şi, pentru pâinea zilnică,
Zece ani de muncă silnică.

I. BRAILEANU

CARPATII

REVISTA CULTURALA SI DE ACTIUNE ROMANEASCA IN EXIL APARE ODATA LA DOUA LUNI
SUB INGRIJIREA UNUI COMITET DE REDACTIE

★

Redacţia şi Adminisraţia:
Calle Conde de Peñalver, 82, 4.°
Teléf. 402 11 01 - MADRID-6
Correspondenta:
Apartado 9.283 - MADRID (España)

★

Abonamente:

Anual ... ... 20 $ USA
De susţinere. ... ... 40 $ USA
Expedierea Avion plus. 5 $ USA

EDITURA CARPATII ANUNTA

Au apărut:

ISTORIA ROMANILOR DIN DACIA TRAIANA, de A. D. Xenopol, vol I, II şi IV ...	15 $ USA
ISTORIA LITERATURII ROMANE, de D. Murăraşu, epuizat ...	4 $ USA
NAŢIONALISMUL LUI EMINESCU, de D. Murăraşu ...	8 $ USA
POVEŞTI, de Ion Creangă, legat şi bogat ilustrat ...	20 $ USA
DACIA, de Vasile Pârvan ...	3 $ USA
PRECURSORI, de Octavian Goga ...	3 $ USA
ISTORIA PARTIDELOR, NAŢIONAL, ŢARANESC ŞI NAŢIONAL-ŢARANESC, de Pamfil Seicaru ,vol I, II ...	12 $ USA
ISTORIA POLITICA ŞI MILITARA A RAZBOIULUI ROMANIEI CONTRA RUSIEI SOVIETICE, de General Platon Chirnoaga ...	8 $ USA
KARL MARX: INSEMNARI DESPRE ROMANI. Texte inedite cu comentariu de Pamfil Şeicaru ...	8 $ USA
ŞTEFAN CEL MARE, VOIEVOD AL MOLDOVEI, de prof. Alexandru Boldur ...	8 $ USA
ISTORIA DACIEI ŞI CONTINUITATEA DACOROMANA, de General Platon Chirnoagă ...	8 $ USA
LE NID, UNITE DE BASE DU MOUVEMENT LEGIONNAIRE, de Faust Bradescu ...	5 $ USA
POVEŞTI FARA ŢARA, nuvele, de Faust Bradescu, N. Novac şi N. S. Govora ...	5 $ USA
UNIREA NATIONALA IN COMPLEXUL POLITIC EUROPEAN, de Pamfil Şeicaru ...	3 $ USA
DICŢIONAR ROMAN-SPANIOL, de Prof. Ion Protopopescu, rustică.	4 $ USA
Legat pânză ...	5 $ USA
CORNELIU ZELEA CODREANU, DOUAZECI DE ANI DE LA MOARTE, de Gr. Manoilescu, T. Popescu, etc ...	3 $ USA
MOŢA ŞI MARIN, DOUAZECI ŞI CINCI DE ANI DE LA MOARTE, de Prat y Soutzo, Marqués de Nantouillet, Blas Piñar, Gr. Manoilescu ...	5 $ USA